

A photograph of a vast field of red poppies under a cloudy sky. In the foreground, several green seed pods and a few blue cornflowers are visible, standing out against the sea of red. The text 'STADSNÄRA LANDSBYGD' is overlaid on the right side of the image.

STADSNÄRA LANDSBYGD

STADSNÄRA LANDSBYGD

Landsbygdens karaktär

I Trelleborgs kommun består landsbygden främst av lantbruk, ett stort antal byar, och en mängd enskilda gårdar och hus. Här finns ett betydande antal jordbruksföretag med stora markarealer i sina näringar.

Byarna i Trelleborgs kommun är små och ligger tätt inpå varandra, ofta längs med landsvägarna.

Jordbruk, djurhållning och hästgårdar

Trelleborgs kommun har både ur ett nationellt och internationellt perspektiv jordbruksmark med en mycket hög produktionsförmåga. I området kring Beddingestrand finns jordar i klass 4 i övrigt är det klass 8-10 i hela kommunen. Jordbrukets inriktning är främst

spannmål och sockerbetor men även andra grödor förekommer.

Det finns endast ett fåtal etablerade djurgårdar i kommunen. Dessa är lokaliserade i Södra Åby (grisproduktion), Äspö (grisproduktion), Stora Slågarp (värphöns), Simlinge (grisproduktion), Västra Värlinge (grisproduktion) och nordväst om Västra Värlinge (kycklingproduktion). Se kartan nedanför.

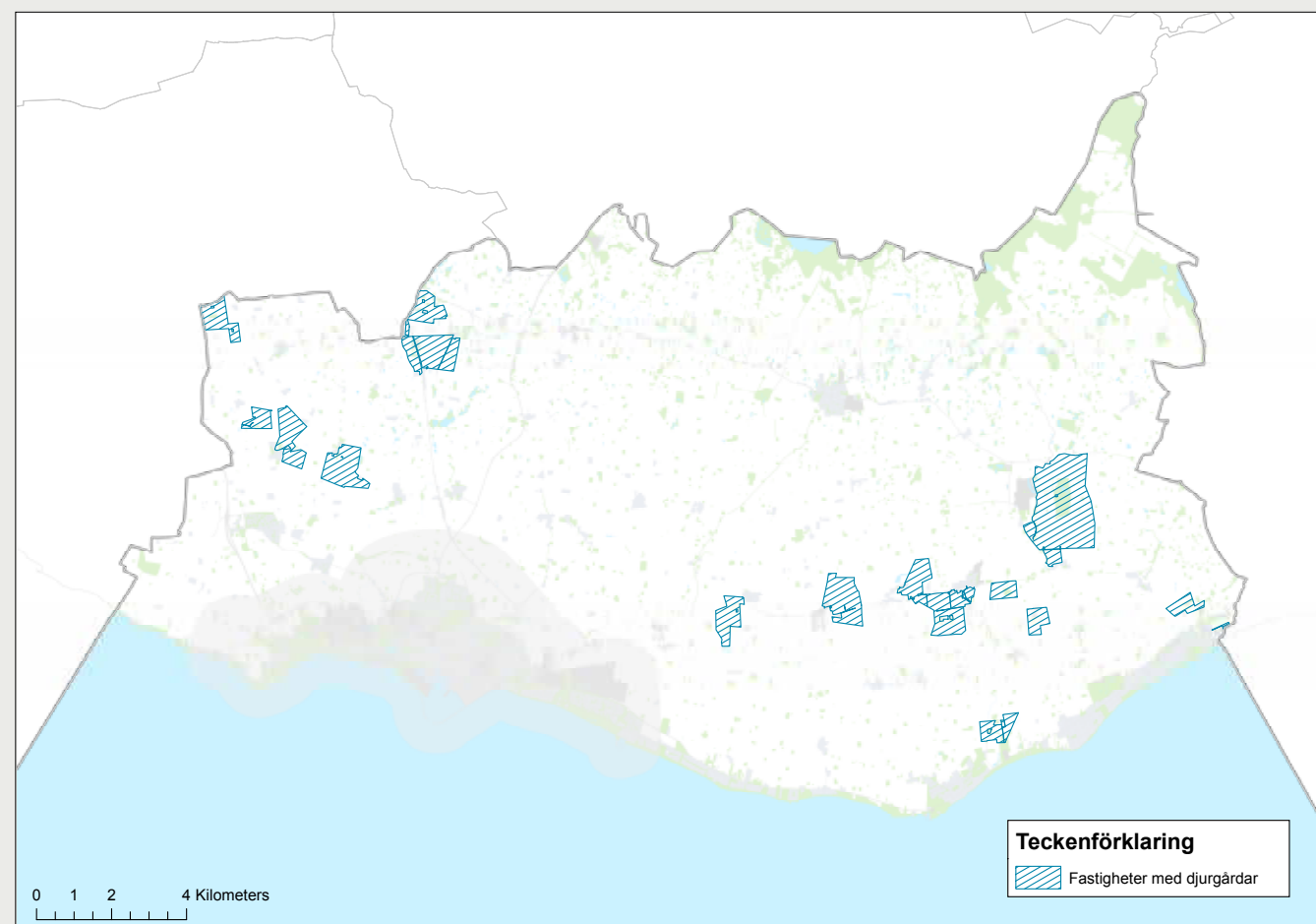
I Trelleborgs kommun finns ett stort antal hästgårdar. Majoriteten av dessa är mindre gårdar med 2-10 hästar. Spridningen av hästgårdarna är jämn över landsbygden, det går således inte att urskilja en större koncentration av gårdar inom vissa delområden.

Befolkning

Invånarna på landsbygden är spridd, både i mindre byar och enskilda hus, över hela kommunen. På landsbygden är åldersfördelningen relativt likartad mellan dess olika delar. Landsbygdens sydöstra del har en större andel i åldrarna 65 och äldre, men skillnaden till andra delar är tämligen liten. Landsbygden har haft en positiv befolkningsutveckling sedan flera år. Senaste tio åren är det särskilt landsbygdens västra halva som har haft den högsta ökningen.

Arbetsmarknad

Över hälften av de förvärvsarbetande på landsbygden arbetar i en annan kommun än sin egen och betydande del av utpendlingen sker till Malmö. Invånare som bor i kommunens västra

En stor del av invånarna på stadsnära landsbygden arbetar utanför kommunen

GEOGRAFISK INDELNING

För att ge en mer nyanserad bild av landsbygdens olika förutsättningar har den delats upp i sex olika områden. Valet av områden utgår från deras geografiska förutsättningar, men för att förenkla insamlingen av data har den geografiska indelningen anpassats utifrån SCB:s nyko-områden (Nyckelkodsystemet).

och norra delar ingår i högre utsträckning i en annan arbetsmarknad än Trelleborgs kommuns. I dessa delar arbetar cirka 60% av de förvärvsarbetande utanför kommunen och en betydande del av utpendlingen sker till Malmö. I landsbygdens sydöstra delar finns det en tydligare koppling till kommunen.

Pendling och kollektivtrafik

Det tar mellan 15 (västra delarna) och 45 minuter (östra delarna) att köra med bil från den stadsnära landsbygden till centrala Malmö. För pendling med kollektivtrafik finns antingen närtrafik till Trelleborg eller för vidare byte mot Malmö. Det finns även pendlarparkeringar på ett flertal platser.

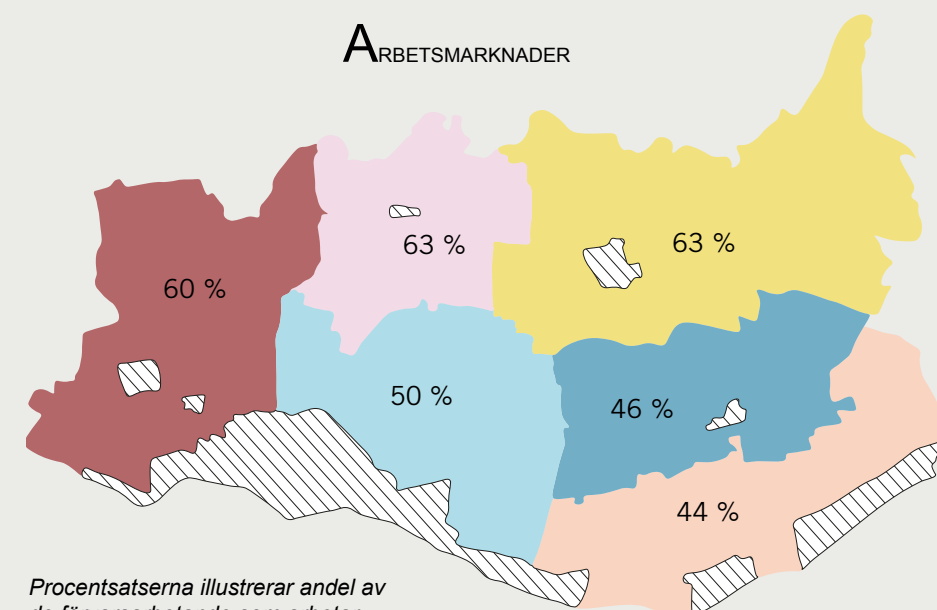
Kollektivtrafikmöjligheter på den stadsnära landsbygden är av stor vikt för dess attraktivitet. Denna fråga behandlas i avsnitt Kollektivtrafik och pendlarparkering.

Kapitlets fokusområden

För att uppnå målbilden om den stadsnära landsbygden har följande fokusområden valts ut: Landskapskarakstäer, kulturmiljö, grönstruktur, VA, strandskydd och vindkraft.

I kommande avsnitt sker en fördjupning kring fokusområdenas förutsättningar. Därefter presenteras utvecklingsförslag för respektive område.

ARBETSMARKNADER

Procentsatserna illustrerar andelen av de förvärvsarbetande som arbetar utanför kommunen.

Den stadsnära landsbygden utvecklas med 70 - 100 tillkommande bostäder till 2028

FÖRDELNING AV TILLKOMMANDE BOSTÄDER PÅ DEN STADSNÄRA LANDSBYGDEN

Antal tillkommande bostäder

En av översiktsplanens utgångspunkter är att möjliggöra för cirka 675 nya bostäder och att 10-15% av dessa ska fördelas på den stadsnära landsbygden (se Utgångspunkter gällande befolkning och bostäder). Detta innebär uppemot 100 nya bostäder fram till 2028.

Trelleborgs kommun har en stor landsbygd med flera byar och bebyggelsesamlingar. Trelleborgs kommun är mån om att verka för en levande landsbygd samtidigt som det är av stor vikt att bevara den goda jordbruksmarken. Trelleborgs kommun har därför arbetat fram riktlinjer för att tydliggöra hur kommunen vill att bebyggelseutvecklingen på landsbygden ska ske.

Ställningstagande gällande tillkommande bebyggelse på landsbygden

I första hand bör ny bebyggelse tillkomma i anslutning till befintliga byar och endast i undantagsfall mellan byarna. Förutom att jordbruksmarken bevaras handlar det här om att nyttja de befintliga strukturer som redan finns, till exempel kollektivtrafik och tekniska aspekter så som vatten- och avlopp.

I de fall ny bebyggelse tillkommer utanför byarna ska den prioriteras till

redan sammanhållen bebyggelse i kollektivtrafikhäna zoner i de västra delarna av Trelleborgs kommun (se karta på kommande sida). Dessa zoner är förlagda längs med kollektivtrafikstråk där det är möjligt att antingen ta cykel eller gå till en kollektivtrafikhållplats.

Övriga aspekter som ska tas hänsyn till vid ny bebyggelse är Trelleborgs landskapskaraktärer, kulturmiljö (områdesbestämmelser om det finns framtaget) samt riksintressen. Möjlighet att ansluta till verksamhetsområde för VA är också en viktig aspekt.

Ny bebyggelse längs med kusten

Kusten i Trelleborgs kommun är hårt exploaterad och det är bara några få sträckor där det finns släpp ner till havet. Trelleborgs kommun är därför mycket restriktiv gällande ny bebyggelse mellan och utanför orterna längs med kusten.

Stora delar av kusten söder om väg 9 ligger även under gränsen för +3 meter över havet. På grund av risk för översvämning medges därför inga nya byggrätter här. Läs mer under kapitel Klimat.

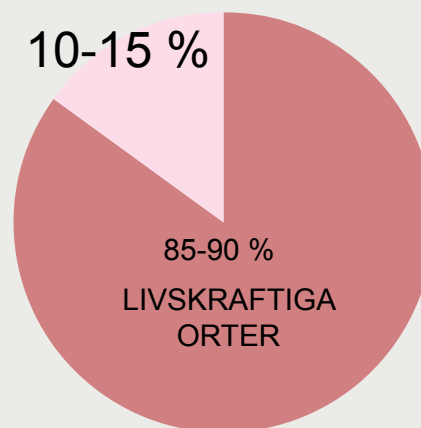
Fiskelägen

Äldre fiskelägen ligger lokaliserade på rad längs med Trelleborgs kuststräcka. Dessa definieras av att de

en gång har dominerats av näringar knutet till fiske och sjöfart. Flera av fiskelägen har expanderat eller integrerats i andra bebyggelseområden och en del av någon av orterna eller byarna.

Ny bebyggelse rekommenderas att endast ske i undantagsfall och i liten skala, i fiskelägenas centrala delar med stor varsamhet i förhållande till befintlig bebyggelsestruktur.

STADSNÄRA LANDSBYGD

Föreslagen fördelning av de tillkommande bostäderna inom översiktsplaneområdet.

RIKTLINJER FÖR TILLKOMMANDE BEBYGGELSE PÅ DEN STADSNÄRA LANDSBYGDEN

- Tillkommande bebyggelse ska i huvudsak lokaliseras till befintliga byar. Ny bebyggelse ska anpassas till byarnas specifika bebyggelsestruktur vid komplettering och tillägg. Komplettering ska varsamt ske i "luckor" i bystrukturerna alternativt i bebyggelsens fortsättning utmed landsväg. Tydliga mellanrum mellan byar ska behållas. I och i anslutning till byarna ska jordbruksproduktionens långsiktiga intressen visas stor hänsyn.
- Mellan byarna ska jordbruksproduktionens långsiktiga intressen prioriteras. Tillkommande bebyggelse kan i undantagsfall lokaliseras mellan byar. Ny bebyggelse utanför byarna ska prioriteras till redan sammanhållen bebyggelse i kollektivtrafikhäna zoner i de västra delarna av Trelleborgs kommun. Se karta nedanför.
- Tillkommande bebyggelse ska anpassas till utpekade landskapskaraktärer.
- Tillkommande bebyggelse ska förhålla sig till den fördjupade analysen av riksintresseområden samt befintliga områdesbestämmelser.
- Längs med kusten ska ny bebyggelse lokaliseras till orterna eller byarna. Siktlinjer och släpp mellan bebyggelsen ner mot havet ska bevaras.
- Tillkommande bebyggelse i fiskelägen ska endast ske i undantagsfall och med stor varsamhet.
- Inga ny byggrätter medges under gränsen för +3 meter över havet.
- Komplettering med fler hästgårdar på landsbygden är positivt om de följer kommunens gällande planer och bygglovskrav.
- För att undvika dyra investeringar i enskilda avloppsanläggningar ska ny bostadsbebyggelse i planerade men ej utbyggda verksamhetsområden för VA ej tillkomma fram till 2021 (VA-planens tidshorisont).

OMRÅDESBESTÄMMELSER

Byar med områdesbestämmelser

- Bodarp
- Brönninge/Hönsinge
- Bösarp
- Böste fiskeläge
- Dalköpinge
- Fjärdingslöv/Torshö
- Fru Alstad
- Fuglie
- Gislöv
- Grönby
- Gylle
- Gärdslöv
- Haglösa
- Hammarlöv
- Hemmesdyng
- Hönsinge
- Klörup
- Kurland
- Källstorp
- Lilla Beddinge
- Lilla Slågarp
- Maglarp
- Norra Grönby
- Simlinge
- Snarringe
- Stora Beddinge
- Stora Isie
- Stora Slågarp
- Södra Åby
- Sörby
- Tullstorp
- Vallby
- Villie
- Västra Alstad
- Västra Tommarp
- Västra Virestad
- Västra Värtinge
- Äspö
- Önnarp
- Östra Värtinge

Det finns även ett antal områdesbestämmelser för vindkraft i kommunen.

En stor del av byarna på landsbygden berörs av områdesbestämmelser. Syftet med områdesbestämmelser handlar om att reglera bygglovsplikten samt att bibehålla byns värde.

Trelleborgs kommun har ambitionen om att se över de befintliga områdesbestämmelserna samt att komplettera dessa med fler byar. Detta arbete kommer att ske utanför översiktsplanens ramar.

Byar med områdesbestämmelser.

LANDSKAPSKARAKTÄRER

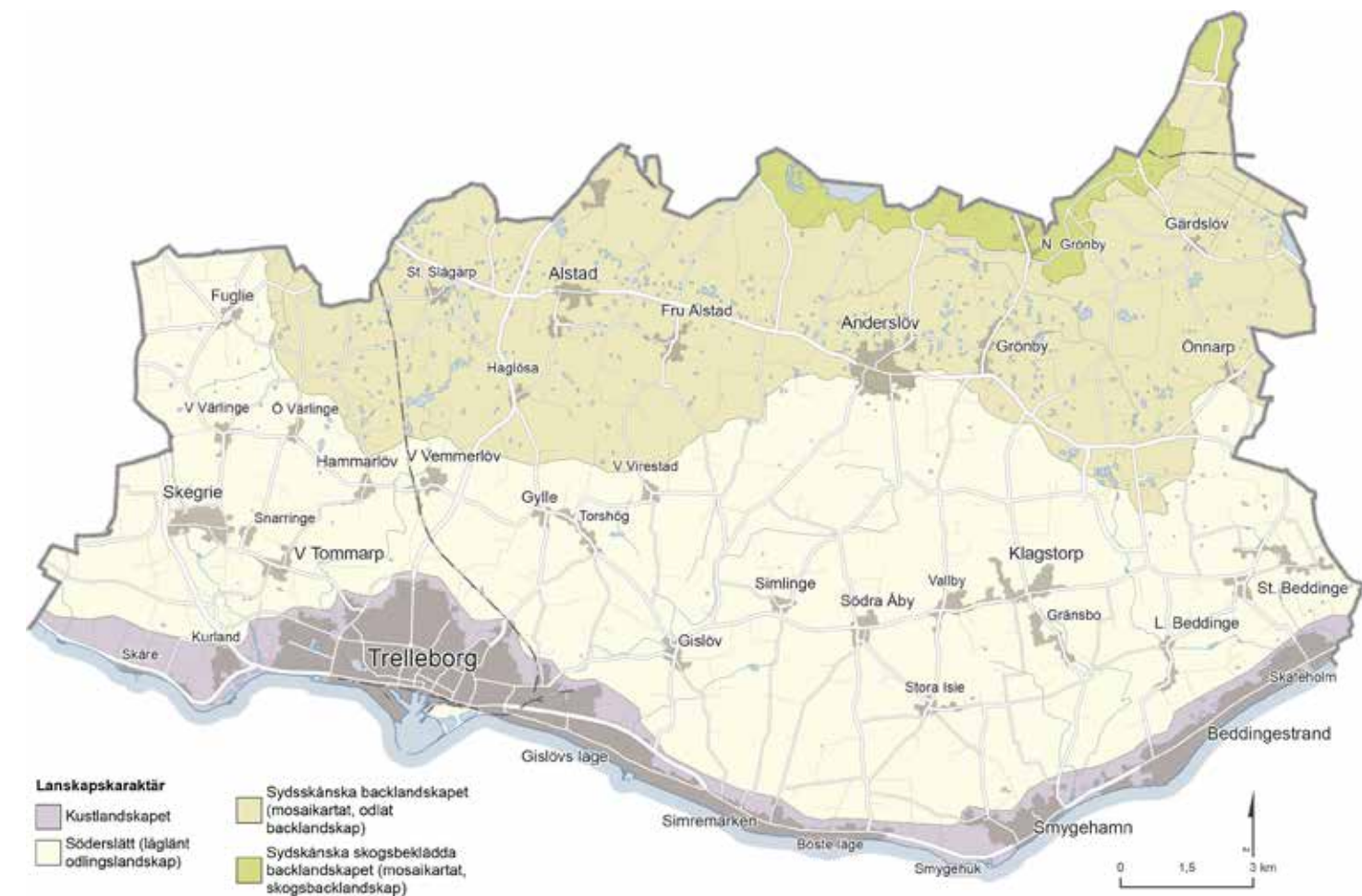
Landskapskaraktärer

Trelleborgs kommun innefattas av fyra karaktäristiska landskapstyper som har tydliga släktskap med varandra. Topografin skapar variationen i landskapet från vida utblickar på Söderslätten till ett mer småskaligt och backigare landskap i norra delen av kommunen. Allra längst norrut får backlandskapet en mer mosaikartad struktur med stor andel skog. Söderslätten når ända ut

till kusten. Kustlandskapet har dock en egen prägel med bebyggelse och anläggningar knutna till fiske, sjöfart, turism och rekreation och speciella naturmiljöer såsom strandängar och strandhedar.

LÄS ÄVEN!

- Landskaps- och kulturmiljöanalys för Trelleborgs kommun.
- Natur- och kulturmiljöplan 2010 Trelleborgs kommun.

Karta: Tyréns

Söderslätt

Landskapets nyckelkaraktärer är:

- Flackt, böljande odlingslandskap med vida utblickar
- Synligt havsband.
- Tätt liggande, småskaliga byar med gårdsmiljöer och låga gatehus längs med bygatan.
- Kyrkor som blickfång och orienteringspunkt i landskapet.
- Enskiftets spridda bebyggelsebild med friliggande gårdar och tillhörande vägnät som följde de uppkomna ägo gränserna.
- Tätt placerade träd, trädjungar och växtlighet som omger gårdarna som skydd mot vind.
- Pilevallar och alléer som gränsmarkörer och vägvisare i jordbrukslandskapet.
- Monumentala gravhögar spridda i landskapet.

Bärande kvaliteter som kräver särskild hänsyn vid planering:

- Stort antal vattendrag kantade av träd och annan vegetation.
- Tydliga fornlämningsmiljöer såsom monumentala gravar från olika tidsperioder.
- Kyrkor som tydliga landmärken och siktlinjer dem emellan.
- Byarnas och kyrkbyarnas bebyggelsestruktur.
- Äldre trädbestånd i alléer, trädgårdar och kyrkogårdar.
- Vägstrukturer som speglar jordbrukslandskapets organisation med byar och friliggande gårdar.

Sydsåanska skogsbeklädda backlandskapet

Landskapets nyckelkaraktärer är:

- Mosaikartat, kuperat landskap med bokskog på höjderna och odlings- och betesmark i dalgångarna.
- Lövskogspartier skapar tydliga randzoner mellan öppet och slutet.
- Alléer, ädellövskog och påkostad bebyggelse tillhörande gods.
- Utskiftad småskalig by- och gårdsstruktur.

Bärande kvaliteter som kräver särskild hänsyn vid planering:

- Bokskog i backigt landskap.
- Vattensamlingar och vattendrag och dess strandzoner som erbjuder viktiga natur-, kultur och upplevelse-kvaliteter.
- Godslandskapets strukturer, byggnader och medvetet gestaltade vyer och blickfång.

Kustlandskapet

Landskapets nyckelkaraktärer är:

- Hög exploatering med sammanvuxna orter.
- Varierande och småskalig bebyggelse från äldre fiskar-, gårds- och fritidsbebyggelse till ny villabebyggelse.
- Öppet landskap - obebyggda kuststräckor där slätt möter havshorisonten.
- Hamnmiljöer med båtar, pirar, bodar och garnupphängningsplatser som målpunkter och mötesplatser i fiskelägena.
- Kontrasten mellan intima och vindskyddade gaturum i fiskelägen och vida vyer över hav och slätt.
- Småskalig fritidsbebyggelse i strandnära skog

Bärande kvaliteter som kräver särskild hänsyn vid planering:

- Strandängar och hedliknande naturmarker längs kusten.
- Variation i öppna och slutna rum.
- Visuell kontakt mellan kust och slätt.
- Fiskelägenas småskaliga och täta bebyggelsestruktur parallellt med kusten.
- Fyrar och värn längs med kustbandet.
- Äldre fritidshusbebyggelse småskalighet och naturanpassade tomter.

Sydsåanska backlandskapet

Landskapets nyckelkaraktärer är:

- Kuperat landskap.
- Rumslighet - variation i öppna och slutna rum.
- Utblickar.
- Enskiftets spridda bebyggelsebild och raka vägar.
- Bylandskap.
- Trädråder och alléer dominerande inslag i landskapsbilden.
- Kyrktorn som tydliga landmärken.
- Gravhögar tydliga fornlämningsmiljöer i landskapet.

Bärande kvaliteter som kräver särskild hänsyn vid planering:

- Vegetation och vattendrag, mindre sjöar och dammar.
- Variation i öppna och slutna rum.
- Landskapsavsnitt med synliga havsband.
- Ängs- och betesmarker och gräsmarker.
- Gravhögar och andra lämningar som visar på landskapets långa bosättnings- och odlingskontinuitet.
- Friliggande gårdar och småskaliga byar.
- Gränsmarkeringar i form av alléer, trådråder, vägar och jordvallar.
- Godsmiljöernas imponerande uttryck i byggnader, parker och allé-kantade vägar.

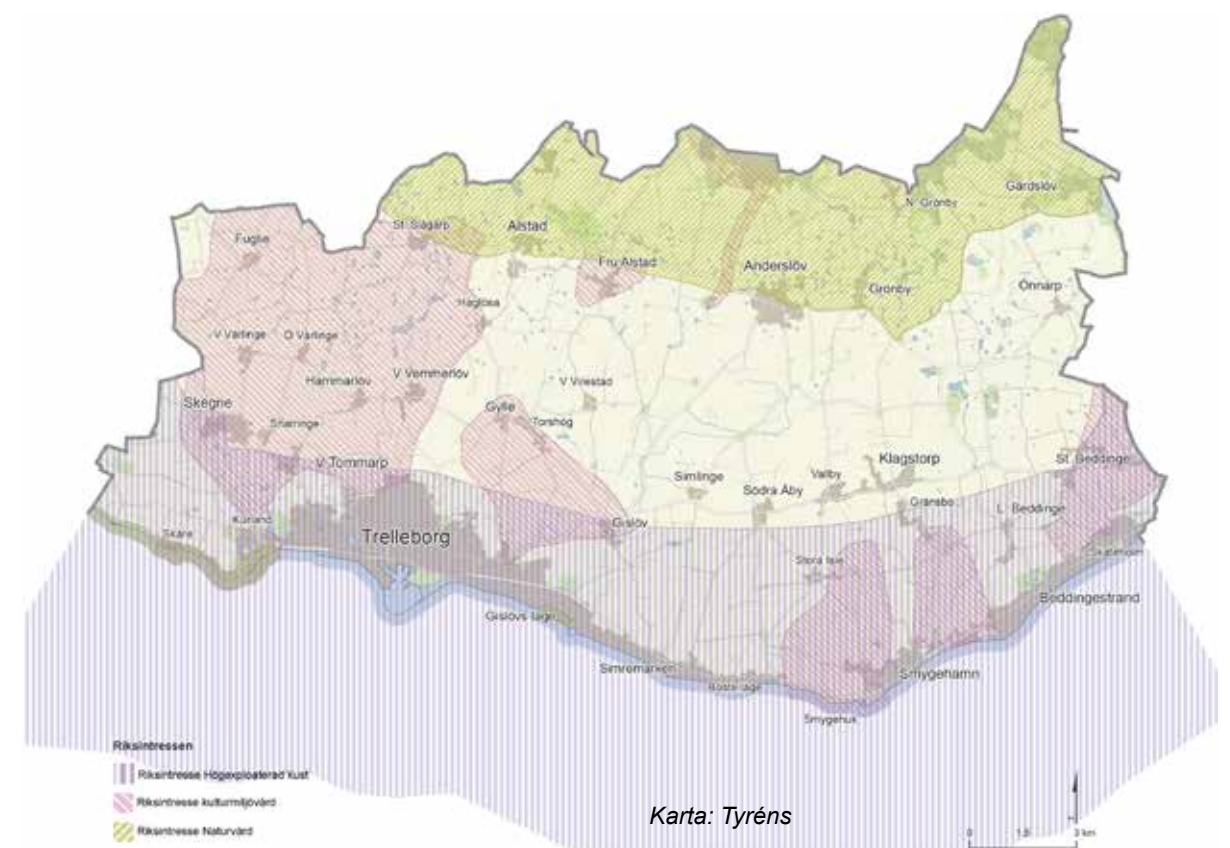

- Landskaps- och kulturmiljöanalys för Trelleborgs kommun.
- Natur- och kulturmiljöplan 2010 Trelleborgs kommun.

I anslutning till de livskraftiga orterna finns registrerade fornlämningar i form av bland annat bytomter, boplatser och gravar. I samband med kommande detaljplanering kan arkeologiska insatser behövas för att hantera dessa.

- Landskaps- och kulturmiljöanalys för Trelleborgs kommun.
- Natur- och kulturmiljöplan 2010 Trelleborgs kommun.

RIKSINTRESSE

FUGLIE-MELLAN-GREVIE-SKÅRE (M136)

Riksintresset har en stor utbredning och komplexitet och är utsatt för ett hårt förändringstryck, framför allt i närheten av Trelleborg samt kring orterna och byarna med goda kommunikationer. Åkerlandskapet inrymmer storskalig infrastruktur i form av motorvägar, kraftledningar och ett antal vindkraftverk. Större gårdar har i många fall kompletterats med storskaliga ekonomibyggnader. Samtidigt finns i landskapet rikt med uttryck som vittnar om att området har varit en centralbygd sedan förhistorisk tid. Landskapet präglas till exempel av mycket tätt liggande byar med kyrkor från medeltid till 1900-tal, stort antal gravhögar och rikligt med historiska jordbrukslandskap. Nuvarande odlingslandskap är primärt ett resultat av 1800-talets skiften. De många pilevallarna markerar de då uppkomna ägogränserna. Pilerader och alléer skapar tydliga formelement i landskapet.

Mycket känsliga miljöer

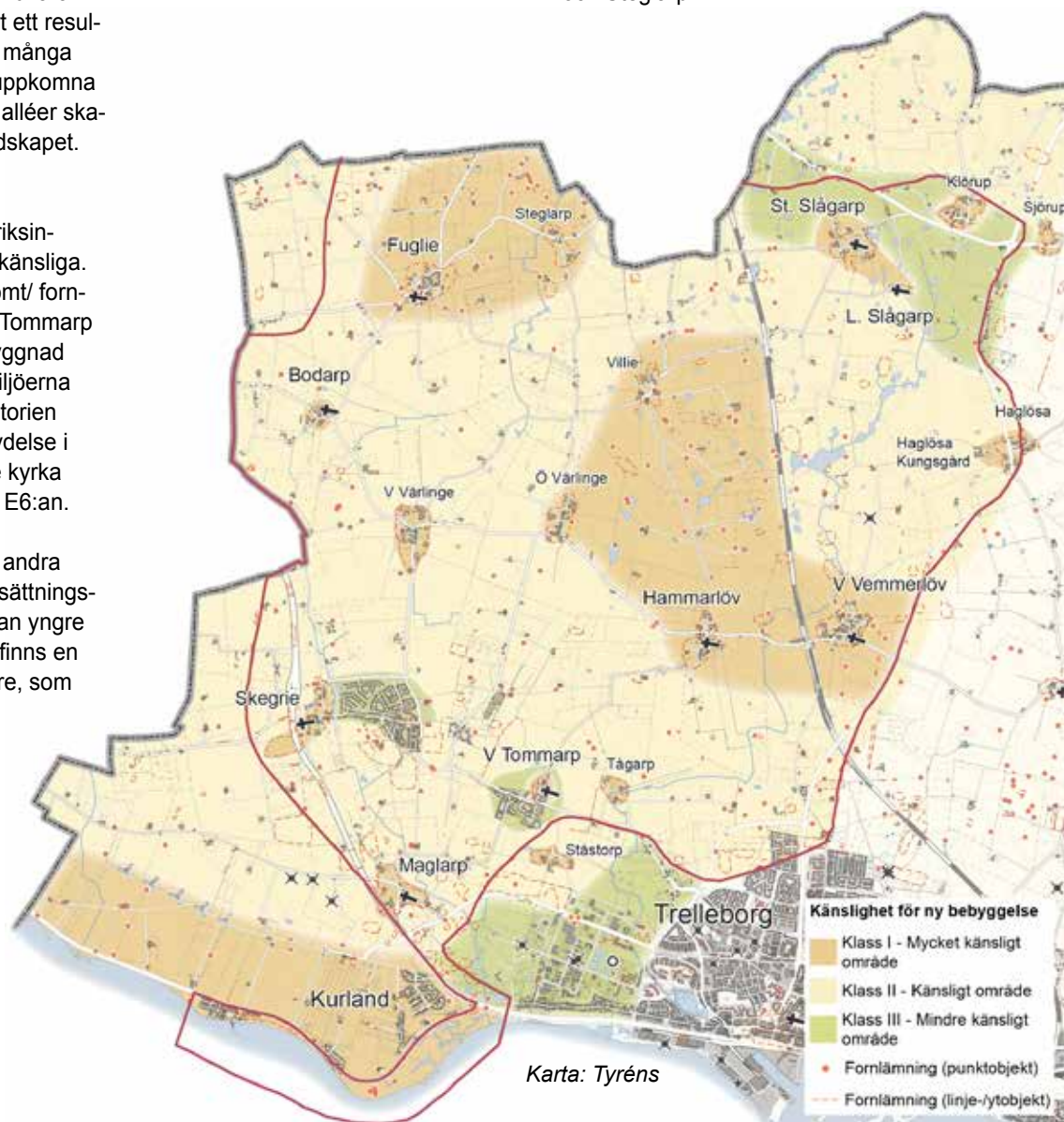
Alla kyrkbyar och byar inom riksintresset bedöms som mycket känsliga. Dessa är skyddade som bytomt/ forn-lämning. Skegrie och Västra Tommarp är under förändring med utbyggnad av bostadsområden. Kyrkomiljöerna utgör här en viktig länk till historien om samhällenas roll och betydelse i jordbrukslandskapet. Skegrie kyrka är ett viktigt landmärke längs E6:an. Stenkammargraven Skegriedösen, som ligger på andra sidan motorvägen, ger en bosättnings- och brukningskontinuitet sedan yngre stenåldern. Norr om Skegrie finns en kvarn, så kallad jordholländare, som också är byggnadsminne.

Haglösa kungsgård är ett uttryck för områdets ställning som centralbygd. Tre större sammanhängande delområden bedöms som mycket känsliga. Det första delområdet omfattar landskapet och bebyggelsen i kyrkbyarna Västra Vemmerslöv och Hammarlöv samt byarna Värlinge och Villie.

Landskapets tidsdjup är här tydligt avläsbart genom det av jordbruksskiftena präglade slättlandskapet. Landskapselement som alléer, pilevallar, jordvallar samt ett stort antal gravhögar och stenkammargravar vittnar om den långa bosättnings och brukningskontinuiteten.

Västra Vemmerslöv och Hammarlöv har bevarat sina karaktärsdrag av kyrkby på slätten med en stor andel gatehusbebyggelse på de utflyttade gårdarnas tomter. Villie har en bevarad äldre bystruktur som domineras av de kvarliggande kringbyggda gårdarna.

Enstaka komplettering av bostadsbebyggelse i eller i anslutning till bykärnorna kan ske med stor varsamhet gentemot den befintliga bebyggelsen vad gäller såväl skala, form som uttryck. Det är även viktigt att värna öppna siktlinjer mellan byarna. Det andra delområdet som bedöms som mycket känsligt är området kring Fuglie och Steglarp.

Kuststräckan från Trelleborg till kommungränsen mot Vellinge, förbi Skåre, bedöms också som mycket känsligt. Här finns flera uttryck och miljöer som konstituerar riksintresset. De äldre delarna av Skåre fiskeläge har i mycket hög grad bibehållit sin grundkaraktär. Den kännetecknas av den organiska gatustrukturen med smala gränder och oregelbundet placerad och småskalig bebyggelse kopplat till fiske och sjöfart. Fiskarstugorna har till största delen kvar sitt traditionella uttryck. Även hamnen och garnupphängningsplatsen är viktiga delar för helhetsmiljön. Modern villabebyggelse omger idag Skåre. Det strategiska läget vid Öresund utmärks av lämningar efter försvarssystem, Skåre skansar, strax öster om fiskeläget. Skansen består av vallar med bastioner och vallgravar.

Känsliga miljöer

Större delen av riksintresset bedöms som känsligt. Här finns uttryck och sammanhang som är viktiga för att upprätthålla avsikten med riksintresset. För att upprätthålla avsikten med riksintresset krävs att bebyggelsekompletteringar bygger vidare på befintliga strukturer i landskapet och har platsanpassad gestaltning.

Mindre känsliga miljöer

Trelleborg stad expanderar västerut i riktning mot Maglarp och Tommarp med bland annat industriområde och kommunikationsleder. Detta område bedöms som mindre känsligt för ny bebyggelse i relation till riksintresset.

Samhällena Skegrie och Västra Tommarp bedöms som mindre känsliga för ny bebyggelse, förutom kyrkomiljöerna. Här har riksintresset förändrats så att dess uttryck inte är tydliga. Det är dock viktigt att de inte byggs samman så att det går att uppfatta att kyrkbyarna utgör två skilda enheter.

I närheten av Östra Grevie längs med väg 101 finns ett område som bedöms som mindre känsligt. Väg 101 är sedan länge ett viktigt kommunikationsstråk i kommunen längs med vilka samhällen utvecklats. Det goda kommunikationsläget förstärks av tågstationen i Östra Grevie. Det innebär att landskapet innehåller fler moderna och urbana inslag och en större täthet. Garnupphängningsplatsen i Skåre. Kraftledning i det storskaliga slättlandskapet mellan Skegrie och Västra Värlinge, för ny bebyggelse. Norr om 101:an breder ett mer känsligt småskaligt backlandskap ut sig. För att upprätthålla avsikten med riksintresset krävs att bebyggelsekompletteringar bygger vidare på befintliga bebyggelsestrukturer i landskapet och har god gestaltning. Området mellan Stora och Lilla Slågarp bör inte bebyggas så att siktlinjer mellan byarna går förlorade. Det är också viktigt att byarna inte byggs samman, utan att de fortsatt är avläsbara som självständiga bebyggelseenheter.

LÄS ÄVEN!
- Landskaps- och kulturmiljöanalys för Trelleborgs kommun.

RIKSINTRESSE

FRU ALSTAD (M138)

LÄS ÄVEN!

- Landskaps- och kulturmiljöanalys för Trelleborgs kommun.

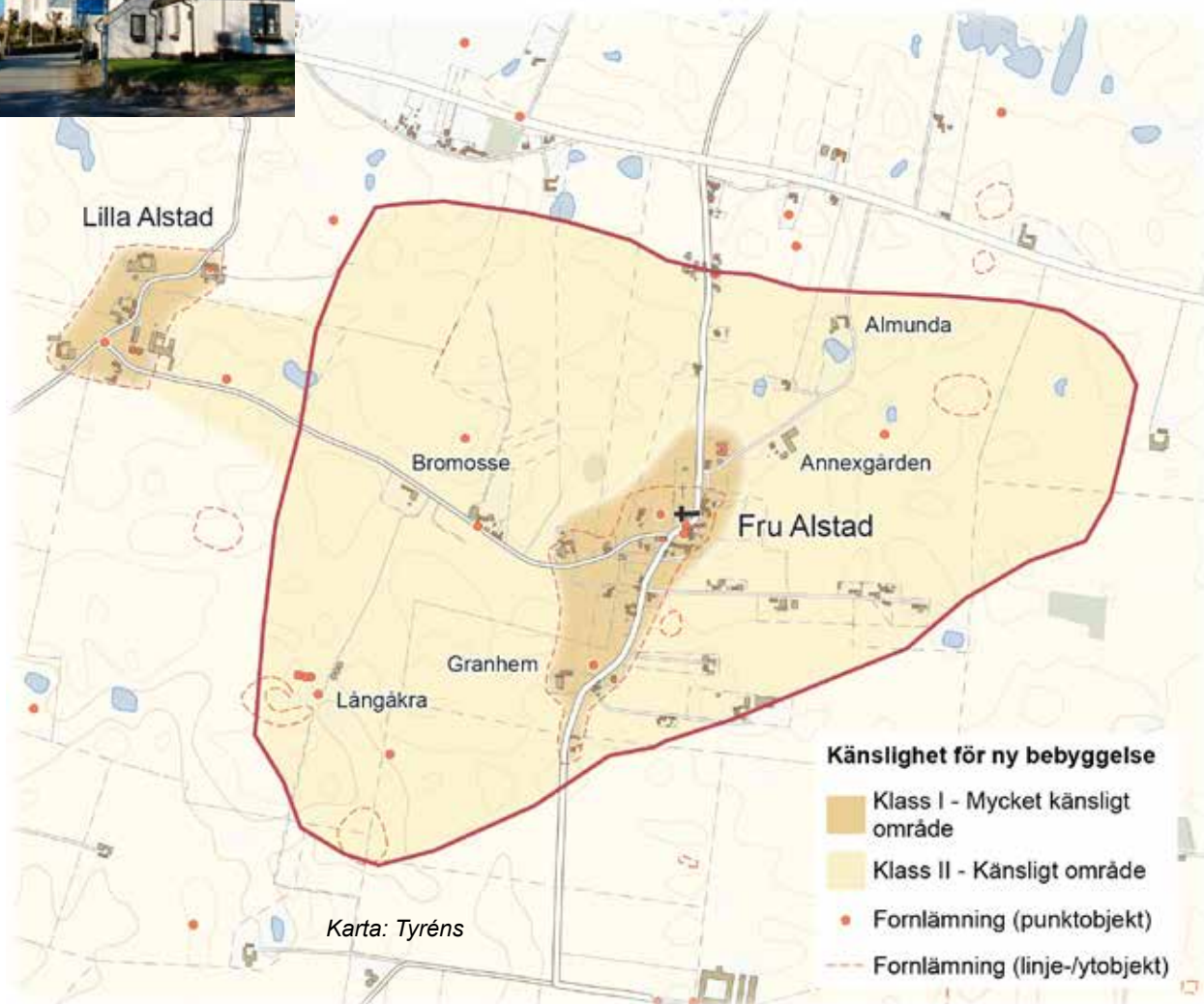
Mycket känsliga miljöer

Bykärnan i Fru Alstad utgör en väl sammanhållen och intakt miljö som väl representerar uttrycken för riksintresset. Hela bykärnan är också skyddad som bytomt/fornlämning. I motiveringen framhålls Fru Alstads kyrka landskapsdominans. Det är centralt att kyrkan fortsatt har en roll som landmärke och vägvisare i landskapet. Skola, prästgård, gatehus och några få gårdar ligger samlat nära bygatan och bildar tillsammans med kyrkan och kyrkogården en helhetsmiljö. De tätt liggande gatehusen söder om kyrkan är särskilt centrala för bykaraktären. Offerkällan är belägen väster om kyrkan i anslutning till kyrkogården.

Komplettering av bebyggelse i eller i anslutning till bykärnan bör ske mycket restriktivt. Den bör anpassa sig till den befintliga småskaliga bostadsbebyggelsen vad gäller såväl skala, form som uttryck samt inta en underordnad roll i förhållande till kyrkan.

Känsligt miljöer

Området utanför bykärnan bedöms som känsligt. Här är det möjligt med enstaka tillägg längs landsvägarna som samspelar med den traditionella bebyggelsens uttryck. Siktlinjer mellan kyrkor i närområdet bör upprätthållas.

RIKSINTRESSE

GYLLE-DALKÖPINGE (M139)

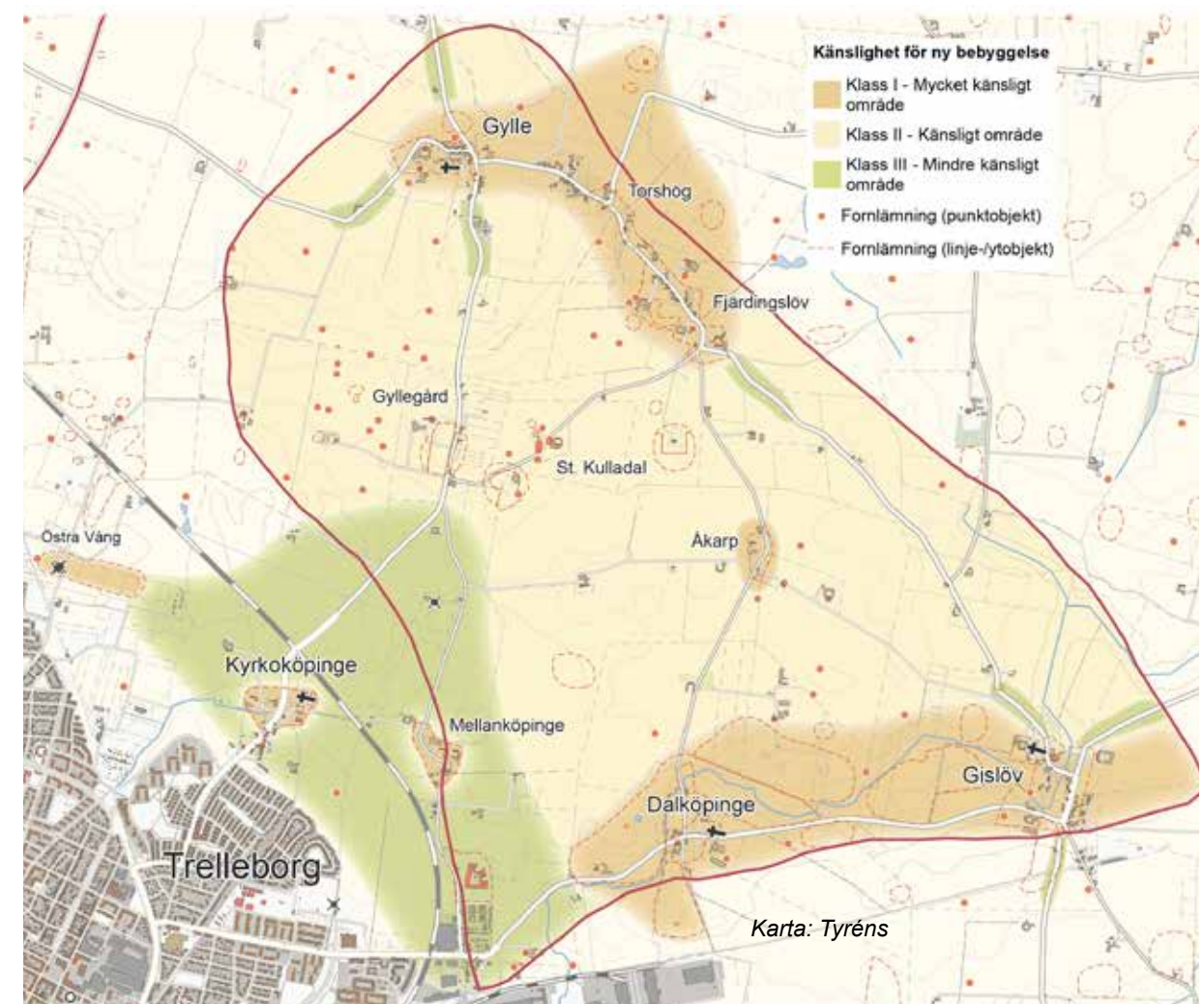
Mycket känsliga miljöer

Dalköpinge och Gislöv samt området däremellan bedöms mycket känsliga för ny bebyggelse i relation till avsikten med riksintresset. Byarna är skyddade som bytomter/fornlämningar. Mellan dem ligger lämningar i form av boplatser. Kyrkbyn Gylle och byn Fjärdingslöv, inklusive den utmärkande gravhögen Tørshög är också ett mycket känsligt område. Byarna är skyddade, bytomter/byarna har bedömts som känsliga och för att upprätthålla avsikten med riksintresset krävs att bebyggelsekompletteringar bygger vidare på befintliga strukturer i landskapet och har anpassad gestaltning.

Mindre känsliga miljöer

Vid in- och utfarterna till Gylle, Fjärdingslöv och Gislöv finns förutsätt-

ningar för viss byggnation som kan samspela med riksintressets avsikter genom varsam placering och god gestaltning. I anslutning till Trelleborg stad och Kyrkoköpinge finns ett större område som bedöms som mindre känsligt. Gränsen mellan stad och land bör vara tydlig. Järnvägen utgör en brytpunkt. Närmast Trelleborg stad finns möjligheter till att anlägga småskaliga bebyggelseområden. På andra sidan järnvägen, i riktning mot riksintresseområdet bör bebyggelsevolymen hållas nere och komplettera befintlig bebyggelsestruktur. Varsam placering och anpassad gestaltning är en förutsättning för att den riksintressanta berättelsen ska fortsatt vara fysiskt läsbar.

RIKSINTRESSE

ÖSTRA TORP-SMYGEHAMN (M141)

Mycket känsliga miljöer

Mycket känsligt är byarna Hemmesdynge och Äspö som sammanhållna bystrukturer. Dessa är centrala delar av riksintressena som kyrkbyar i det öppna odlingslandskapet. Byarna är skyddade som bytomter/ fornlämningar.

Enstaka komplettering av bostadsbebyggelse i eller i anslutning till bykärnan i Hemmesdynge kan ske för att förtäta och förstärka bystrukturen. Den bör dock ske med stor varsamhet gentemot den befintliga småskaliga bostadsbebyggelsen vad gäller såväl skala, form som uttryck. Viktigt är även sambanden mellan byarna i området, med öppna siktlinjer mellan kyrkorna. Men också att bibehålla bebyggelsestrukturen med tydliga mellanrum mellan enheterna så att upplevelsen av öppet/slutet landskap kvarstår.

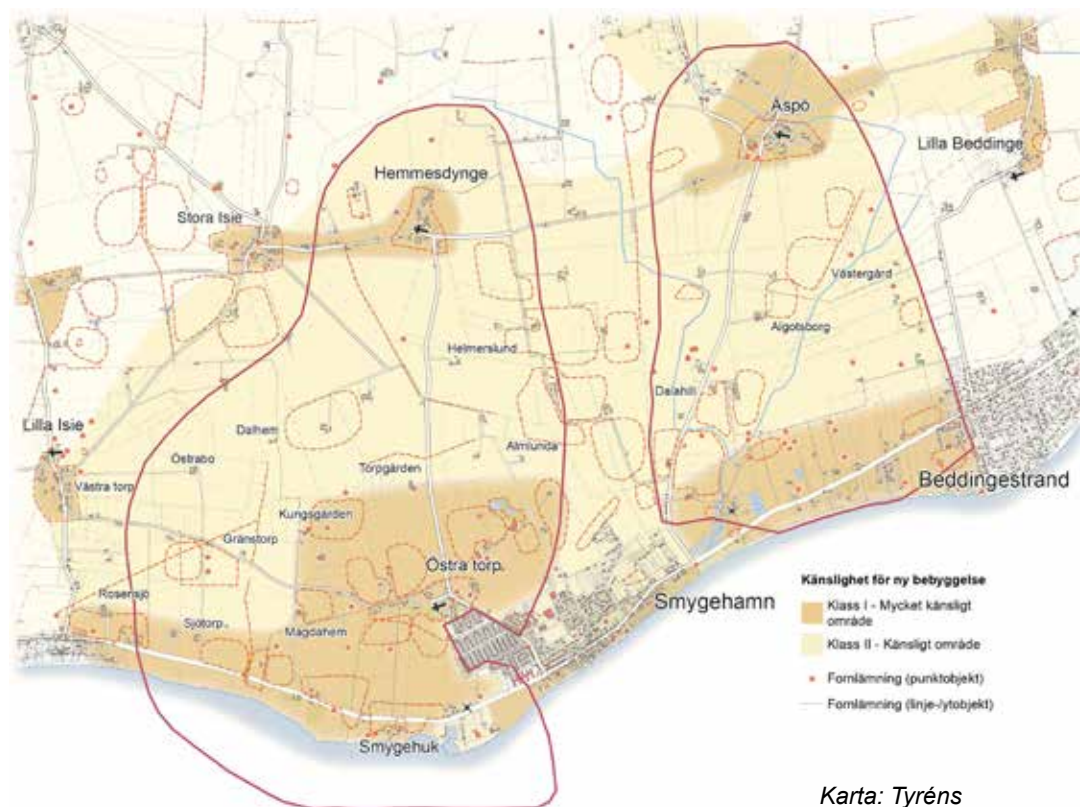
Östra Torp är också bytomt/fornlämning med kyrkan centralt placerad i byn. Här har dock expansionen av Smygehamn minskat läsbarheten i riksintressets uttryck. Industrimiljön med kalkugnar har tillsammans med takten koppling till hamnen i Smygehuk. Industrimiljön är avgörande för riksintressets motivering. Ingen ny bebyggelse bör tillkomma i dess närhet för att värna de utpekade värdena.

Kuststräckan är generellt mycket känslig på grund av den redan mycket höga exploateringsgraden. Boste har till stor del bibehållit fiskelägenas ursprungliga proportioner. En levande hamnmiljö i Smygehuk förstärker riksintressets avsikt. Därför kan viss bebyggelse med varsam placering och anpassad gestaltning tillåtas så länge hamnverksamheten kan upprätthållas. Skyddade

industrilämningar får inte skadas eller förvanskas och karaktären av marina/småbåtshamn bör inte bli mer framträdande.

Känsliga miljöer

En bärande del av riksintresset är odlingsbygden med byar, friliggande gårdar och det lokala vägnätet som en sammanhängande och karaktärs- skapande struktur. Dessutom finns det rikligt med gravhögar som accenter i landskapet och som är uttryck för den långa bosättnings- och odlingskontinuiteten. Slättlandskapet utanför byarna har bedömts som känsligt och för att upprätthålla avsikten krävs att kompletteringar bygger vidare på befintliga bebyggelsestrukturer.

Karta: Tyréns

RIKSINTRESSE

ÖSTRA VEMMENHÖG - VÄSTRA VEMMENHÖG - TULLSTORP - DYBÄCK (M144)

Mycket känsliga miljöer

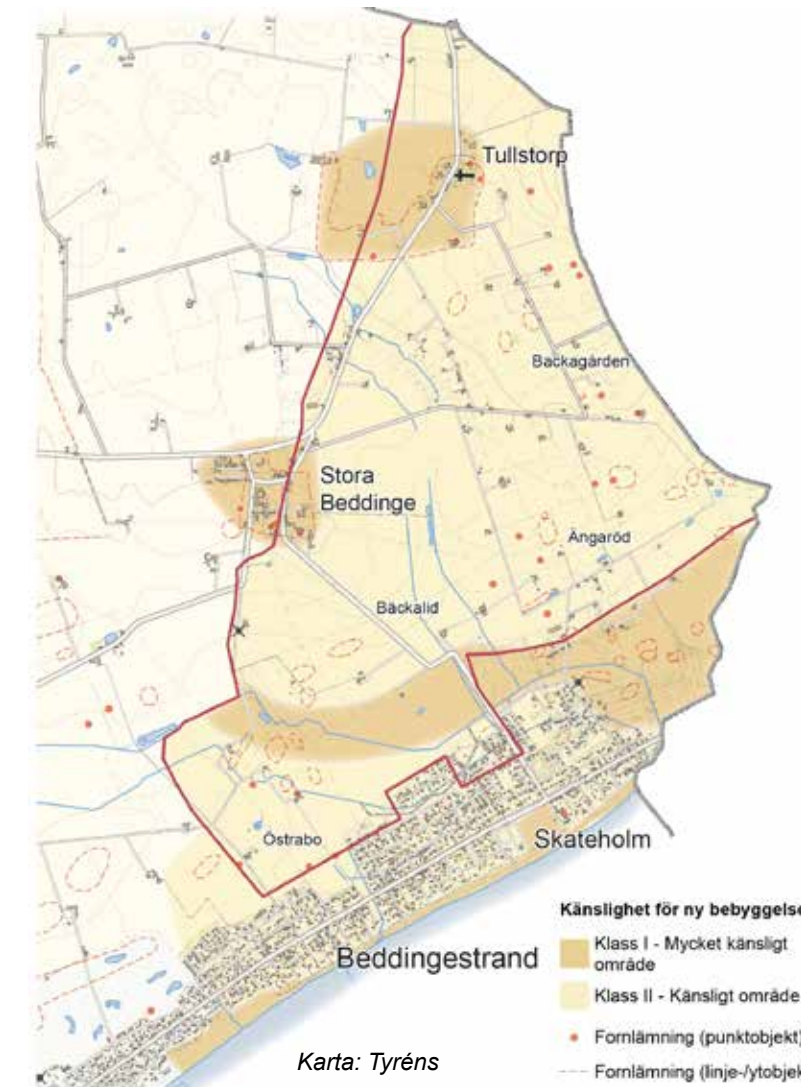
Byarna Stora Beddinge och Tullstorp bedöms som mycket känsliga. Dessa är skyddade som bytomt/fornlämning. Tullstorps kyrka är arkitekturhistoriskt betydelsefull och har ett dominerande läge i landskapet. Runstenen vid kyrkan representerar yngre järnåldern i riksintressets långa bosättnings- och brukningskontinuitet. Stora Beddinge karaktäriseras framför allt av gatehusbebyggelse.

Området söder om, i direkt anslutning till riksintresset är klassat som mycket känsligt eftersom det är en fornlämningsrik miljö med gravar från stenåldern. De accentuerade bronsåldersgravhögar är landskapsdomine-

rande. Men också för att det är kustnära med en lägre grad av exploatering. Mycket känsliga är naturreservaten inom strandzonen.

Känsliga miljöer

Beddingestrand är under omvandling från fritidsstugeområde till fastboende med de karaktärsförändringar som detta medför. Här gäller det att vara hänsynsfull i övergången till riksintresset och dess odlingslandskap vad gäller volymer, skala och utformning.

Karta: Tyréns

LÄS ÄVEN!
- Landskaps- och kulturmiljöanalys för Trelleborgs kommun.

BACKLANDSKAPET SÖDER OM ROMELEÅSEN (N87)

LÄS ÄVEN!
- Landskaps- och kulturmiljöanalys
för Trelleborgs kommun.

I det sydsånska backlandskapet och sydsånska skogsbeklädda backlandskapet ligger riksintresse för naturvård, Backlandskapet söder om Romeleåsen (N87), ett omfattande riksintresseområde som berör Trelleborgs kommun i dess södra delar. Området omfattar i sin helhet sju kommuner i sydvästra Skåne.

Mycket känsliga miljöer

Området består av ett mosaikartat, småskaligt odlingslandskap där det historiska tidsdjupet är väl bevarat. De geologiska förutsättningarna och den kulturhistoriska kontinuiteten har skapat höga naturvärden i området. Området har otaliga äldre hagmarker av betydelse för flora och fauna. Landskapet kring Sörbyholm och Gröna Lund, Gabeljung upp till Kulltorp, landskapet utanför Grönby, Gärdslov och Tärnö präglas av betesmarker, vilka utgör en stor del av karaktäriseringen av landskapet och riksintresset.

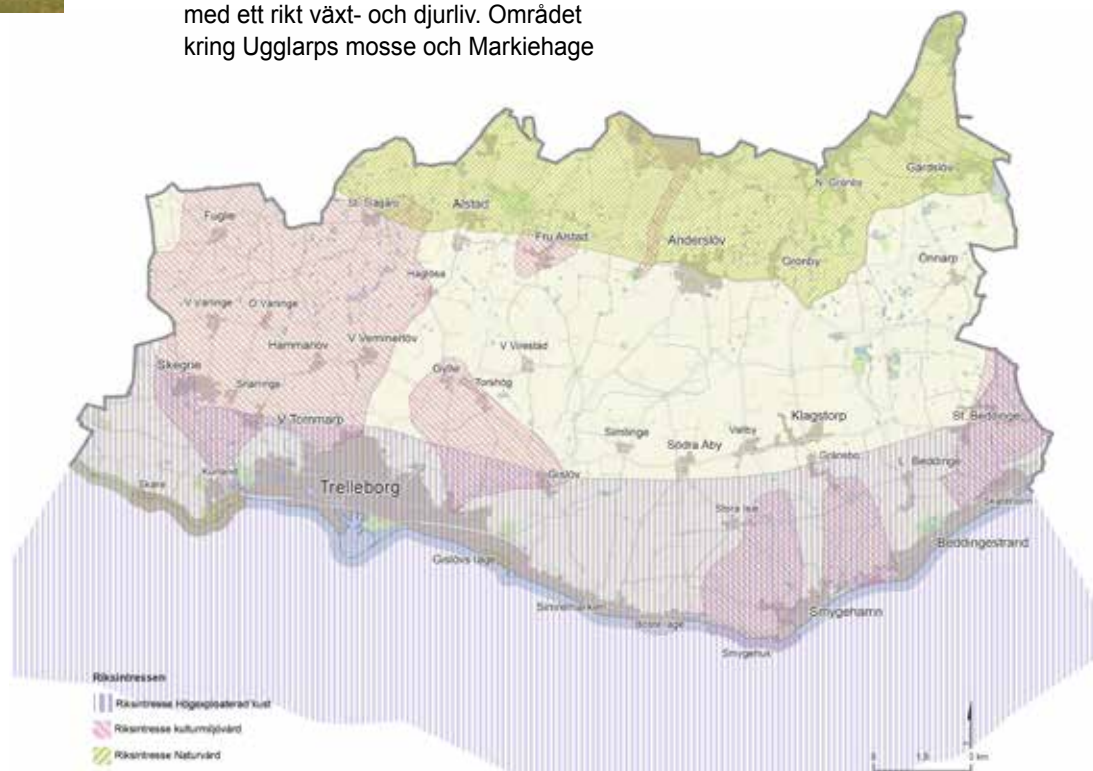
Böringesjön är kommunens största sjö med ett rikt växt- och djurliv. Området kring Ugglarps mosse och Markiehage

uppfattas som mycket känsliga områden och bör på grund av sina höga naturvärden och höga kulturmiljövärden i sin helhet undantas från tillkommande bebyggelse eller i mycket särskilda fall tillåtas med tydliga restriktioner.

Känsliga miljöer

Området i sin helhet är känsligt på grund av det väl bevarade tidsdjupet, småskaligheten och de höga naturvärdena. Området är beroende av en kontinuerlig hävd, men påverkas negativt av storskalig jordbruks- eller skogsdrift, bebyggelse och infrastruktur.

Befintlig bebyggelse kan kompletteras med enstaka hus/husgrupper med varsam placering, utan påverkan på naturvärden, och för platsen anpassad god gestaltning.

Karta: Tyréns

RIKSINTRESSE FÖR KUSTZONEN

Mycket känsliga miljöer

Kuststräckan från Fredshög till Fågelviksängar präglas av ett öppet landskap med kustnära betesmarker och enstaka bebyggelse. Sträckan är mycket känsligt på grund av dess höga natur- och kulturmiljövärden och bör i sin helhet undantas från ny bebyggelse. Skåre präglas än idag av en gammal bebyggelsestruktur och är ett välbevarat fiskeläge. Skåre är mycket känsligt på grund av sin sammanhållna bebyggelsestruktur präglad av en historisk kontinuitet. Sentida tillskott av bebyggelse ökar känsligheten och man bör vara mycket restriktiv mot ny bebyggelse. Varsam placering och för platsen anpassad och god gestaltning rekommenderas.

Sträckan från Böste till Smygehamn har en ursprunglig karaktär med hedvegetation med en intressant flora och är en viktig rast- och övervintringslokal för fågellivet och bör i sin helhet bevaras. Utpekade naturmiljöer såsom Dalköpinge ängar, Beddinge strandhedar och Fårabackarna är mycket känsliga och bör skyddas från påverkan. För beskrivning av kulturmiljöerna som ingår i kustzonen, se tidigare kapitel om M136, M141 och M142.

Känsliga miljöer

Kuststräckan från Gislövs läge till Skateholm är idag redan hårt exploaterat. Enstaka tillskott av bostadshus i befintlig bebyggelsestruktur kan accepteras med krav på varsam placering och för platsen anpassad gestaltning. Det är viktigt att befintliga gatustrukturer och gröna mellanrum inte förändras eller byggs igen då de bland annat utgör viktiga kopplingar mellan kustbandet och Söderslätt. Den visuella kontakten med havet från Söderslätt och Kustvägen är ett särdrag som är viktigt att bevara och bygga vidare på. Landskapet väster om Trelleborg präglas av ett storskaligt odlingslandskap med sentida, storskaliga tillskott av vindkraftverk. Vindkraften dominerar stora delar av landskaps-

bilden i norr och ytterligare tillägg i landskapet skulle riskera utradera de karaktärer och kvalitéer landskapet i dag besitter längs Kustvägen helt. Se vidare kapitel om vindkraftverk. Landskapet norr om Kustvägen präglas av ett småskaligt odlingslandskap öster om Trelleborg där byarna ligger tätt och kyrkorna och gårdarna utgör tydliga landmärken i landskapet. Landskapet utgör, på grund av dess komplexitet och skala, ett känsligt landskap för större tillskott av nya bebyggelsestrukturer. Befintlig bebyggelse kan kompletteras med enstaka hus/husgrupper med varsam placering, utan påverkan på naturmiljö, och för platsen anpassad god gestaltning. Se tidigare avsnitt om känslighet i berörda riksintressen för kulturmiljövården. Kustbandet och strandzonen är av stor betydelse för det rörliga friluftslivet och är känsligt för påverkan som kan utgöra hinder för tillgång till och framkomlighet längs kustbandet. Kustzonens kvalitéer såsom natur- och kulturvärden och strandzonen utgör tillsammans med den intressanta kopplingen till odlingslandskapet ett attraktivt landskap för det rörliga friluftslivet.

GRÖNSTRUKTUR

NY GRÖNPLAN

Trelleborgs kommun är i uppstar-
ten för att ta fram en grönplan.
Delar av underlagsmaterialet
till arbetet med grönplanen har
arbetats in i översiktsplanens
utställningshandling.

LÄS ÄVEN!

- Natur- och kulturmiljöplan 2010
Trelleborgs kommun.

Trelleborgs landareal består av ca
80 % intensivt odlad jordbruksmark.
Tillgången till grönytor och allemans-
rättslig mark är därför begränsad. Tack
vare olika naturtyper som ädellövskog,
naturbetesmarker, slätterängar, sand-
stränder, kustängar och olika småbio-
toper finns det ändå en relativt rik flora
och fauna.

Grönstruktur

Trelleborgs geografiska yta är präg-
lad av en rik jordbruksbygd, en lång
kuststräcka och ett tydligt centrum,
Trelleborgs stad. Större delen av
kommunens yta utgörs av åkermark.
Trelleborg har lägst tillgång till alle-
mansrättslig mark av de tio största
tätorterna i Skåne.

Det finns många olika intressen som
konkurrerar om marken, framförallt
nära havet och vattendragen, och då
dessa områden är mycket viktiga för
rekreation och friluftsliv samt för växt
och djurlivet, är frågan om att bevara
miljön och säkra tillgängligheten utmed
Trelleborgs stränder och vattendrag
mycket betydelsefull.

Stommen i Trelleborgs kommuns grön-
struktur utgörs av så kallade gröna kor-
ridorer i landskapet. Korridorerna ligger
ofta vid och kring befintliga vattendrag
eller längs alléer vid mindre vägar.

De gröna korridorerna kompletteras av
gröna stråk. Dessa är ofta smala och
kan användas för förflyttning mellan
grönytor samtidigt som de har ett eget
vistelsevärde.

I kommunen finns utpekade tre områden
för riksintresse naturvård, områden
som samtliga har särskilt höga na-
turvärden, 13 områden bedöms ha
mycket höga naturvärden och 24 om-
råden har höga naturvärden. Många av
dessa naturområden är mycket små till
ytan (mindre än 10 ha) och merparten
understiger 50 ha. Utöver dessa drygt
fyrtio identifierade områden har vi an-

dra grönytor i staden och byarna som
är av stort värde för de som bor nära.
Andra gröna och blå strukturer i form
av strandängar, alléer, åar, åkerrenar,
pilevallar med mera utgör långsträck-
ta gröna korridorer i landskapet. De
binder samman stadens och byarnas
gröna ytor med varandra och med det
omgivande landskapets värdefulla grö-
na natur- och kulturmiljöer. Gröna kor-
ridorer fungerar därigenom som viktiga
förbindelser mellan stad och landsbygd
samtidigt som de utgör betydelsefulla
spridningsvägar för fauna och flora.

Riksintressen naturvård

Riksintresse för naturvård avser om-
råden som särskilt väl belyser viktiga
skeden av natur- och kulturlandskapets
utveckling, är ostört och inrymmer
mångfald av naturtyper. Det kan även
handla om områden som innehåller
unika och hotade eller sårbara naturty-
per eller arter.

Naturvårdsverket har ansvar för att
peka ut områden av riksintresse för
naturvård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken.

I Trelleborgs kommun finns tre riks-
intressen för naturvård inom kommunen.
Intrång i riksintresse regleras enligt
Miljöbalken kap. 4 §1. Områden av
riksintresse för naturvård är:

Backlandskapet söder om Romele- åsen

Läs mer om riksintresset i avsnittet om
Riksintresse kulturmiljö.

Måklappen - Limhamnströskeln

Läs mer om riksintresset i avsnittet om
havet.

Naturreservat

Det finns fem naturreservat i Trelle-
borgs kommun: Dalköpinge ängar,
Beddinge strandhed och Fårabackarna,
(som är olika strandängar vid kusten),
Fredshög-Stavstens udde (marint re-
servat), samt Maglarps sandtag som är
en bevarad del av en gammal sandtäkt.

Områden av riksintresse för naturvård - områden av särskilt höga naturvärden

1. Kuststräckan Fredshög-Stavstensudde
2. Backlandskapet söder om Romeleåsen
3. Börringesjön

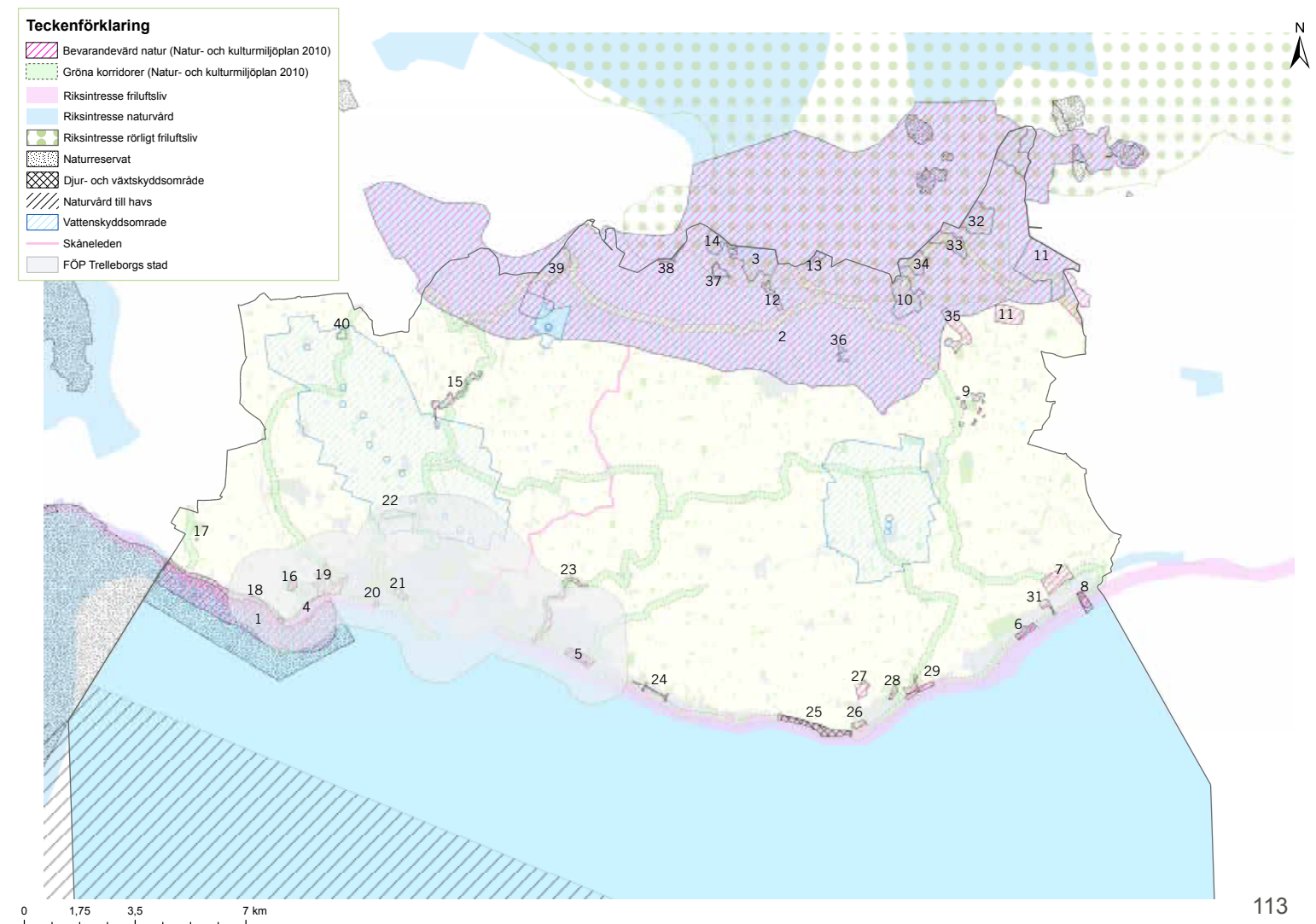
Områden av mycket höga naturvärden

4. Fågelviksängar
5. Dalköpinge ängar
6. Beddinge Strandhed
7. Beddinge ängar
8. Fårabackarna
9. Sotemosse
10. Gabeljung
11. Näsbyholm med Gärdslovs våtmark
12. Stävesjörännan
13. Grönalund-Sörbykratt
14. Ugglarps mosse
15. Åmossarna
16. Maglarps sandtag

Områden av höga naturvärden

17. Lyckebo
18. Skåre-Skansarna
19. Albäcksskogen
20. Sumpen
21. Flaningen
22. Tågarps dalgång
23. Dalköpingeåns dalgång
24. Gislövs strandmark
25. Boste-Smygehamn
26. Smyge kärr
27. Östra Torp
28. Område norr om Smygehamn
29. Äspöholm
30. Beddingestrand
31. Stenbäck
32. Tärnö
33. Hjortholmsskogen
34. Kullatorp
35. Sillesjöräcken och Sillesjö dammar
36. Grönby
37. Asbjör
38. Ullbergskroken- Gillegruvan
39. Minnesberg-Alstad
40. Steglarp

Natur- och kulturmiljöplan 2010

Läs Trelleborgs kommuns natur- och kulturmiljöplan för mer information om naturreservaten.

Natura 2000

Natura 2000 är ett nätverk med skyddsvärd natur i Europa, som klassas som riksintresse. Syftet med områdena är de skyddsvärda naturtyperna och arterna får ett långsiktigt bevarande. Ingrepp som på ett betydande sätt påverkar miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd. Länsstyrelsen prövar om ett ingrepp har betydande påverkan.

I Trelleborgs kommun finns två Natura 2000 områden;

Ugglarps mosse

Mossen är utpekad i habitatdirektivet för förekomsten av citronfläckad kärrtrollslända.

Sydvästskaåns utsjövatten

Områdets nordvästra del är av betydelse som övervintrings/rastområde för olika andfåglar. Under vinterhalvåret nyttjas området troligen av både Östersjö- och Bälthavspopulationen av tumlare. Sannolikt rör sig bara Bälthavspopulationen i området under sommaren. Knubb- och gräsäl förekommer.

Läs mer om riksintresset i avsnittet om havet.

Biotopskydd

Biotopskyddsområde är en form av områdesskydd som används för att skydda små mark- och vattenområden, biotoper, som är värdefulla för den biologiska mångfalden.

Biotoper med generellt skydd

De biotoper som omfattas av det generella biotopskyddet är:

- alléer (läs mer till höger)
- källor
- odlingsrösen
- pilevallar
- småvatten och våtmarker (här ingår

bland annat diken)
•stenmurar
•åkerholmar

Det är inte tillåtet att skada, förstöra eller flytta dessa biotoper.

Specifikt utpekade biotoper

Länsstyrelsen eller en kommun kan skydda utpekade biotop typer. Dessa områden är utmärkta på karta och på skyltar i terrängen.

Söka dispens från biotopskydd

Inom ett biotopskyddsområde får man inte bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som kan skada naturmiljön. En kan få dispens om det finns särskilda skäl. För att få din ansökan om dispens prövad måste du betala en prövningsavgift som betalas även om ansökan sedan inte beviljas.

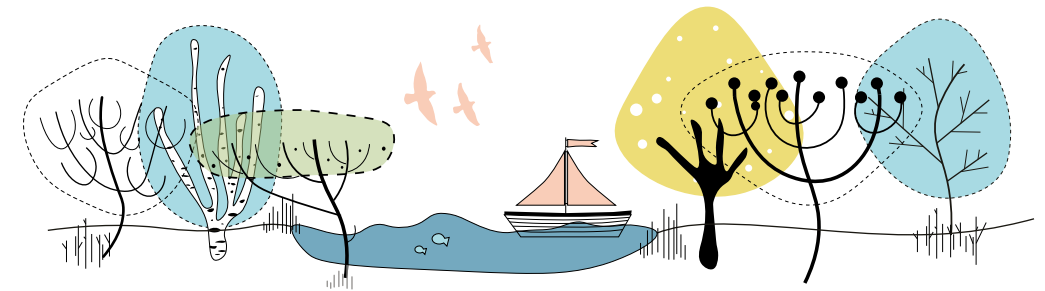
Fridlysta arter

I Trelleborgs kommun förekommer en rad fridlysta växter och djur, enligt utförda inventeringar är det 23 arter.

Några exempel på fridlysta arter som förekommer i Trelleborgs kommun är klotullört (*Filago vulgaris*), ädelmynta (*Pycnanthemum tenuifolium*), renlost (Bromus arvensis), praktnejlika (*Dianthus superbus*), fältpiplärka (*Anthus campestris*), sandödl (Lacerta agilis), strandpadda (*Bufo calamita*) och ål (*Anguilla anguilla*). Alla svenska grod- och kräldjur är fridlysta i hela landet. I kommunen kan man också hitta 7 av landets 47 orkidéarter som alla är fridlysta.

Friluftsliv och rekreation

Områden av riksintresse för friluftslivet har stora friluftsvärden, på grund av särskilda naturvärden och tillgängligheten för allmänheten, att de är attraktiva för besökare från hela eller en stor del av landet. Med friluftsliv avses vistelse i naturen för naturupplevelser, fysiska aktiviteter och avkoppling. I Trelleborgs kommun finns två riksintressen

för friluftsliv: ett för rörligt friluftsliv vid Romeleåsen och ett längs med kusten.

Friluftsliv

Kuststräckan Trelleborg - Abbeås - Sandhammaren - Mälarhusen - Simrishamn

Område med särskilt goda förutsättningar för berikande upplevelser i natur och kulturmiljöer. Ett område med särskilt goda förutsättningar för vattenknutna friluftsaktiviteter och därmed berikande upplevelser.

Rörligt friluftsliv

Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne.

Område med särskilt goda förutsättningar för berikande upplevelser i natur- och/eller kulturmiljö. En mängd friluftslivsaktiviteter kan utövas inom riksintresseområdet.

Vandringsleder

Skåneleden har en etapp i Trelleborgs kommun. Sydligaste sträckan på Skåneledens SL 2:Nord-sydled går mellan Torup och Trelleborg med start eller slut vid Trelleborgs centralstation.

I Trelleborg finns även en pilgrimsled som är en del av den långa väg som binder samman vallfartsorterna Santiago de Compostela i Spanien, Vadstena i Sverige och Nidaros i Norge.

Tätortsnära rekreation

I utvecklingsförslagen för varje livskraftig ort ges förslag till rekreationsstråk.

Vattenskyddsområden

Inom ett vattenskyddsområde finns bestämmelser för verksamheter som riskerar att förorena vattnet på både kort och lång sikt, exempelvis hantering av kemikalier och spridning av bekämpningsmedel.

Länsstyrelsen har med stöd av Miljö-

balken inrättat vattenskyddsområden för vattentäkterna i tre områden i Trelleborgs kommun - vattentäkten mellan Fuglie och Trelleborg samt grundvattentäkterna i Alstad och Klagstorp. Beslutet innebär att en lång rad föreskrifter gäller inom vattenskyddsområdena. Samhällsbyggnadsnämnden kan, efter ansökan, medge undantag från beslutet. Samma nämnd behandlar också anmälan om verksamheter eller åtgärder inom vattenskyddsområdena. Huvudman för vattentäkterna är Trelleborgs kommun.

VINDKRAFT

Trelleborgs kommuns nuvarande inriktning och riktlinjer för etablering av vindkraft är:

- Kommunen skall verka för att vindkraftverk placeras i grupper och att grupper ej lokaliseras närmare varandra än 4 km i öppet landskap.

- Kommunen skall uppmuntra etableringen av små vindkraftverk, så kallade gårdsverk.

- Kommunen ska underlätta för kompletteringar i och utbyte av verk i befintliga vindkraftsgrupper.

- Vindkraftsetableringar, förutom gårdsverk skall ej tillåtas närmare samlad bebyggelse eller byar med områdesbestämmelser än 10 x verkens totalhöjd.

- Vindkraftsetableringar, förutom gårdsverk, skall ej tillåtas närmare utvecklingsorterna än 15 x verkens totalhöjd

- Vindkraftsetableringar, förutom gårdsverk, skall ej tillåtas närmare Trelleborgs stad än 20 x verkens totalhöjd.

- Gårdsverk skall placeras i omedelbar närhet till en gårdsbildning så att samhörigheten med denna är tydlig.

Vindkraften kan innebära påverkan på landskapets visuella egenskaper och ekologiska funktioner men den kan också påverka människors upplevelse och förståelse av landskapets historiska dimension. Påverkan kan också vara direkt, på platsen där verk ställs eller där infrastruktur till verk dras fram. Hur omfattande påverkan blir beror på hur väl vindkraften smälter in i landskapet. Vindkraften kan i varierande grad dominera över, kontrastera mot, eller samspela med landskapet.

Vindkraft i ÖP 2010

Trelleborgs kommun har i Översiktsplan 2010 pekat ut områden och skyddszoner, som inte bör påverkas av vindkraftsetableringar. Dessa områden och zoner utgörs av:

- Bebyggda bostadsmiljöer, till exempel byar, orter och Trelleborgs stad.
- Planerade eller framtida bostadsmiljöer.
- Kustområdet och andra känsliga rekreationsmiljöer.
- Känsliga landskapsbildsavsnitt
- Landskapsbilder som domineras av kyrkor och andra landmärken.
- Säkerhetszoner vid vägar, ledningar och järnvägar
- Riksintresseområden

Rekommendationer för nyetablering av vindkraft

Stora vindkraftverksanläggningar i Trelleborgs öppna landskap ger en visuell påverkan över stora landskapsavschnitt. Det innebär också att höga vindkraftverk kommer att påverka en eller flera av ovanstående utpekade områden och zoner. Riktigt höga vindkraftverk bör därför inte etableras.

Känslighetsbedömning för nyetablering av vindkraft

Kusten och det kustnära odlingslandskapet bedöms som mycket känslig för etablering av vindkraft på grund av negativ påverkan på framför allt upplevelse- och bruksvärden samt värdefulla natur- och kulturmiljöer. Vindkraftverk

i kustnära läge riskerar att bryta mot fiskelägenas småskaliga strukturer och många gånger genuina karaktär. I den högexploaterade kustzonen finns värdefulla naturmiljöer som även har stora rekreationsvärden. Den visuella kontakten mellan fiskelägen och byarna inåt land riskerar att brytas. Det gäller även siktlinjer mellan områdets kyrkbyar.

Monumentala fornlämningar såsom stenkammargravarna och de stora gravhögar som har haft en territorialmarkerande funktion och ska synas i landskapet från långt håll är extra känsliga i ett fulläkerslandskap. Upplevelsen av landskapets långa bosättnings- och brukskontinuitet riskerar att påverkas negativt genom vindkraftverk konkurrerar om dominans i landskapsbilden.

Området mellan Fru Alstad och Västra Alstad bedöms som mycket känsligt för vindkraft genom Fru Alstads kyrka landskapsdominans och sambandet mellan ovanstående byar påverkas negativt.

Området mellan Västra Vemmerlöv, Västra Värplinge och Fuglie bedöms som extra känsligt. Upplevelsen och förståelsen av landskapets långa bosättnings- och brukskontinuitet riskerar att påverkas negativt.

Landskapets tidsdjup och historiska utveckling är här tydligt avläsbart genom bland annat den stora mängden gravhögar och det av jordbruksskiftena präglade slättlandskapet. Viktiga samband och siktlinjer mellan slättlandskapets byar riskerar att påverkas negativt av vindkraftsetablering. Det skogsbeklädda backlandskapet i norra delen av kommunen är mycket känsligt på grund av dess kuperade, småskaliga och mosaikartade karaktär.

Det skulle innebära en risk för negativ påverkan på landskapets upplevelsevärden, bruksvärden och känsliga naturvärden t ex genom fragmentering

och förlust av livsmiljöer och förändringar i hydrologin. Landskapets ålderdomliga karaktär och förståelsen för kulturhistoriska samband och strukturer riskerar att försvagas. Den uppbrutna/småskaliga fornlämningsbilden i landskapet är känsligt för vindkraft. Utbyggnad av vindkraft kan påverka fortsatta utvecklingsmöjligheter för rekreation och friluftsliv.

Känsliga områden

Variationsrika, småskaliga backlandskap med stora ekologiska och kulturhistoriska värden bedöms som känsliga för vindkraft. Upplevelsen av att bo eller vistas i landsbygd riskerar att påverkas negativt. Den växlande topografin och markanvändningen innebär att förutsättningarna för vindkraft varierar varför gårdsverk och enstaka medelstora verk kan tänkas på väl valda platser.

I slättlandskap bedömda som känsliga finns förutsättningar för att samspela med vindkraft skalmässigt. Samtidigt innehåller de landskapsavschnitt, miljöer och objekt som tydligt återspeglar en lång bosättnings- och brukarkontinuiteten. Gårdsverk och enstaka medelstora anläggningar bör därför placeras var- samt så att t ex landskapsdominerande kyrkor och gravhögar inte konkurreras ut och att visuella samband mellan kyrkor upprätthålls. I östra delen av kommunen kan den planterade skogsranden längs med kusten ge ett visst visuellt skydd för vindkraft på den anslutande slätten.

Mindre känsliga områden

I området som bedöms som mindre känsligt har vindkraft generellt sett bättre förutsättningar att samverka med t ex landskapets skala och rumslighet och historiska strukturer. Området präglas av storskaliga ägostrukturer, större gårdar med inslag av moderna ekonomibyggnader som ger landskapet ett mer modernt/industriellt intryck. Det tätortsnära landskapet väster

om Trelleborg har en tydligare urban markanvändning i form av t ex utbyggd infrastruktur, tätbebyggelse, industrier och kraftledningar. I närheten av tätorter kan vindkraften också upplevas som mer logisk förankrad, som en epok bland flera andra som lagts till landskapet.

Viktiga utblickar och karaktäristiska siluetter kan dock påverkas. Kring Jordeberga och Näsbyholms gods kan storskaliga åkerfält samspela med vindkraft förutsatt att hänsyn tas till historiska strukturer och miljöer. Vindkraftverk ska t ex inte placeras i närheten av huvudanläggningar med tillhörande park.

Havsbaserad vindkraft

Se avsnittet om riksintresse för energi till havs.

LÄS ÄVEN!

- Landskaps- och kulturmiljöanalys för Trelleborgs kommun.

Typer av vindkraft

TYP AV ANLÄGGNING	STORLEK	MÖJLIGHETER ATT SAMVERKA MED LANDSKAPET
MINIVERK	1 verk på max 20 m totalhöjd	De flesta landskap är tåliga för riktigt små enstaka verk. I små landskapsrum med utpräglat ålderdomlig karaktär utan moderna inslag bör dock vindkraftsetablering helt undvikas.
GÅRDSVERK	1 verk på 20-50 m totalhöjd	Gårdsverk har goda möjligheter att rymmas i landskap med modern jordbruksbebyggelse. Här kan ett mindre vindkraftverk placeras i anslutning till befintlig jordbruksbebyggelse såsom ekonomibyggnader, silos och dylikt läsas samman till en enhet med gården.
MEDELSTORA ANLÄGGNINGAR	Verk högre än 50 m inkl. rotorblad, eller två eller flera verk i grupp	Medelstora anläggningar har goda möjligheter att samverka med landskap med modern infrastruktur såsom tätorter med industriella inslag, storskaliga industrier, kraftledningsgator, motorvägar, semiurbana landskap med stora köpcentra osv. Även storskaliga rationellt brukade jordbrukslandskap med moderna inslag har ofta möjlighet att rymma medelstora anläggningar.
STORA ANLÄGGNINGAR	Två eller flera verk med totalhöjd över 150 m eller grupp av 7 eller flera verk med totalhöjd över 120 m.	Riktigt höga vindkraftverk eller stora grupper av medelhöga eller höga verk kräver stora ytor och ett ensartat landskap för att inte den visuella störningen ska bli alltför stor.

Mycket känsliga områden

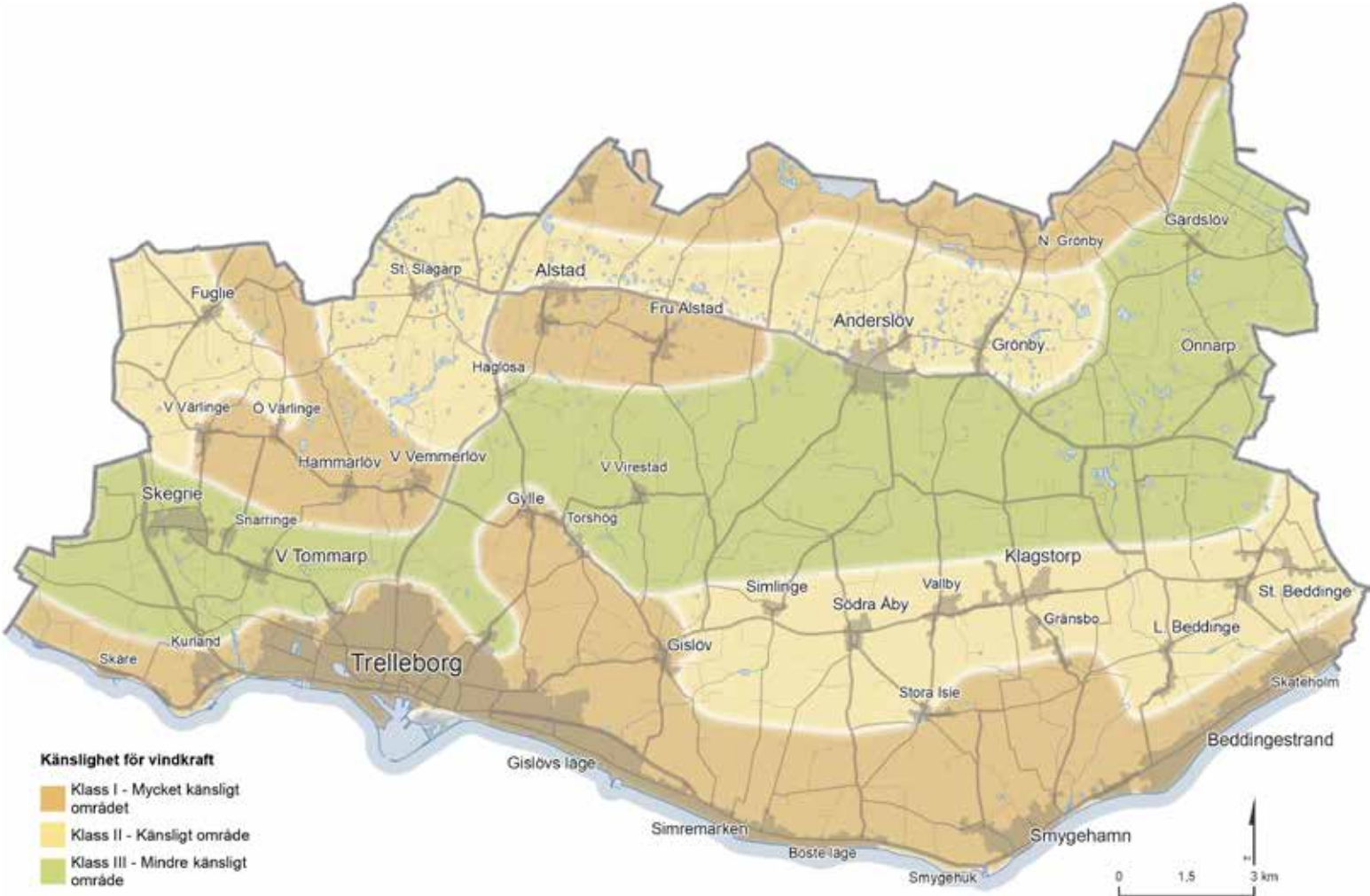
I de fall områdena bedömts som mycket känsliga för vindkraft bör området i sin helhet undantas från vindkraftsetablering. Dock kan i vissa fall mindre gårdsverk rymmas i anslutning till befintlig jordbruksbebyggelse eller övrig bebyggelse med industriell karaktär.

Känsliga områden

De områden som bedömts som känsliga för vindkraft rymmer många historiska strukturer och känsliga landskapsbildsavschnitt som har små möjligheter att samverka med vindkraft samtidigt som det kan rymmas i landskap som är mer tåliga inom området. I de områden som bedömts som känsliga för vindkraft finns endast begränsade möjligheter till utbyggnad av vindkraft. Gårdsverk och enstaka medelstora verk kan rymmas.

Mindre känsliga områden

De områden som bedömts som mindre känsliga för vindkraft är i huvudsak tåliga men innehåller alla karaktärer och strukturer som kräver särskilt beaktande och områden som bör undvikas. I de områden som bedömts som mindre känsliga för vindkraftsetablering kan möjligheter finnas till utbyggnad som omfattar gårdsverk och mindre grupper av medelstora verk.

Karta: Tyréns

RIKSINTRESSE FÖRSVAR

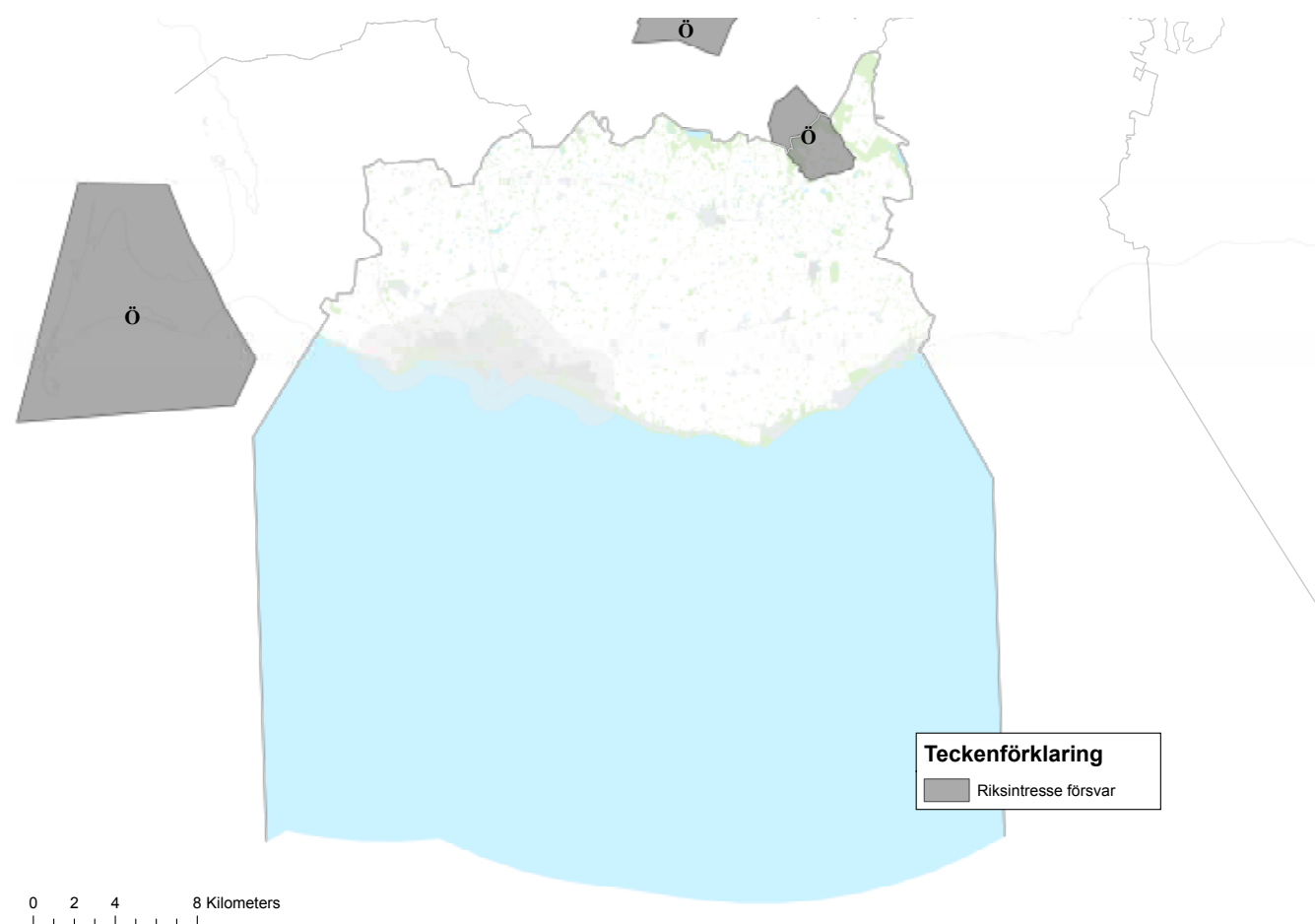
Riksintresset för totalförsvarets militära del (3 kap 9§ andra stycket miljöbalken) kan i vissa fall redovisas öppet i översiktsplanen, i andra fall inte. Dels finns områden i form av övnings- och skjutfält och flygflottiljer som redovisas öppet, dels områden som av sekretesskäl inte kan redovisas öppet. De senare har oftast koppling till spänings-, kommunikations- och underrättelsesystem. Huvuddelen av Sveriges kommuner är i olika omfattning berörda av riksintressena.

Riksintresse i Trelleborgs kommun
I Trelleborgs kommun finns ett riksintresset för totalförsvaret militär del öppet redovisa genom ett Ö-område i den nordöstliga delen av kommunen. Inom det ska alla plan- och lovärenden remitteras till Försvarsmakten.

Ute till havs, ca 5,5 km från Trelleborgs kommuns kust, finns ett militärt övningsområde. Läs mer om detta under avsnittet om havet.

Påverkan på riksintresse försvar
Översiktsplanen föreslår inga förändringar i eller i närheten av det öppet redovisade riksintresset för försvar. Därmed bedöms översiktsplanen ej påverka riksintresset.

För att säkerställa att ingen skada sker på de riksintressen som omfattas av sekretess och inte alls kan redovisas öppet på karta, är hela landets yta samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför tätort och högre än 45 m inom tätort. Det innebär att alla ärenden avseende höga objekt måste skickas på remiss till Försvarsmakten.

H_{AV}

HAVET UTGÖR TVÅ TREDJEDELAR AV TRELLEBORGS KOMMUNYTA

HAV

Trelleborgs havsområde

Havet är en viktig identitetsbärare för Trelleborgs kommun och utgör cirka två tredjedelar av hela kommunytan. Den faktiska kommungränsen i söder sammanfaller med Sveriges territorialgräns i havet. Kuststräckan från Vellinge i väst till Skurup i öst är 3 mil lång och består i huvudsak av sandstränder och stränder med mer stenig karaktär. Hela kust- och havsområdet är påfallande utsatt för vågor och vindar vilket har en stark påverkan på kusten och havsbottnen. Havsbottnarna består i huvudsak av sand på grunda vatten och sten på lite djupare vatten. En omfattande lerbotten finns centralt belägen i havsområdet där bland annat nationella marinbiologiska provtagningar sker.

Trelleborgs kommun erbjuder långa vackra sandstränder och unika natur- och kulturmiljöer som uppskattas av tusentals invånare och besökare varje år. De långa badstränderna i kommunen drar många soldyrkande badgäster under sommarhalvåret. Kuststräckan erbjuder vackra naturområden och reservat som utnyttjas flitigt som rekreationsområde och vandringsstråk.

Sveriges sydligaste udde vid Smygehuk, Skåre skansar, kommunens hamnar, fiskelägen och naturreservat är några exempel som erbjuder unika värden och rika upplevelser längs havet. Fritids- och yrkesfiskare samt sjöfarten är flitiga användare av havsområdet. Havet fortsätter att vara en viktig attraktionsfaktor för aktiviteter och verksamheter inom kommunen, inklusive turism, rekreation, fiske, bad-, båt- och friluftsliv och sjöfart.

Naturvärden

Den långa kustremsan är ett av kommunens mest värdefulla natur och rekreationsstråk. Här kan man vandra på fina sand- och grässtigar i nästan tre och en halv mil. Endast vid Trelleborgs hamn och några andra ställen är det svårt eller omöjligt att ta sig fram. Böljande gräshedar med på sina ställen inslag av backsippa och andra rara växter är tillsammans med den obrutna havshorisonten svårslagen. Kust- och sjöfåglar har sina favoritplatser utmed kusten för häckning och för att hitta mat. Trelleborgs kust är ett viktigt område där flyttfåglar lämnar på hösten och återkommer till på våren under flyttider.

Trelleborgs grunda havsområden har generellt höga naturvärden. Här är områden med undervattensvegetation, till exempel tångskogar och ålgräsängar, extra värdefulla eftersom de fungerar som gömställe, jaktmark och födoplatser för havslivet. Även grunda öppna sandbottnar har stor betydelse för till exempel plattfisk. Kommunens västra havsområde erbjuder högst naturvärden. Här finns både rik undervattensvegetation och fauna grunda områden, inklusive säl som kan skådas under våren på stenarna väster om Skåre. Bottnarnas egenskaper är varierande vilket gynnar förutsättningarna för biologisk mångfald. Ett viktigt område skyddas i form av ett kommunalt marint naturreservat: Fredshög – Stavstensudde. Ytterligare ett kommunalt naturreservat - Fårabackarna - inkluderar delar av havet. Området anses vara representativt och det marina livet här återfinns på flera liknande grunda sandbottnar längs kusten. På något djupare vatten med stenig botten finns goda förutsättningar för musslor. Musslor är en nyckelart i det marina ekosystemet som vattnet från partiklar och utgör viktig föda för andra havsdjur, till exempel fisk. En modellering visar att det finns flera områden med förutsättningar för höga naturvärden i kommunen. Kommunens yttre vatten är en "hot-spot" för en av världens minsta valar, Tumlare. De är hotade i Östersjön, men skyddas av ett omfattande Natura 2000- område som sträcker sig från Trelleborg och runt Skanör-Falsterbohalvön. En förutsättning för ett lokalt välmående havsområde i hela kommunen är att störningarna i havet minimeras, speciellt i grunda områden.

Kulturvärden

Trelleborg är en historiskt rik kommun med höga kulturhistoriska värden. De finns beskrivna i kommunens Natur och Kulturmiljöplan. Några exempel på historiskt intressanta platser längs havet är fiskelägen, försvarsverken vid Skåre skansar, bunkrarna längs Per-Albin Hansson linjen, vikingagravarna vid Albäckens mynning väster om Trelleborgs hamn. Monumentet vid stavstensudde från Karl XII landstigning och de vackra kalkugnarna i Smygehuk. I havet finns dessutom flera historiskt intressanta fornlämningar. Ett av de mest kända är 1700-talskeppet Holländaren som ligger på 40 meters djup söder om Trelleborg. Flera av vraken utgör en betydelsefull del av vår gemensamma historia och kulturarv. Mer kunskap behövs om de arkeologiska värdena i Trelleborgs havsvatten.

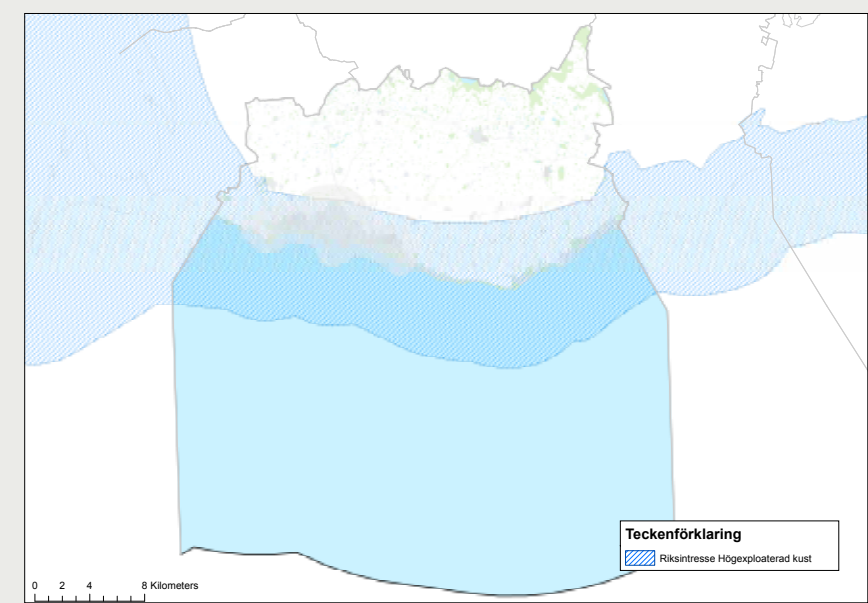
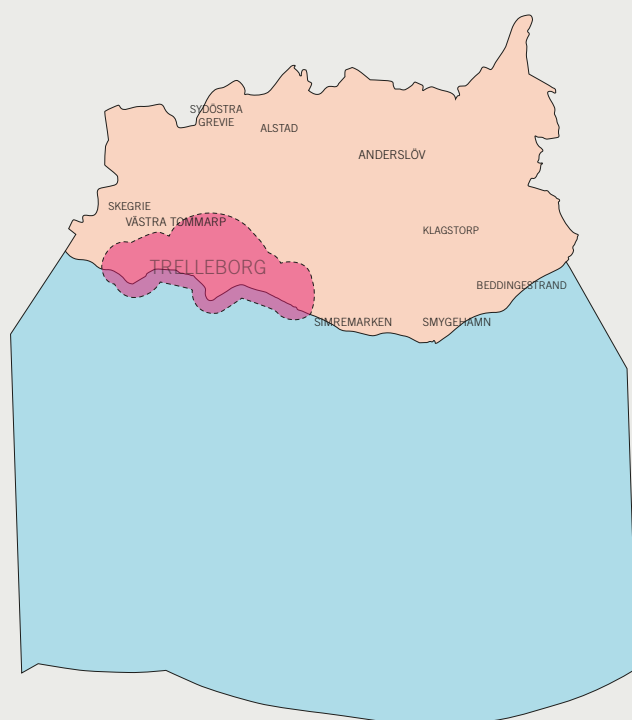
Trelleborgs rika kulturhistoria arv i och längs havet är viktigt att bevara och synliggöra.

Läs mer om riksintresse kustzon i avsnittet om kulturmiljö.

GEMENSAMT PLANERINGS- UNDERLAG TILLSAMMANS MED YSTAD, VELLINGE OCH SKURUP

Trelleborgs kommun driver tillsammans med omkringliggande kommuner ett projekt för att ta fram planeringsunderlag gällande havet. Projektet ska vara klart under början av 2018 och delar av det material som har tagits fram inom projektet har arbetats in i översiktsplanen.

Havet utanför sydkusten är en del av östersjön, ett innanhav som karaktäriseras av låg salthalt och långsam omblandning och vattenutbyte med världshaven. Ekosystemen här är naturligt påverkade av detta, vilket innebär att de är extra känsliga för yttre störningar. Östersjön är omringad av tätt befolkade landområden som på olika sätt bidrar till sådana störningar. Idag anses östersjön vara ett av världens mest förorenade hav. Ibland kan detta vara svårt att ta till sig eftersom vi endast ser den vackra havsytan från kusten. Men under ytan är vår påverkan påtaglig och vi står nu inför stora utmaningar. Några exempel är effekter av övergödningen, utsläpp av skräp, miljögifter och andra föroreningar, hårt fisketryck, samt effekter av klimatförändringar. Östersjöns havsmiljöproblem är möjliga att lösa, men det behöver göras tillsammans av flera olika aktörer. En viktig del i det gemensamma arbetet för en förbättrad havsmiljö är delmål 14 i FN:s globala mål för hållbar utveckling.

Minskad avrinning från land

Exempel på åtgärder som Trelleborgs kommun arbetar med för att åstadkomma förbättringar i havsmiljön är avrinningen från land. Från Söderslätts storslagna arealer med jordbruksmark, där närmare 90 % av våtmarkerna har tagits bort de senaste 100 åren och diken rätats ut, rinner stora mängder näringsämnen via åarna ut till haven. Sedan 2005 har Trelleborgs kommun i liten skala arbetat med anläggning av våtmarker och meandering, bland annat i Albäcksån och Äspöån.

2013 bildade Trelleborg, tillsammans med Skurup och Vellinge Sydvästra Skånes Vattenråd med ett kansli placerat i Trelleborg. Vattenrådet sköter vattenkontrollprogrammet och det finns pengar avsatta för att framöver kunna genomföra konkreta vattenåtgärder. Tullstorpsåns avrinningsområde ligger inom kommunens gräns. Här har markägarna bildat en ekonomisk förening

och startat ett restaureringsprojekt med målet att återställa hela ån. Åtskilliga våtmarker har anlagts, buskar och träd har planterats och diket har krökts till igen i nya meanderbågar. Trelleborgs kommun har genom åren stöttat projektet ekonomiskt.

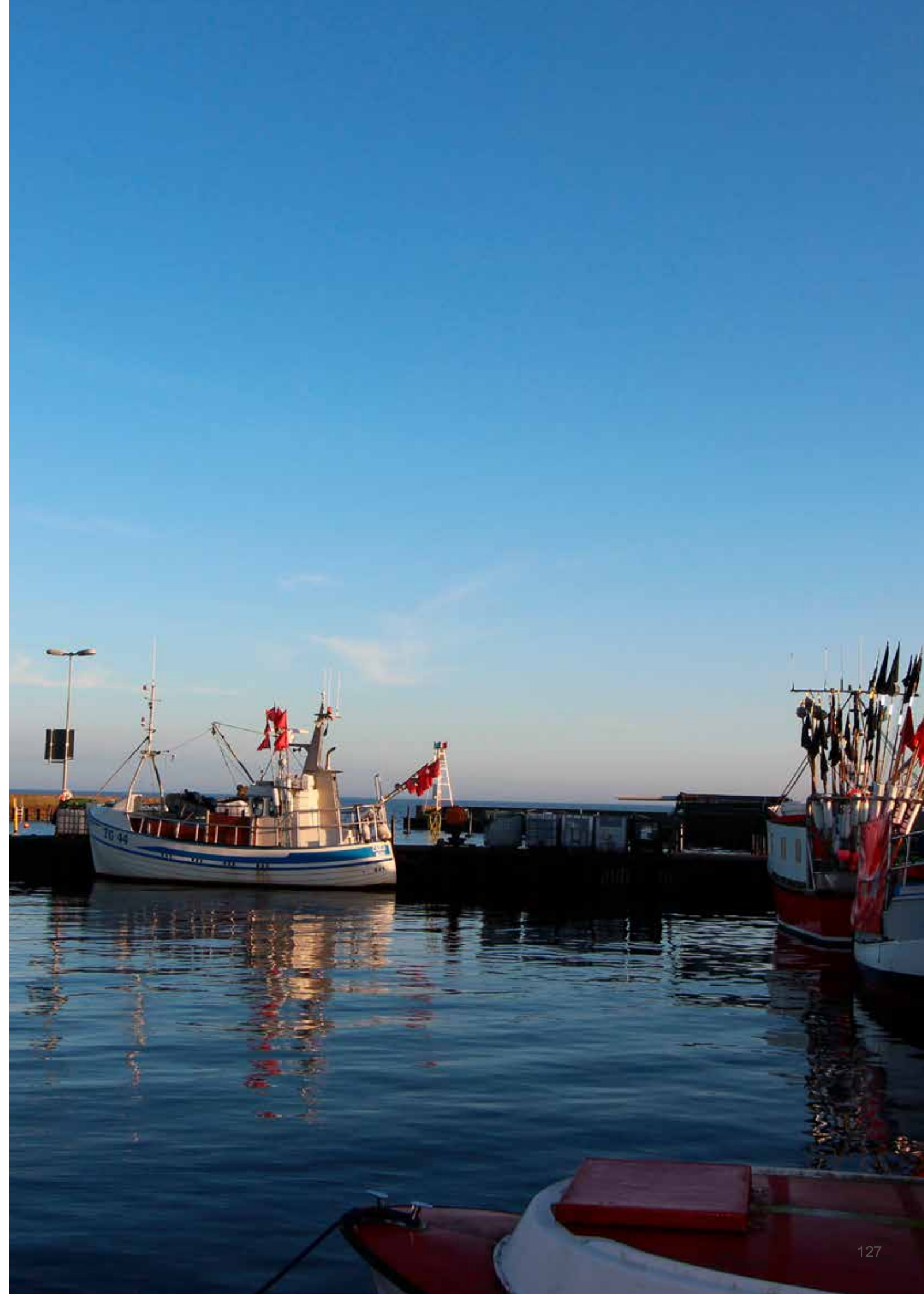
Alla åar är dessutom karterade och på många ställen har kommunen tillsammans med länsstyrelsen och markägare tagit fram förslag på var det går att anlägga våtmarker.

Ghostguard

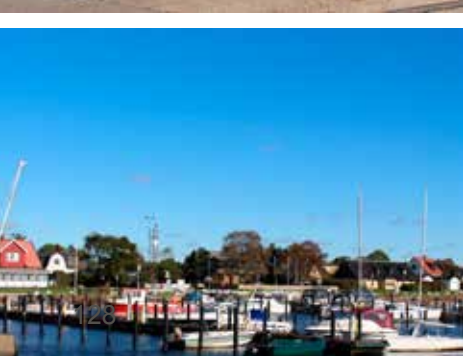
Ett annat exempel på åtgärd som kommunen arbetar med är projektet Ghostguard.

Spökgarn är en term som används för fiskegarn som tappats bort i havet och med tiden antar ett visst spöklikt utseende nära havsbotten. Garn är vanligtvis tillverkade av mycket svårnedbrytbar plast och de minsta delarna av dess nedbrytningsprodukter, mikroplasterna, misstänks vara farliga för alla delar i havets födokedja. Vidare tynger man ofta ner garnen med blytyngder som i hos spökgarn leder till onödigt blyläckage till havsmiljön.

Projektet GhostGuard drivs av Trelleborgs kommun och är finansierat av Region Skånes miljövårdsfond. Genom ett webbaserat inrapporteringsystem kallat Ghostguard kan man anmäla upptäckt av gamla fiskegarn. På så vis kan kommunen samordna sina aktioner för att bortforsla dem.

FÖRENINGSLIV, REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Kuststräckan är en av Trelleborgs mest värdefulla miljöer. Den är en stor tillgång, som rymmer värdefulla naturmiljöer och erbjuder friluftslivet i kommunen stora utvecklingsmöjligheter. Därför har kuststräckan en enorm betydelse som attraktionskraft för turismen.

Det stora besöksmålet i Trelleborg är Smygehuk, Sveriges sydligaste udde. Även kusten i övrigt med dess vackra kustväg och små fiskelägen, långa stränder och strandhedar är välbesökt och välanvänt av Trelleborgs invånare.

Föreningsliv med koppling till kust och hav

I kommunen finns flera föreningar som har anknytning till kusten och havet. Några exempel på föreningar beskrivs nedan:

Byalag

- Skåre byalag arbetar aktivt för att stränderna ska hållas i ordning och byalaget bedriver också ett fiskemuseum som ligger nere i hamnen. I Skåre hamn finns en verksamhetsgrupp som består av byalagen, båtföreningen och fiskelaget. Skåre båtklubb och Skåre fiskarförening håller också till i Skåre hamn. Fyra yrkesfiskare finns kvar och detta beskrivs som en minskande verksamhet.

- Lilla Beddinge byalag bedriver sina aktiviteter vid Beddingestrand och äger ett gammalt garnhus som har blivit medborgarstuga. De bedriver olika aktiviteter såsom oföredrag och kursverksamhet. De anordnar även arrangemanget fiskets dag, vilket brukar dra 2000-3000 besökare.

Sjöscouter

Sjöscouterna i Trelleborg är belägna i Gislöv och de seglar längs hela kusten och upp i Öresund och Hanöbukten. De bedriver också andra aktiviteter och övningar vid havsbadet i Gislövs läge. Verksamheten vilar under vintertid, men det kan även ske att de vistas på stranden vintertid.

Fågelskådning

Söderslätts fågelklubb har funnits i cirka 5 år och intresserar sig förutom fåglar för fjärilar, flora och fauna. De arrangerar 25-30 exkursioner per år förlagda utmed kusten. Söderslätts fågelklubb beskriver några av följande platser som intressanta ur detta perspektiv; Beddingeängar, Smyge dunge, Dalköpinge ängar, Dalköpinge ån, Albäcksån, Stavstensudde, Skåre och Maglarps sandtag.

Sport- och fritidsfiske

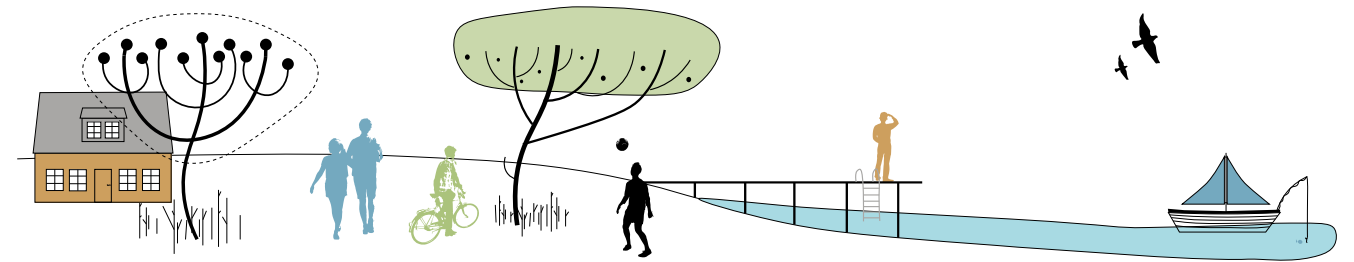
Fritidsfiske definieras som allt fiske som sker utan yrkesfiskelicens. Hit räknas såväl husbehovsfiske (fiske med mängdfångande redskap) som sportfiske (fiske med handredskap). Fritidsfisket i Skåne karaktäriseras av ett mycket stort och brett utbud med fiskemöjligheter i både hav, vattendrag och sjöar. Trelleborgs kommun är ett bra exempel på detta; fritidsfiske förekommer i olika former längs större delen av kusten samt i flera vattendrag. De dominerande typerna av fritidsfiske längs kusten är: fritidsfiske med nät efter havsöring och flatfisk, bland annat piggar, rödspätta och skrubbskädda, fiske med ryssjor efter ål, sportfiske efter havsöring, samt en årlig fisketävling efter horngädda.

Föreningar som finns kopplat till fiske är bland annat Trelleborgs sportfiskeklubb och flugfiskarna i Trelleborg.

Vattensporter

Havet används till olika sporter och aktiviteter, så som till exempel segling, surfing, vattenskidor, dykning med mera. Några av föreningarna som anordnar dessa aktiviteter i kommunen är:

- Smygehuk's båt och segelklubb.
- Trelleborgs båtsällskap
- Trelleborgs sportdykarklubb

Väster om Trelleborgs stad finns skyddsvärda naturområden längs med kusten och i havet. Trelleborgs kommun ser därför att kuststräckan öster om Trelleborgs stad är mer lämplig för vattenmotorsportaktiviteter i havet än västra delarna.

Badplatser

Bad är tillåtet överallt utom inom hamnområdena. Det finns åtta allmänna badplatser i Trelleborgs kommun. Sex av de allmänna badplatserna provtas varannan vecka under sommarhalvåret för bakteriologisk analys. På dessa stränder utförs i kommunens regi även tångrensning, en gång före badsångens start och därefter utifrån behov till dess säsongen eller anslaget är slut, beroende på vilket som inträffar först.

Småbåtshamnar

Småbåtshamnar finns i Smygehamn, Gislöv och Skåre. Gislövs hamn är Trelleborgs kommuns största småbåtshamn med plats för cirka 250 båtar varav ca 40 är besöksplatser.

Riksintresse för friluftsliv

Inom sydkustens havsområde finns områden utpekade som riksintresse för

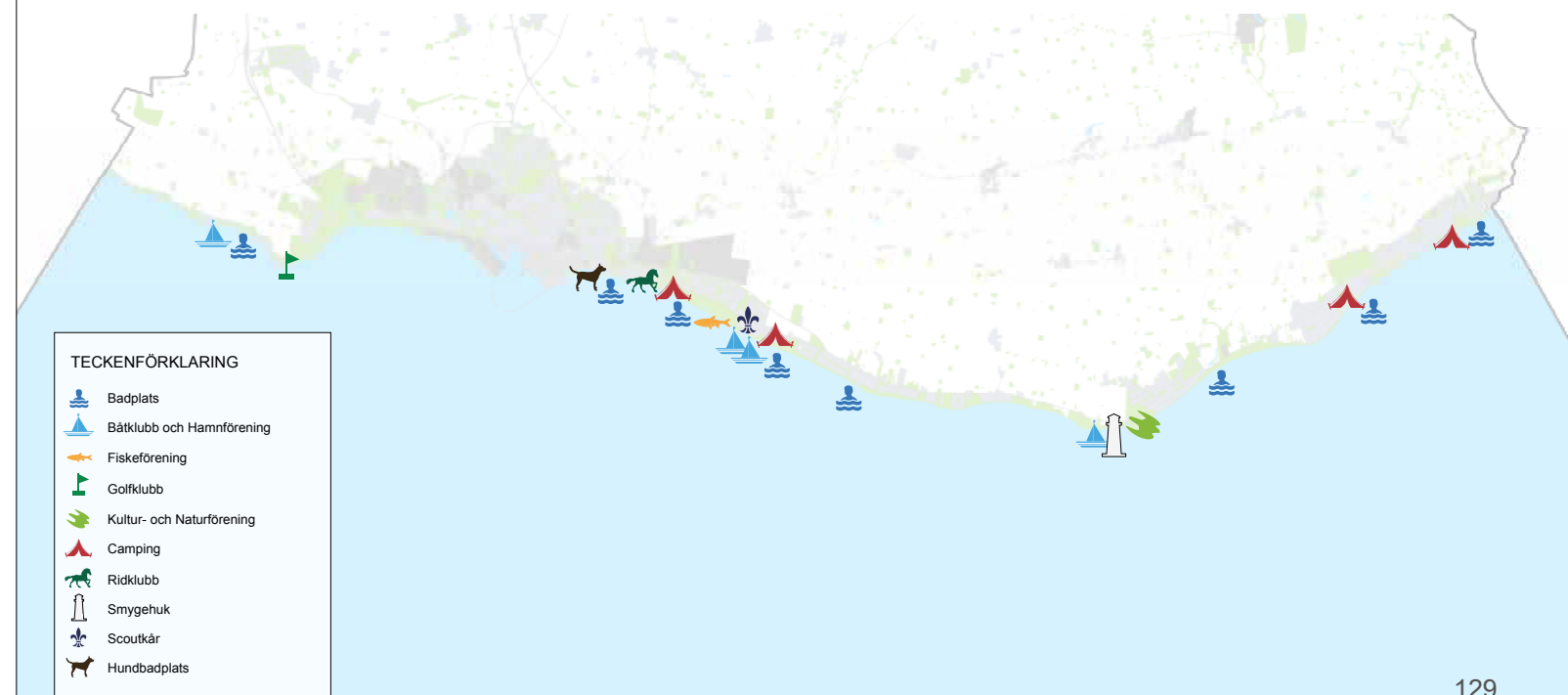
friluftslivet och riksintressen för det rörliga friluftslivet (3 kap. miljöbalken) samt obruten kust och högexploaterad kust (4 kap. miljöbalken). Dessa områden innehåller värden och intressen som rör kulturmiljö, naturmiljö, turism och friluftsliv. Där ingår även till viss del landskapsbild och exempelvis fritidsfiske. Det finns också en koncentration av marint kulturarv i kustzonen. Samexisterande övriga användningar bör visa hänsyn till områdets värden. Områden utpekade som riksintressen för friluftslivet är områden med stora friluftsvärden på grund av särskilda natur- och kulturkvaliteter, där även möjlighet till fritidsfiske ingår. Områdena ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada kultur- och naturmiljön.

Möjlighet till friluftsliv och tillgång till attraktiva naturmiljöer är viktiga förutsättningar för utvecklingen av det lokala näringslivet. Inom det regionala utvecklingsarbetet är besöksnäringen ett prioriterat område som bedöms svara för en betydande tillväxt framöver. Näringen i sig är också ett skyltfönster för ökad attraktionskraft när det gäller boende, företagande/investeringar och studier.

Läs mer om riksintresse för friluftsliv under avsnittet om grönstruktur och rekreation.

Avvägning i markanvändningskartan

Då större delen av kusten används för olika former av rekreation och aktiviteter kommer inte detta specificeras på markanvändningskartan.

YRKESFISKE

Yrkeshfiske

Yrkeshfiske är viktigt såväl regionalt som lokalt och bidrar till kustramhällens identitet och livskraft genom såväl fisket i sig som fiskets betydelse för land-baserade näringar som fiskberedning, varvsindustri och redskapstillverkning.

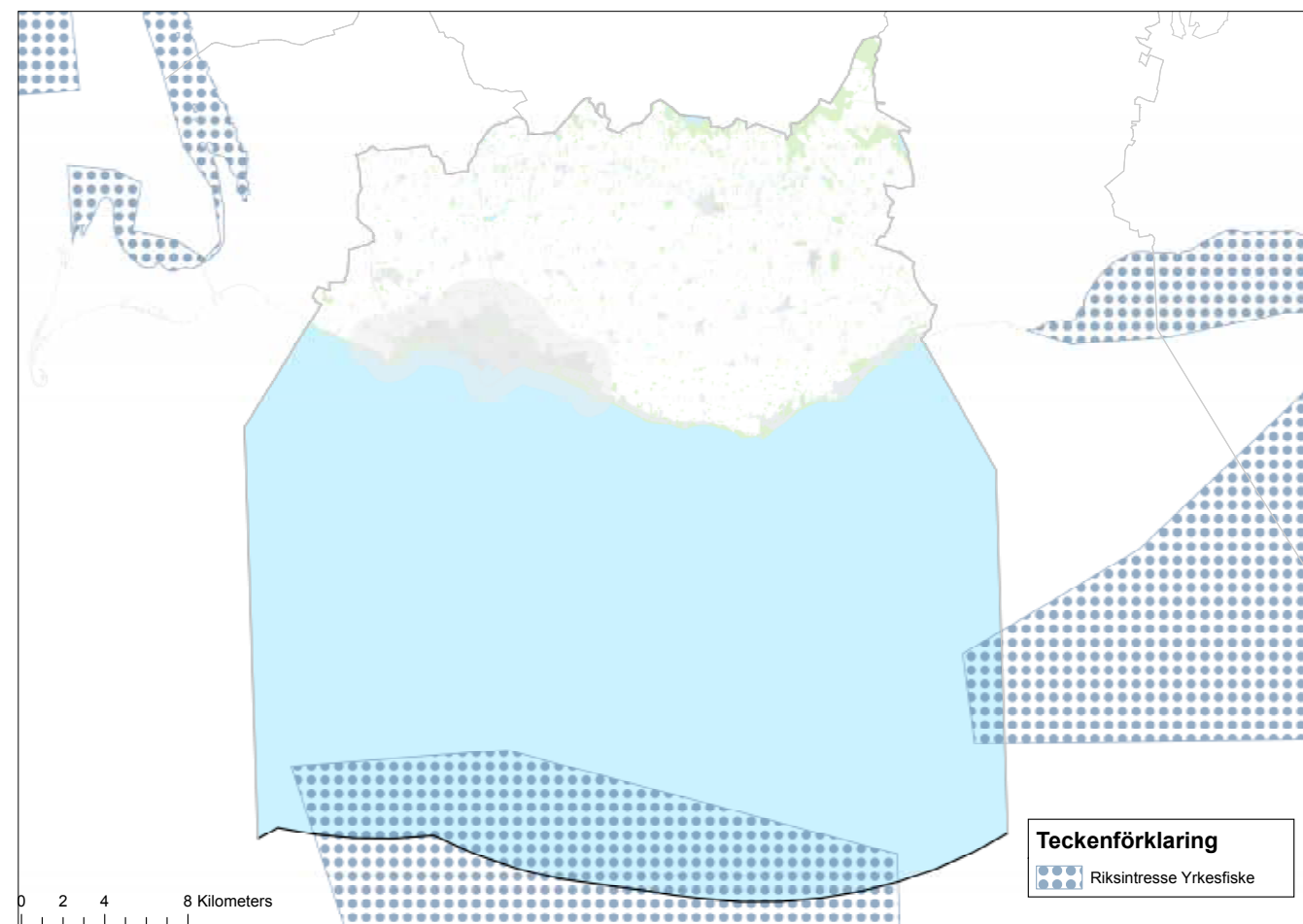
Småskaligt fiske sker normalt inom begränsade områden, medan annat fiske sker mer flexibelt och över stora områden inklusive utanför svensk ekonomisk zon. Var fiske bedrivs varierar mellan säsong, men också hur fiskemöjligheterna, det vill säga fiskbestånden och regleringen av dessa, utvecklas över tid. Både fisk och fiskare rör sig över stora geografiska ytor varför det i en havsplan inte alltid är lätt att peka ut vissa platser och områden som särskilt viktiga. För att hantera såväl storleksmässiga

som tidsmässiga aspekter av yrkesfisket ska havsplaneringens angreppssätt i dessa frågor präglas av flexibilitet och beredskap för eventuella förändringar i havsplanerna för att på bästa sätt anpassas för framtiden.

En grundförutsättning för yrkesfisket är tillgång till goda fiskbestånd, som i sin tur är beroende av olika livsmiljöer under fiskens livsstadier. Särskilt kustområden utgör lek- och uppväxtområden för många marina organismer, men det finns även lekområden längre ut från kusten. Det finns behov av att skydda både viktiga områden och deras rumsliga samband för att stärka fiskbeståndens livsmiljöer i förhållande till ett omgivande exploateringsstryck.

Riksintrasse yrkesfiske inom Trelleborgs kommun

Riksintrasset för yrkesfiske omfattar här fångstområden. Riksintrasset kan samexistera med andra användningar och intressen. Områdena ska skyddas från åtgärder som påtagligt kan skada yrkesfisket. Enligt miljöbalken 3 kap 5 § ska mark- och vattenområden som har betydelse för yrkesfisket eller vattenbruk så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra näringarnas bedrivande.

SJÖFART

Sjöfart

Sjöfarten är en världsomspännande sektor av mycket stor ekonomisk och samhälls betydelse för Sverige. Sjöfarten svarar för den övervägande delen av transporter i den svenska utrikes-handeln.

Cirka 90 procent mätt i volym transporterats någon gång i transportkedjan med fartyg. Sjöfarts-trafiken är dynamisk och styrs framförallt av marknadsförutsättningar. Fartygen är den viktigaste delen i själva sjötransportsystemet och hamnarna är viktiga som omlastningspunkter. Till sjöfartens infrastruktur hör också farleder och fartygsstråk. Farleder är sjövägar i inlandsvattnen, inomskärs eller nära kusten medan fartygsstråk är den sjöväg som utgör den kortaste navi-

gerbara vägen mellan två punkter.

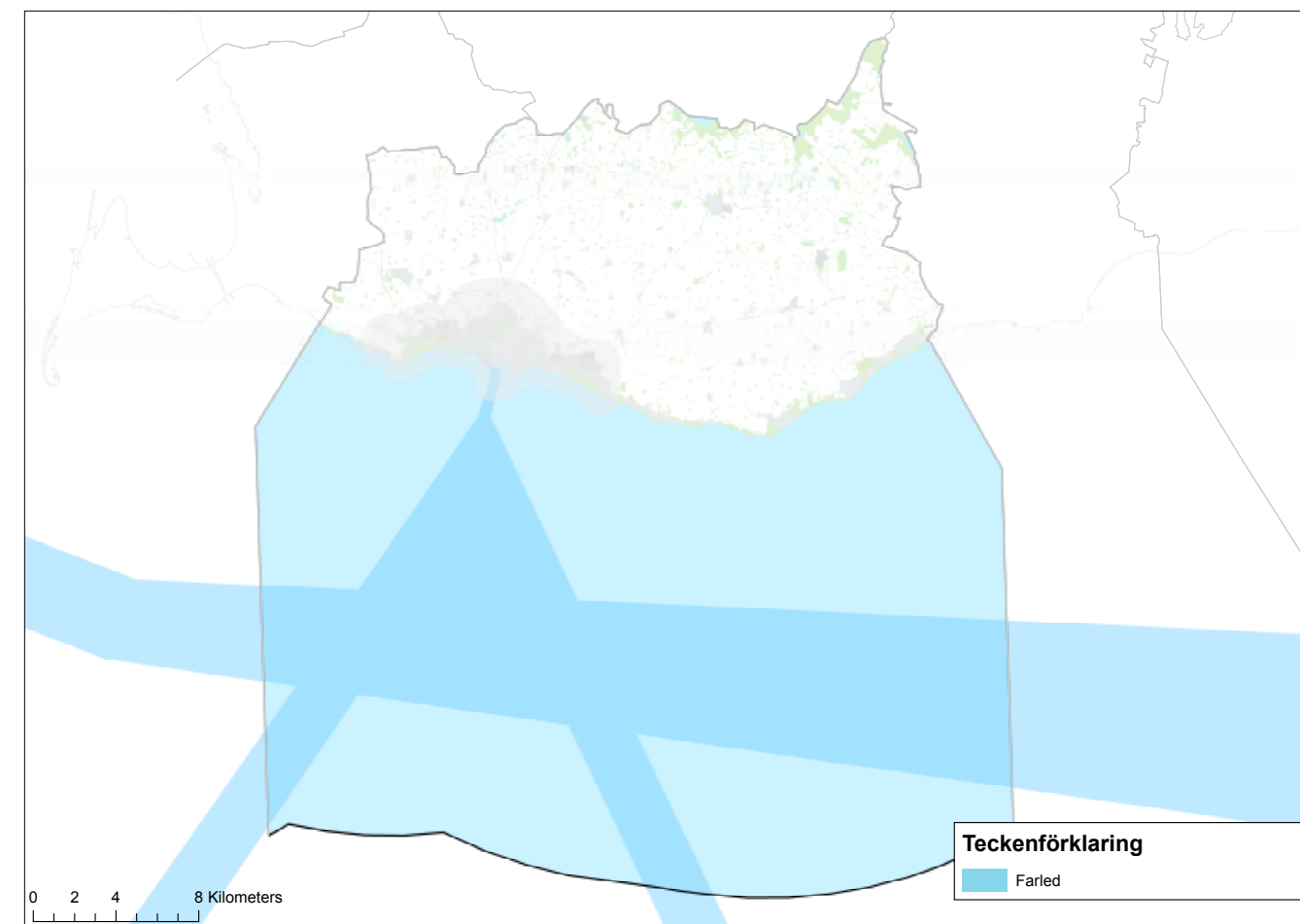
Med andra sektors ökande anspråk på havets ytor kan sjöfartens rörelsefrihet någon mån komma att begränsas i framtiden. Detta behöver då ske utan att äventyra sjöfartens framkomlighet och säkerhet. Sjöfartens framtida ytanspråk är svårt att förutse eftersom utvecklingen inom handel och teknik kan medföra både ökande och minskade ytbehov. Klart är att sjöfarten kommer att öka volymmässigt och ett rimligt antagande är att sjöfartens framtida ytanspråk åtminstone inte kommer vara mindre än dagens.

Riksintrasse kommunikationer

Riksintrasse för kommunikationer regleras i miljöbalkens 3 kapitel 8 §. Områdena pekas ut av Trafikverket, se

karta nedan. Det finns därmed riksintrasseanspråk för sjöfarten som omfattar både strategiska hamnar, farleder och viktigare fartygsstråk. Riksintrasset kan samexistera med andra användningar och intressen. Områdena ska skyddas från mot åtgärder som påtagligt kan skada sjöfartens intressen.

RIKSINTRESSE FÖR ENERGI

Energi

Energisektorns användning av havet avser dels produktion och dels överföring av energi. Energiproduktion till havs sker i Sverige av vindkraft och som

havsenergi i form av vågkraft. Användningen av havet för energiöverföring omfattar installation, drift, underhåll och avveckling av sjökabelförbindelser.

Söder om Trelleborgs kommungräns finns ett stort område för vindkraft, Kriegers flak där tillstånd redan ligger klart för utbyggnad.

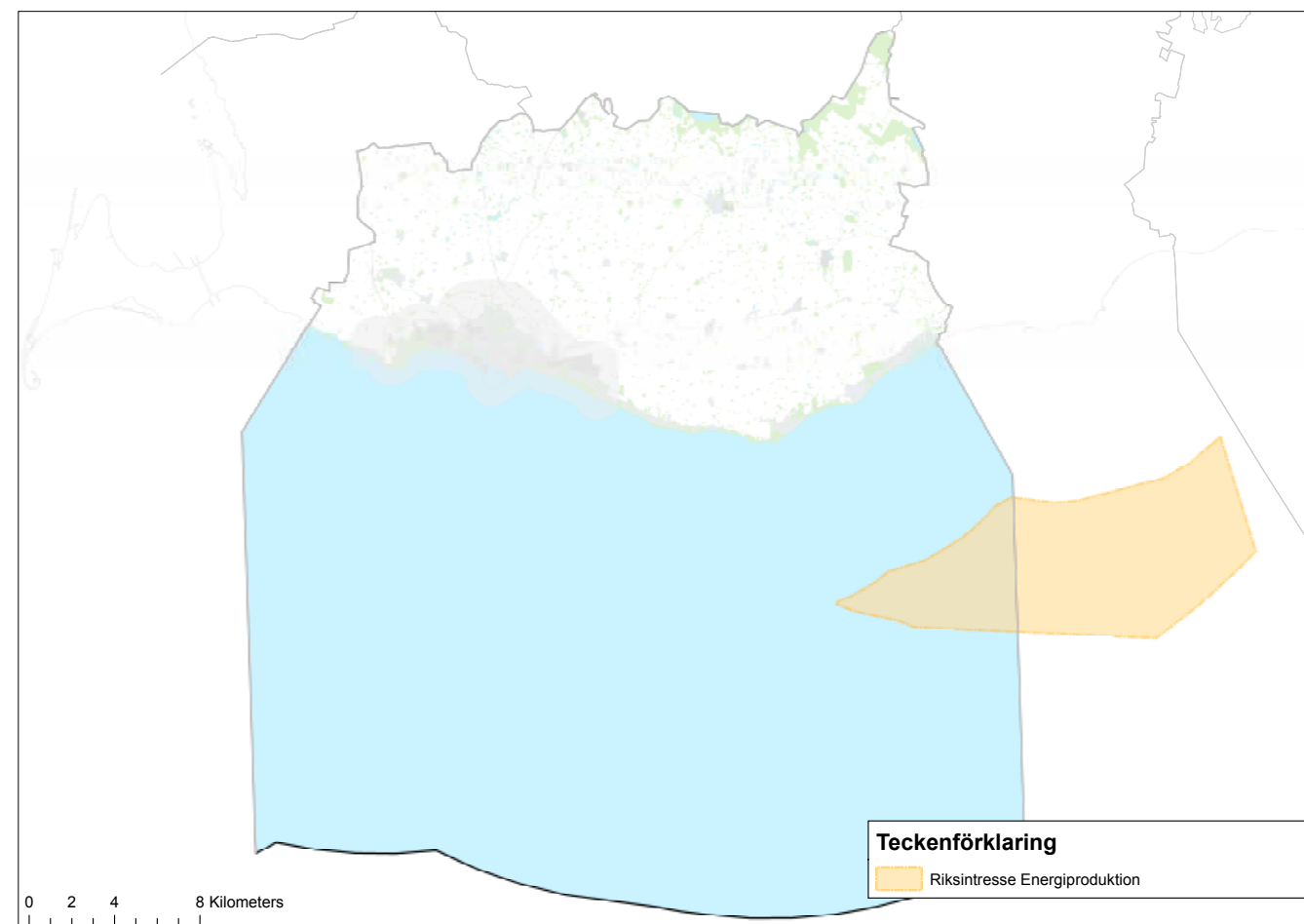
Riksintresse energi

I dagsläget finns ett område utpekad inom Trelleborgs havsområde, riksintresse för Energiproduktion, vindbruk enligt MB 3 kap8. Riksintressen för vindbruk till havs har tagits fram utifrån kriterier som årsmedelvind, djup och områdesstorlek.

Ställningstagande för riksintresse energi i Trelleborgs kommun

I utkastet till den nationella havsplanen fanns två alternativ till riksintresse för energi, ett alternativ där det togs bort och ett där det fanns kvar. Trelleborgs kommun vill att riksintresse för energi ska ligga kvar så som det är i kommunen i dagsläget.

Vid en eventuell framtida ansökan om havsbaserad vindkraft behöver hänsyn tas till flera aspekter, bland annat till påverkan på landskapet, kulturmiljön, miljön samt buller- och störningspåverkan på omgivningen.

RESTRIKTIONSOMRÅDEN

Restriktionsområden

Ett restriktionsområde är en avgränsad plats med bestämmelser om vad som inte får göras inom området. Restriktionen kan exempelvis avse dyk-, fiske- eller ankringsförbud. Det största restriktionsområdet i Trelleborgs havsområde är en gammal dumpningsplats för ammunition. Området är 114 km² stort och är beläget ca 12 km söder om Smygehuk. Det finns också ett restriktionsområde med förbud mot ankring på grund av en undervattensselkabel. Kabeln är Baltic Cables katod och går i havet vid Böstes (anoden landar vid Fredshög i Vellinge kommun). Kabeln går ut ett par hundra meter i havet och ansluter till ett stort kopparnät på havsbotten. Kommunen stoltserar också

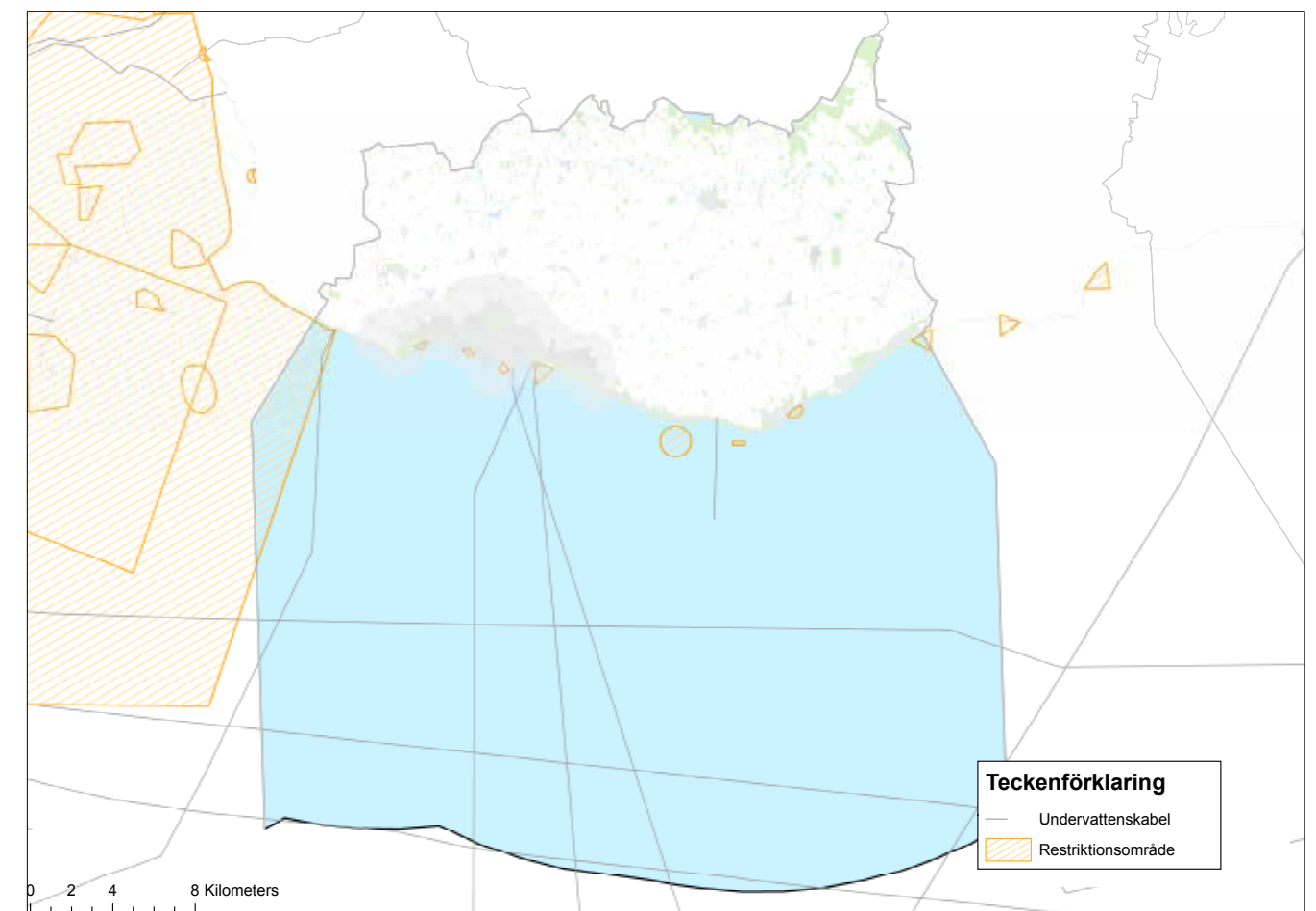
med ett historiskt vrak i ett restriktionsområde med förbud mot ankring, fiske och dykning. Området är 12 km² stort och är beläget 300 meter söder om Simremarken.

Övningsområden

Ute till havs, ca 5,5 km från Trelleborgs kommuns kust, finns ett militärt övningsområde. Orsaken till övningsområdet är Falsterbo skjutfält, 69 hektar stort, som ligger på Falsterbohalvön i Vellinge kommun. Övningsområdet till havs fungerar som en säkerhetszon. Skjutfältet utnyttjas endast periodvis som militärt övningsområde och är under övrig tid rekreations- och friluftslivsområde.

Fredningsområden

I kommunens havsområde mynnar fem större vattendrag. I anslutningen till dessa åmynningar finns fredningsområden för fisk med bestämmelser om bland annat fiskeförbud under delar av året. Länsstyrelsen har uppgifter om aktuella tider.

NATURSKYDD SOMRÅDEN TILL HAVS

Naturskydd

Längs sydkusten finns stora naturvärden både på land och ute till havs. Kustområdet omfattas därför av flera olika typer av skydds- och bevarandebestämmelser. Det finns även naturvärden i havet som ännu inte omfattas av formellt avgränsade skyddsområden.

Havet utgör livsmiljö för många olika arter. Havets botten, vattenpelare och ytan är bland annat spridningsvägar samt flytt- och vandringsstråk för fågel, fisk och andra djurarter. Bottenmiljön är den del av havet som har en relativt fast struktur som går att avgränsa rumsligt till viktiga marina naturområden. I havets grunda områden finns en hög artrikedom och dessa är särskilt viktiga

i arters tidiga livsstadier för såväl föda som skydd.

För att upprätthålla höga naturvärden i havet är de rumsliga sambanden mellan naturområdena viktiga. Genom att införa olika typer av rumsliga skyddsåtgärder för naturvärden och dess sammanhängande struktur skapas grundförutsättningar för att främja naturvärden i stort. I planeringssammanhang benämns detta större perspektiv av naturvärden ofta som "grön infrastruktur".

Det saknas ännu en enhetlig och samlad kunskap om den gröna infrastrukturen i havet och hur viktiga marina livsmiljöer och processer hänger samman i tid och rum. Som en följd av

ett bristfälligt kunskapsläge är enbart en liten del av den gröna infrastrukturen i havsområdena skyddad genom utpekade områden.

Ekosystemen inom östersjön är hårt ansträngda av exempelvis svag saltvatteninträngning, säsongvis algblooming och döda botten. Dessa miljöproblem står även inför ökade påfrestningar av klimatförändringens effekter som även ökar intresset för anpassningsåtgärder i kustzonen.

Sydvästskånes utsjövatten

Området utgör särskilt skyddsområde av gemenskapsintresse enligt habitatdirektivet. Utsjöområde där djupintervallet ligger mellan 10-44 meter. Sandbankar

och mjukbottenar dominerar, mestadels sand, men det finns inslag av hårbotten och rev. Under vinterhalvåret nyttjas berört havsområde troligen av både Östersjö- och Bälthavspopulationen av tumlare. Sannolikt rör sig bara Bälthavspopulationen i området under sommaren. Knubb- och gråsäl förekommer.

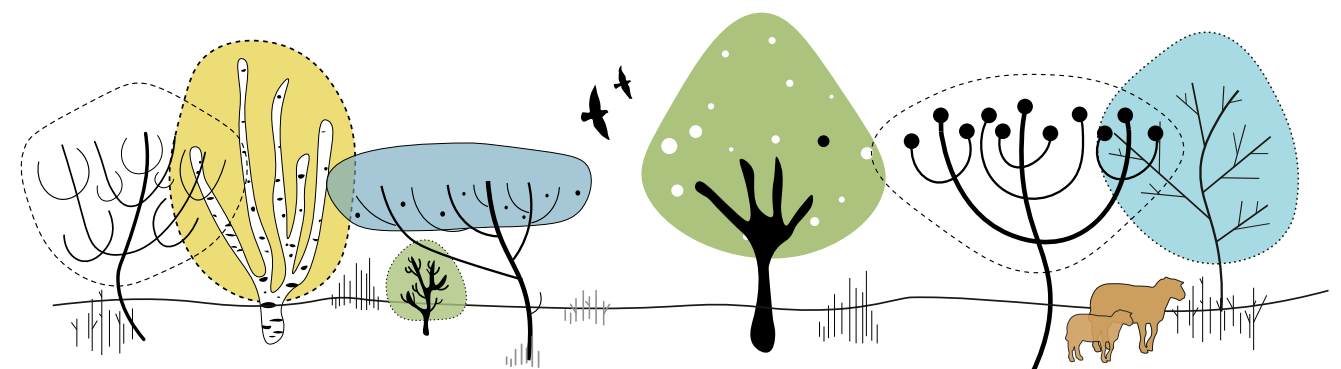
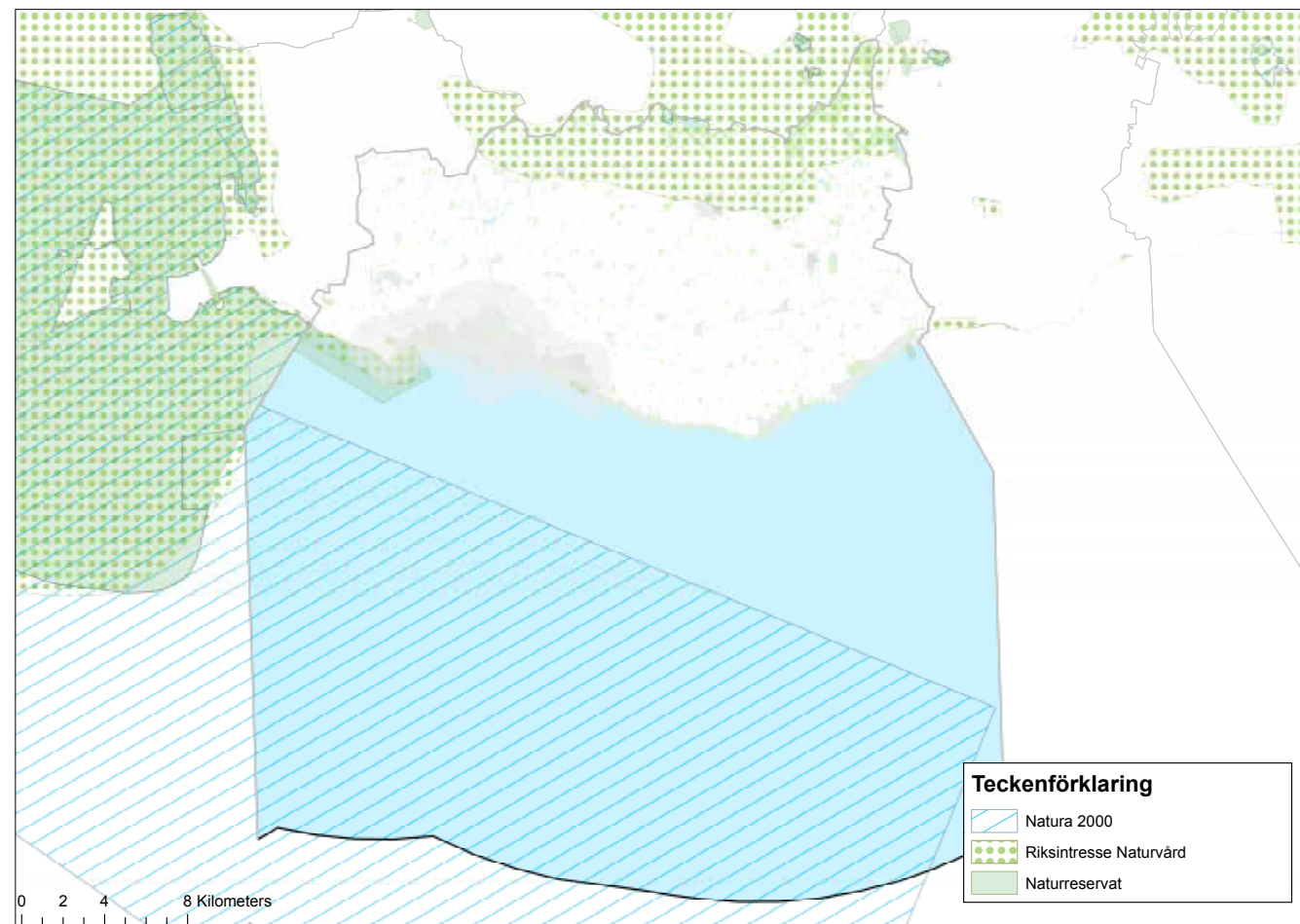
Naturreservat

Fredshög - Stavstensudde naturreservat

Området är ett kommunalt marint naturreservat. Områdets mångfacetterade marina och terrestra värden är mycket ovanliga för sydkusten och består av ett flertal biotoper som är viktiga för Östersjöns känsliga ekosystem. Syftet med naturreservatet är att bevara variationen av marina biotoper (till exempel grunda sandbottenar, öppna kalkstensgrusgläntor, sandbankar och stenrev), bevara viktiga födosök och uppväxtplatser för det marina livet, bevara arter och habitat som omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv och som gynnar biologisk mångfald.

Fårabackarna

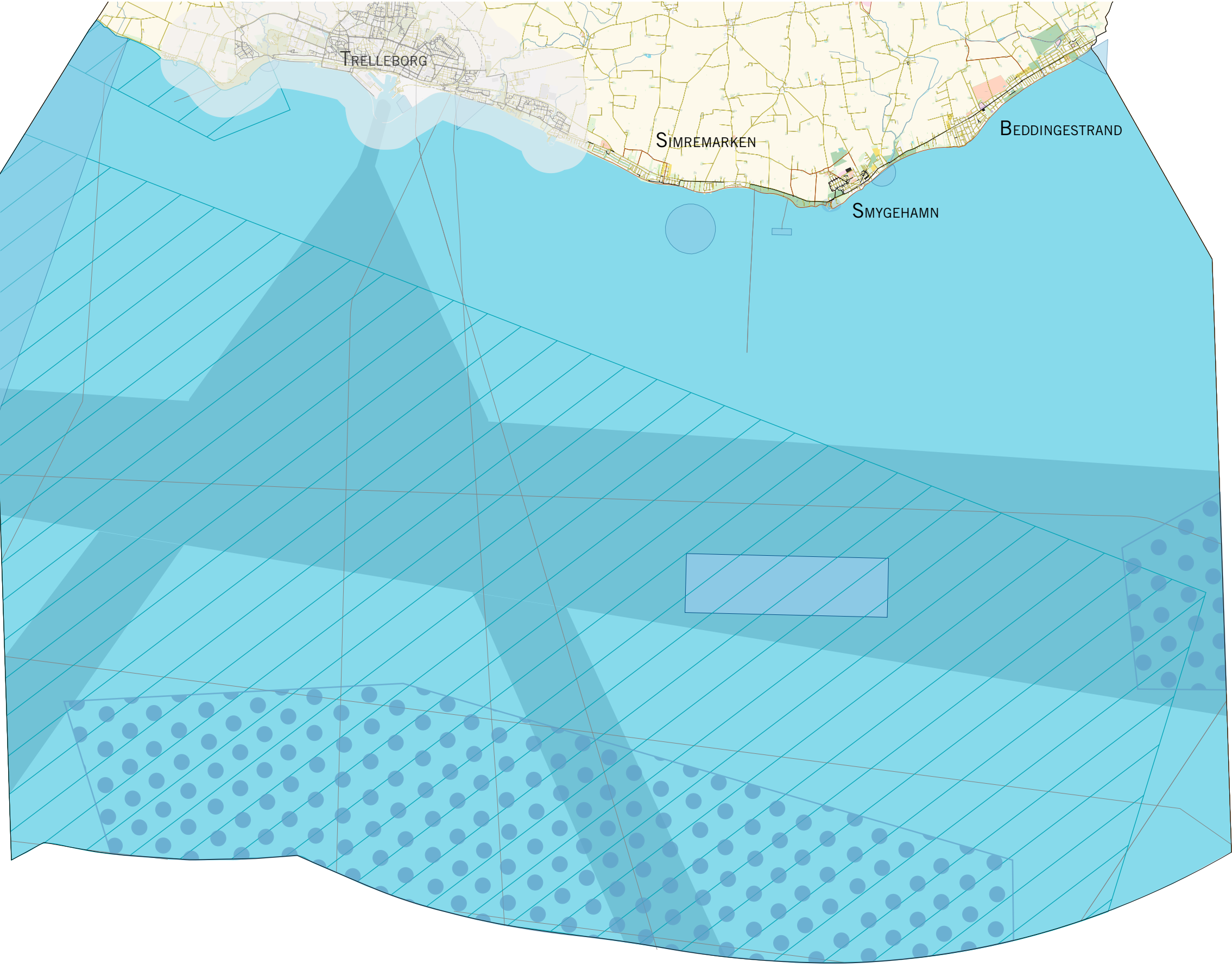
Delar av reservatet omfattar vattenområdet i Östersjön till 3 meter djup. Den marina delen av reservatet karaktäriseras av en fauna med få arter och få individer och är typiskt förekommande på exponerade, sanddominerade lokaler utan vegetation. Även förekomsten av vegetation i vattnet är sparsam vad avser arter i jämförelse med likvärdiga områden längs sydkusten. Avsaknaden av arter som sågtång och ålgräs beror sannolikt på att exponering av vågor och att strömförhållandena är mindre gynnsamma, i kombination med ett allmänt sett bristfälligt ljusklimat.

Markanvändningskarta för havet
Markanvändningskartan förhåller sig till de riksintressen som finns för sjöfart, yrkesfiske och naturvård. I kartan finns även restriktionsområdena samt området för Natura 2000.

TECKENFÖRKLARING

- YRKESFISKE
- NATURVÅRD TILL HAVS
- UNDERVATTENSKABLAR
- FARLED
- RESTRIKTIONSOMRÅDE

K_{LIMAT}

HAVSNIVÅHÖJNING OCH EROSION

LÄS ÄVEN!

Klimatanpassningsplan för Trelleborgs kommun 2013. Det pågår en revidering av klimatanpassningsplanen som skall vara klar under våren 2018.

Klimatförändring

Mycket tyder på att människans utsläpp av fossila växthusgaser kommer att bidra till ett varmare klimat. Klimatforskarna är mer eller mindre eniga om att en uppvärmning leder till förhöjda havsnivåer. Att havet stiger när klimatet blir varmare beror dels på att vattnet värms upp. När vatten värms upp expanderar det (havens volym blir större) och havsnivån stiger därmed. Dessutom stiger havsnivån på grund av att landisarna på Grönland och Antarktis förväntas smälta då temperaturen stiger.

Havsytan bedöms i södra Sverige att stiga med cirka 1 meter fram till 2100 och risken för översvämningsområden bedöms fram till dess att finnas till cirka +3 meter över havet.

Stigande hav i Trelleborg

En stigande havsnivå medför flera olika problem i Skåne; översvämning av låglänta områden, stranderosion samt saltvatteninträngning i grundvattnet i kustnära områden. Detta leder till förändrade förutsättningar för samhällsplaneringen, inte minst i kustzonen. Vid en stigande havsnivå är översvämning av låglänta områden en av de allvarigaste konsekvenserna.

Befintliga bostäder och byggnader under +3 meter över havet

I Trelleborgs kommun finns ett stort antal befintliga bostäder som ligger under gränsen för +3 meter över havet.

Det är framförallt Simremarken, Böste och delar av Beddingestrand som bedöms påverkas i framtiden.

Se kartor på nästa uppslag.

Stranderosion

Stranderosion är ett påtagligt problem på många håll i sydligaste Sverige och problemet kan förväntas bli större i takt med en stigande havsnivå. Erosion definieras som nedbrytning av berg och jord samt borttransport av ned-

brytningsmaterialet. Vid stranderosion förs sedimenten bort av vågor, strömmar och vind. Vilka processer som bidrar och hur stark erosionen är bestäms av ett samspel mellan vind, vågor, havsströmmar, geologiska förhållanden samt topografi över och under havsytan. Människans anläggningar, till exempel hamnar och olika typer av erosionskydd, kan också ha stor påverkan på erosionen genom att detta samspel förändras.

Stranderosion kan indelas i tillfällig (akut) erosion och långsiktig (kronisk) erosion. Akut erosion sker vid högvatten i kombination med starka vågor, ofta i samband med stormar under höst och vinter. Sandstränderna är ofta smala och dynerna (klitterna) har tydliga erosionsbranter under denna tid. Stränderna byggs sedan upp under sommarhalvåret. Detta kännetecknar många stränder runt Skånes kust, till exempel längs Kämpingebukten. Kronisk erosion innebär att mer sediment förs bort genom transport längs kusten på havsbotten än vad som tillförs i ett längre tidsperspektiv.

Erosion i Trelleborgs kommun

Stora delar av kuststräckan Trelleborgs kommun kommer att kräva olika former av skyddsåtgärder, företrädesvis mjuka skydd (exempelvis strandfodring) men i vissa fall eventuellt även hårda skydd, för att värdena utmed kuststräckan ska kunna skyddas och bevaras. Särskilt utsatt är bebyggelse och avloppsledning i Smygehamn, Beddinge läge och Böste, Simremarken (inom den fördjupade översiktsplanen för staden är Gislövs läge och Östra stranden utsatta).

Projekt för att skydda kusten mot förhöjda vattennivåer och erosion

Det pågår arbete med att uppdatera Trelleborgs klimatanpassningsplan från 2013. Uppdateringen skall vara klar i juni 2018. I Klimatanpassningsplanen slås fast att såväl sandstränder som kustnära bebyggelse är hotad vid en den

ökade kusterosion som kommer med stigande havsnivåhöjning till följd av det förändrade klimatet.

I planen pekas olika åtgärder ut för att skydda kusten mot havsnivåhöjning. En av åtgärderna handlar om att skydda kusten, till exempel genom förstärkning av sanddyner och stränder med sand.

I kommunfullmäktige 2017-11-27 beslutades om att påbörja ett arbete som skall resultera i en strategi för hanteringen av kusterosion.

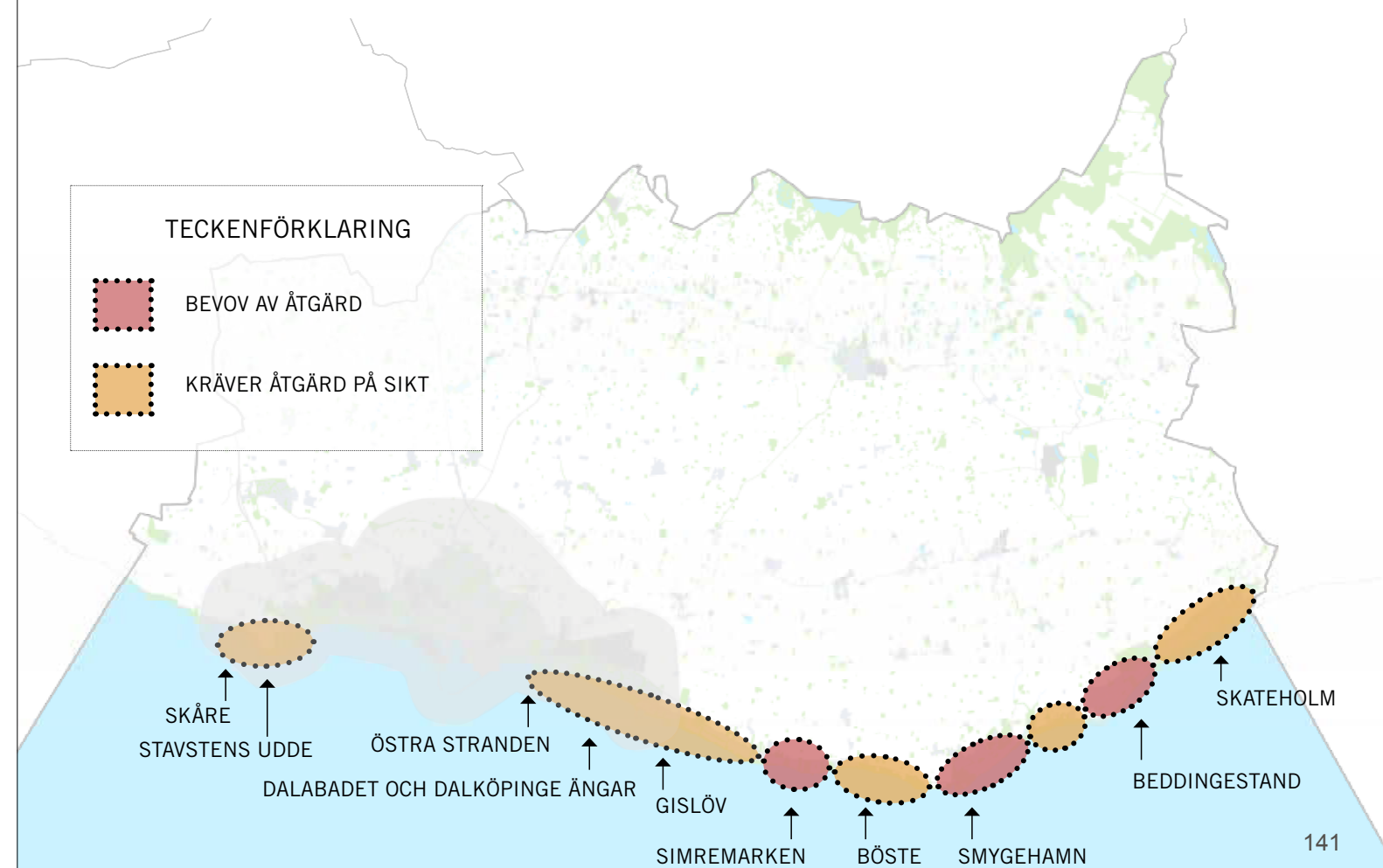
Kommunen har som ambition att upprätta en vision för sina stränder. Arbetet ska resultera i åtgärdsförslag, ansvarsfördelning, kostnadsbeskrivning samt konsekvensbeskrivning.

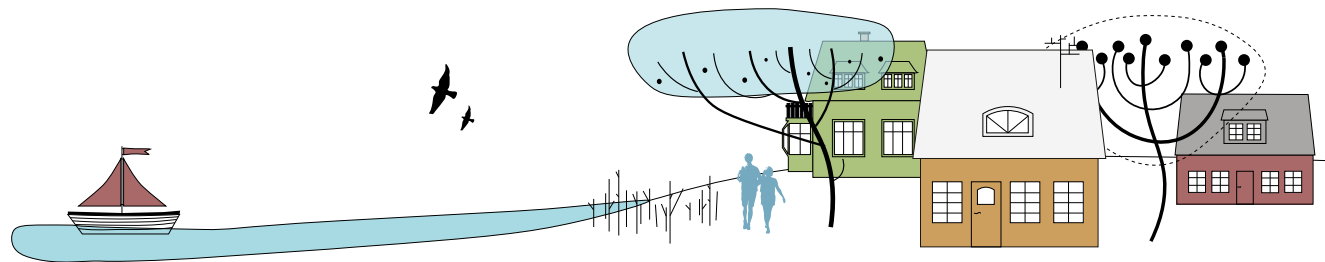
Projektet innebär även att starta ett kontrollprogram som innefattar strandprofiler och lokala vattenståndsdata, för att kunna följa utvecklingen över tid gällande havsnivåhöjningen och dess effekter utmed Trelleborgs kust.

Inga nya byggrätter under +3 meter över havet

I översiktsplanen föreslås inga nya detaljplaner under gränsen för +3 meter över havet. Det innebär till exempel att inga nya detaljplaner söder om väg 9, längs med kusten, föreslås.

Inga ny byggrätter i form av förhandsbesked tillåts under denna gräns.

Bostäder under +3 meter över havet
Längs med kusten finns ett stort antal bostäder som ligger under gränsen för +3 meter över havet och som troligtvis kommer påverkas av framtida klimatförändringar med höjda havsnivåer och erosion.

De orter som har flest bostäder under denna gräns är Simremarken, Beddingestrand samt fiskeläget Boste.

I Simremarken handlar det om runt 300 bostäder, i Beddingestrand

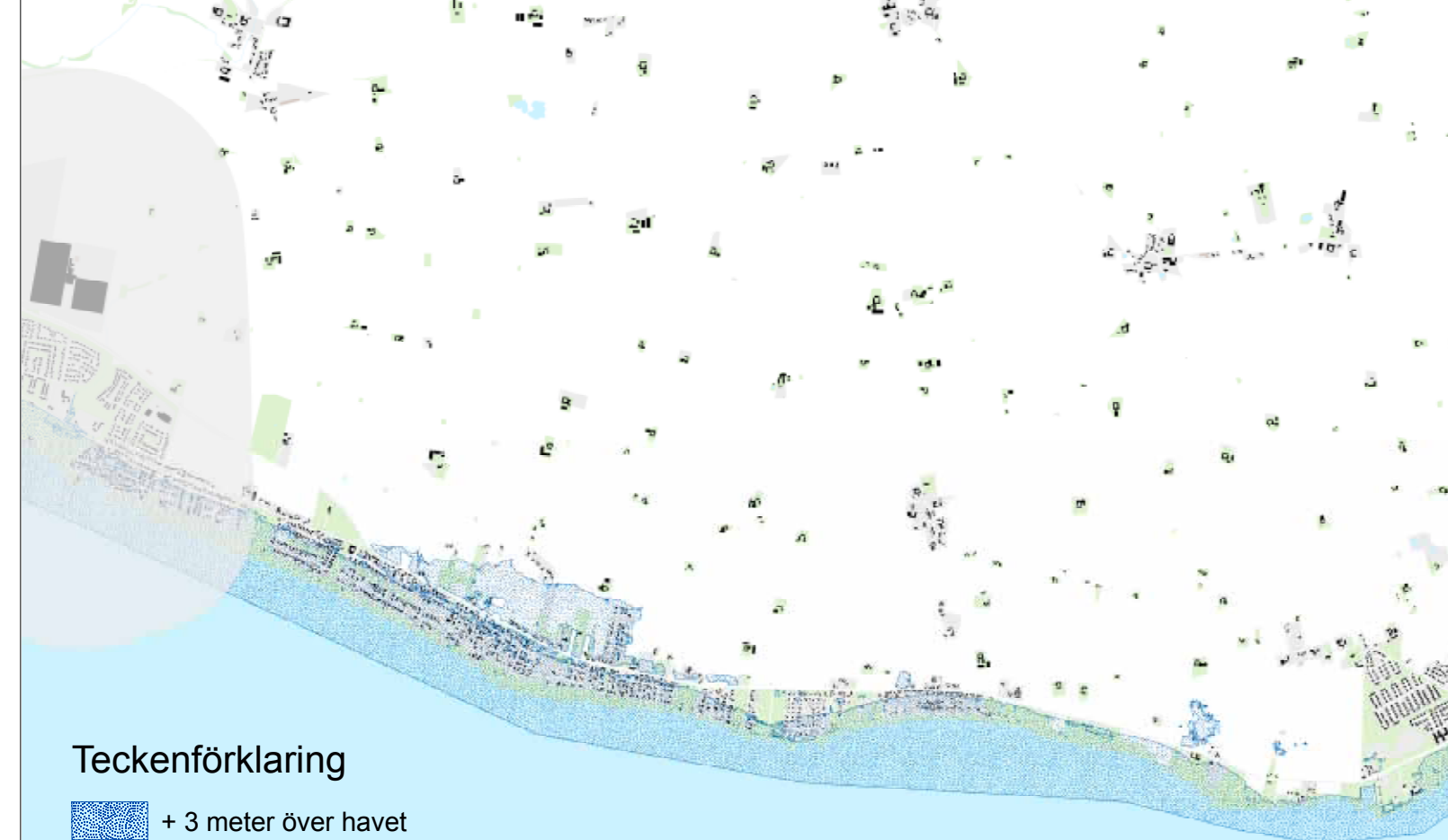
(inklusive Skateholm) är det ca 170 bostäder samt i Boste ca 30 bostäder. I Smygehamn är det runt 10 bostäder som kommer påverkas enligt modelleringen nedan, här finns redan fastigheter som redan är påverkade av erosion.

Det finns ett flertal obebyggda byggrätter som ligger under gränsen för +3 meter över havet.

Förutom bostäder och byggrätter finns det områden med stora natur-

kultur- och rekreationsvärden inom dessa områden som på sikt riskerar att påverkas av ett stigande hav.

I kommande projekt med Klimatanpassningsplan och arbetet för att skydda kusten med erosion kommer dessa frågor att lyftas vidare.

Teckenförklaring

 + 3 meter över havet

0 0,5 1 2 km

Simremarken

Kartan visar gränsen för +3 meter över havet och vilka befintliga fastigheter som ligger under denna gräns och därmed riskerar att påverkas av ett stigande hav.

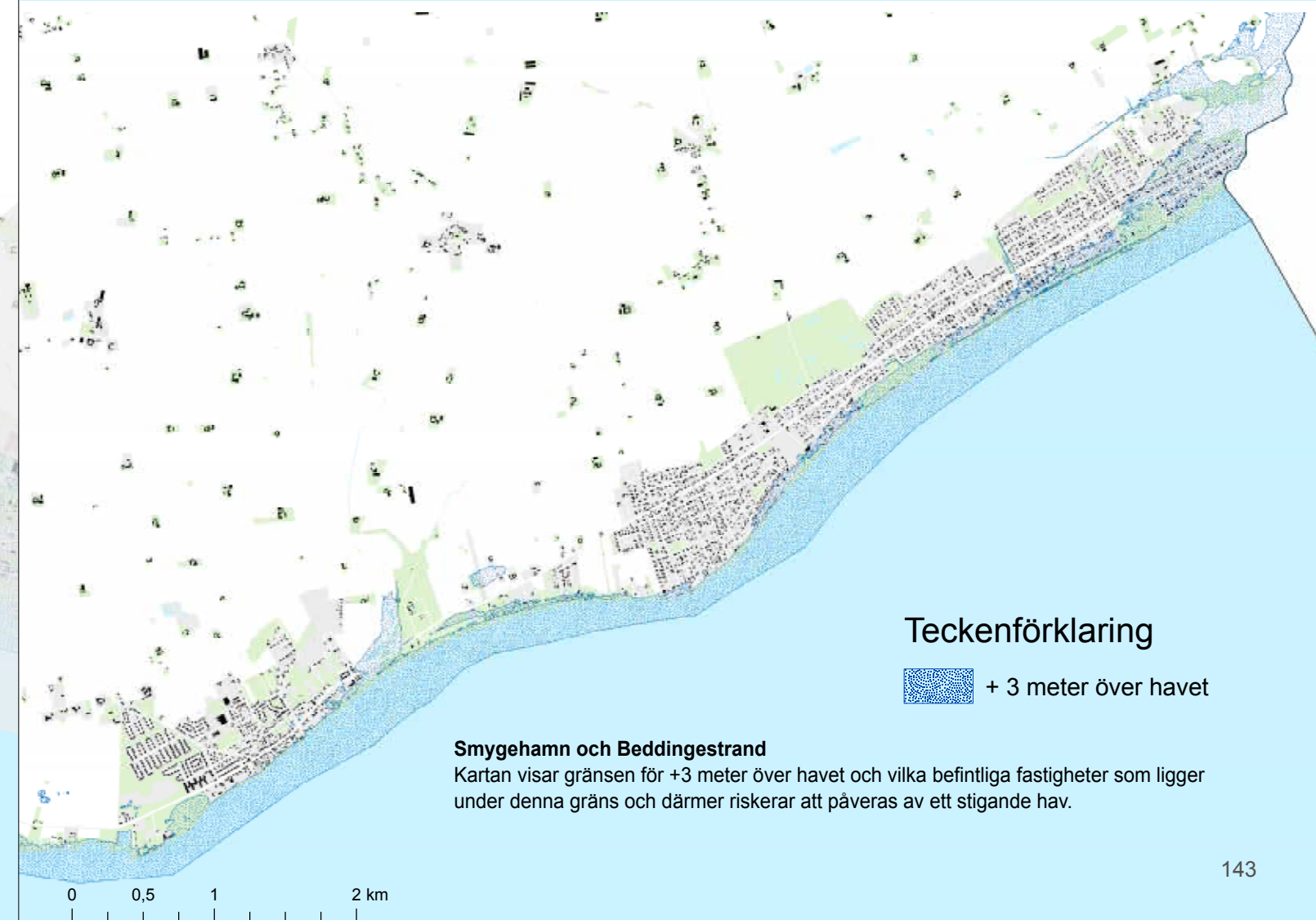
Teckenförklaring

 + 3 meter över havet

Västra Trelleborgs kust

Kartan visar gränsen för +3 meter över havet och vilka befintliga fastigheter som ligger under denna gräns och därmed riskerar att påverkas av ett stigande hav.

142
0 0,5 1 2 km

Teckenförklaring

 + 3 meter över havet

Smygehamn och Beddingestrand

Kartan visar gränsen för +3 meter över havet och vilka befintliga fastigheter som ligger under denna gräns och därmed riskerar att påverkas av ett stigande hav.

0 0,5 1 2 km

LÅGPUNKTER OCH BÅTNADSOMRÅDEN

I detta avsnitt redovisas lågpunkter och båtnadsområden i de livskraftiga orterna samt om de nya utbyggnadsområdena påverkas av detta.

Dikningsföretag och båtnadsområden

Ett dikningsföretag är en form av sam-

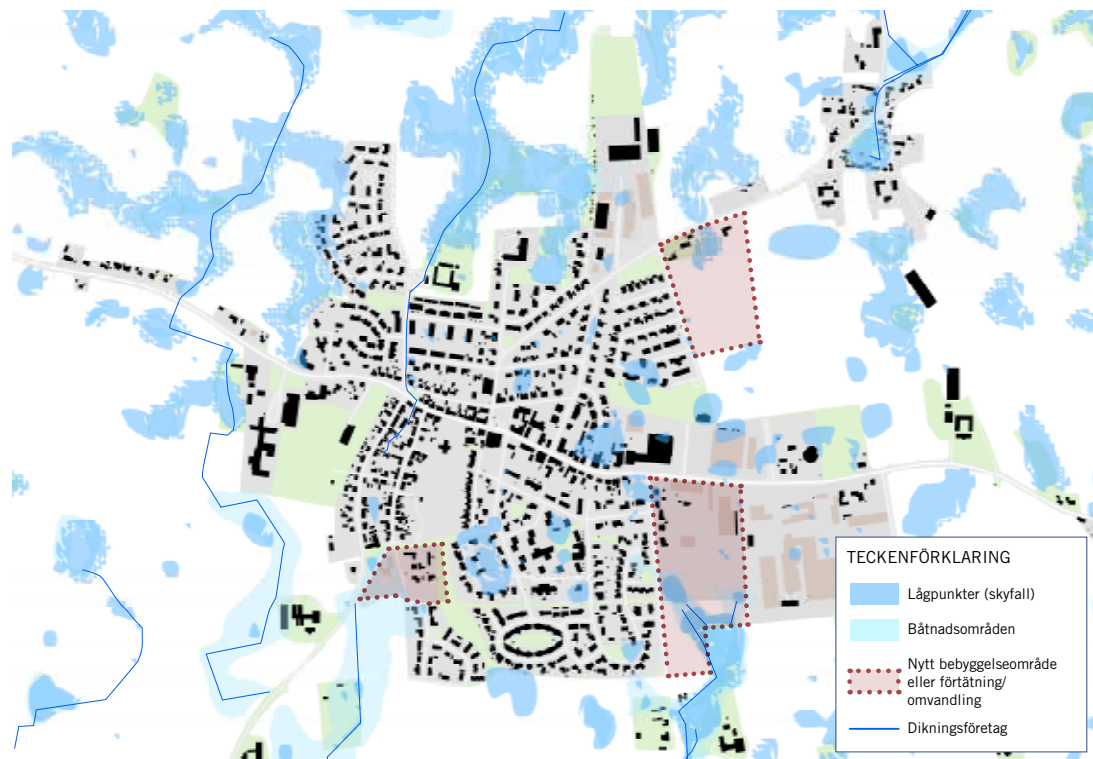
fällighet där fastighetsägare har gått ihop för att avvattna marken. Dikningsföretag har bildats sedan 1800-talets slut för att dränera landskapet och göra det mera ekonomiskt användbart (oftast för odling). Området som genom avvattningen har ökat i ekonomiskt värde kallas för båtnadsområde.

Lågpunktsområden

Genom att studera lågpunkter i landskapet går det att utläsa var dagvattenutredning kan behövas. Lågpunkter kan med fördel utnyttjas och utvecklas som uppsamlingsplats för vatten.

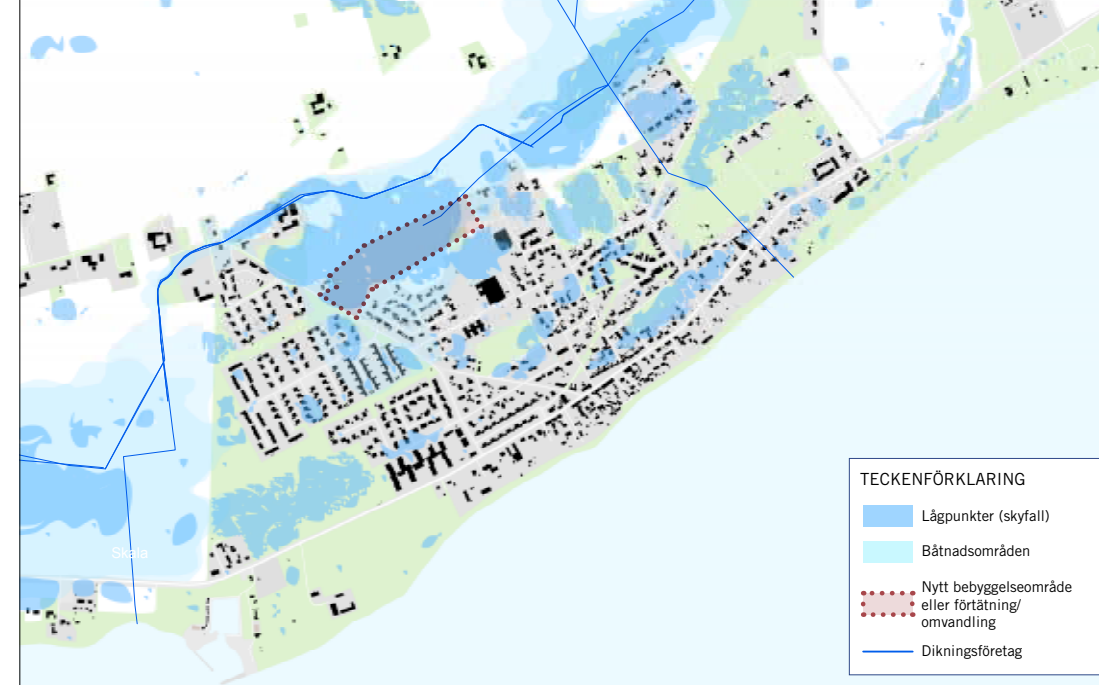
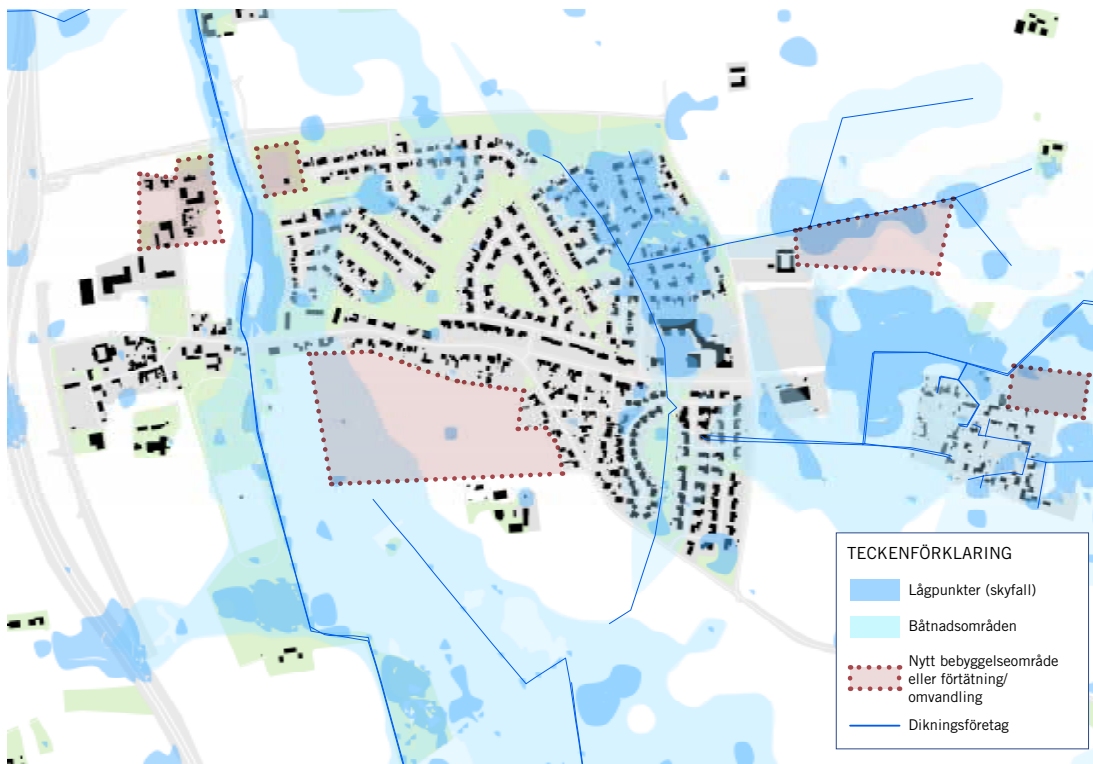
Anderslöv

Inom utpekade utbyggnadsområden finns båtnadsområden och lågpunktsområden, speciellt i de södra delarna av Anderslöv. Vid framtida detaljplanering behöver dessa förutsättningar beaktas.

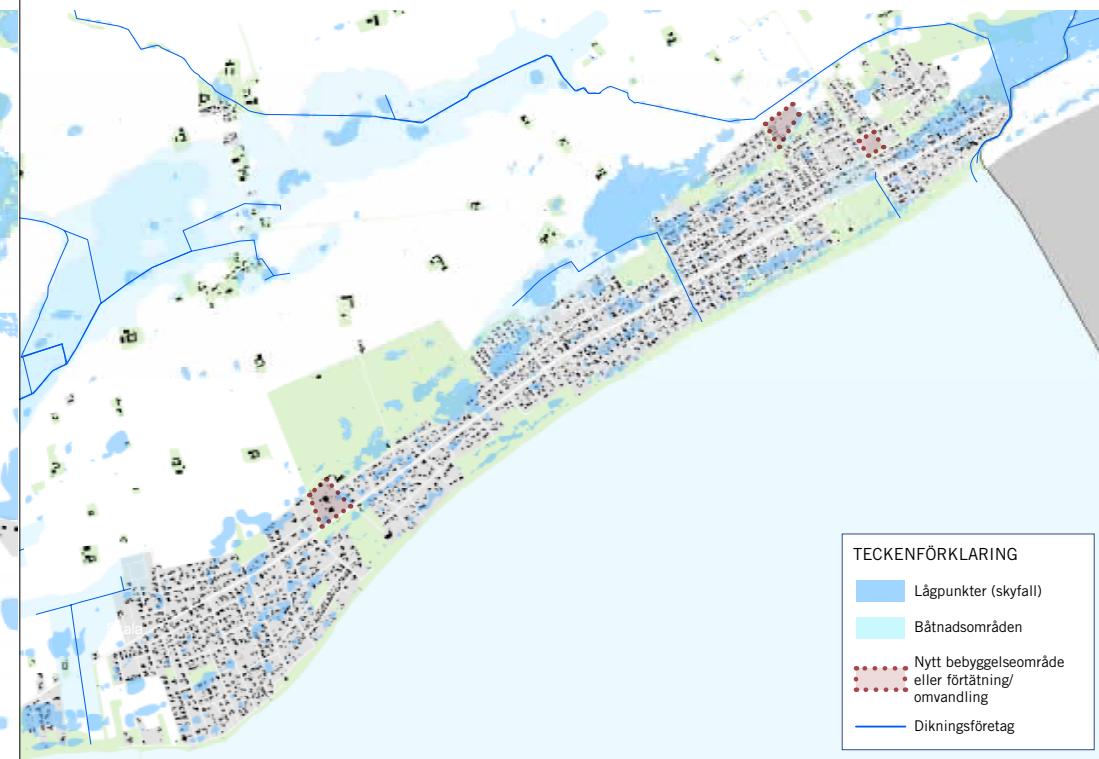
Skegrie

Inom det utpekade utbyggnadsområdet längst söderut finns båtnadsområde. Vid framtida detaljplanering behöver denna förutsättning beaktas.

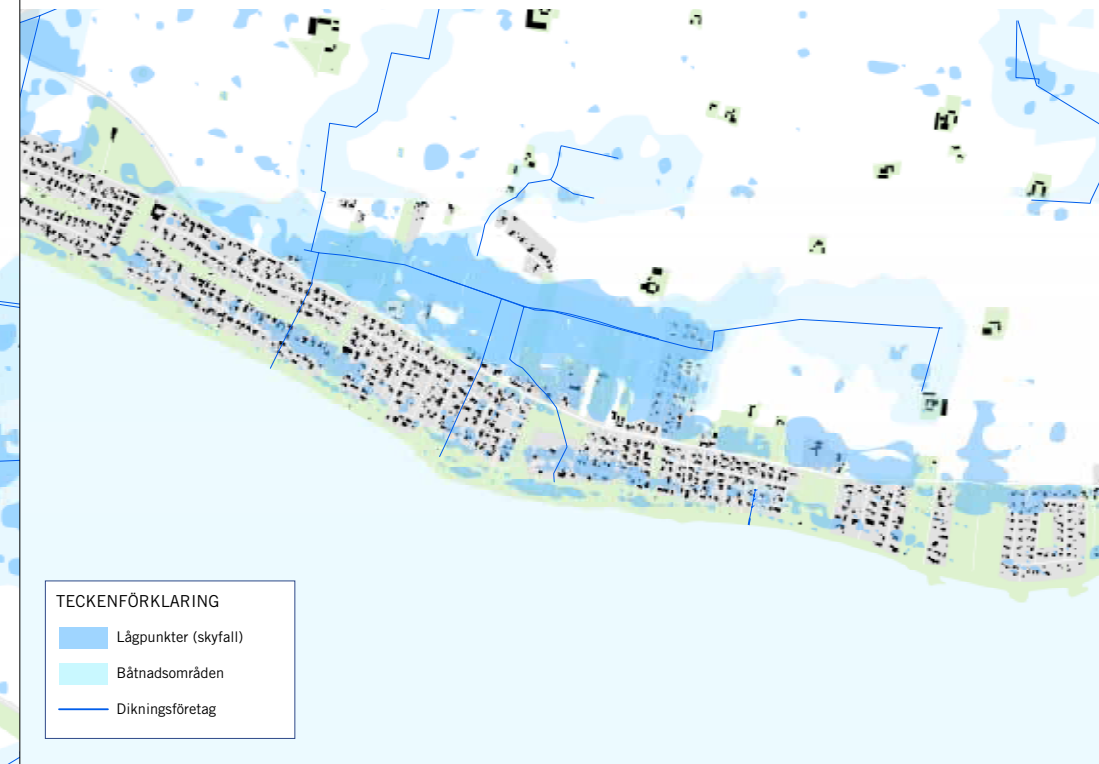
Smygehamn

Inom utpekade utbyggnadsområde finns båtnadsområde, dikningsföretag samt lågpunkter. Vid framtida detaljplanering behöver dessa förutsättningar utredas.

Beddingestrand

Inom utpekade utbyggnadsområde kring Grandhyddan i centrala Beddingestrand så finns två mindre områden med lågpunkter. Vid framtida detaljplanering behöver dessa förutsättningar beaktas.

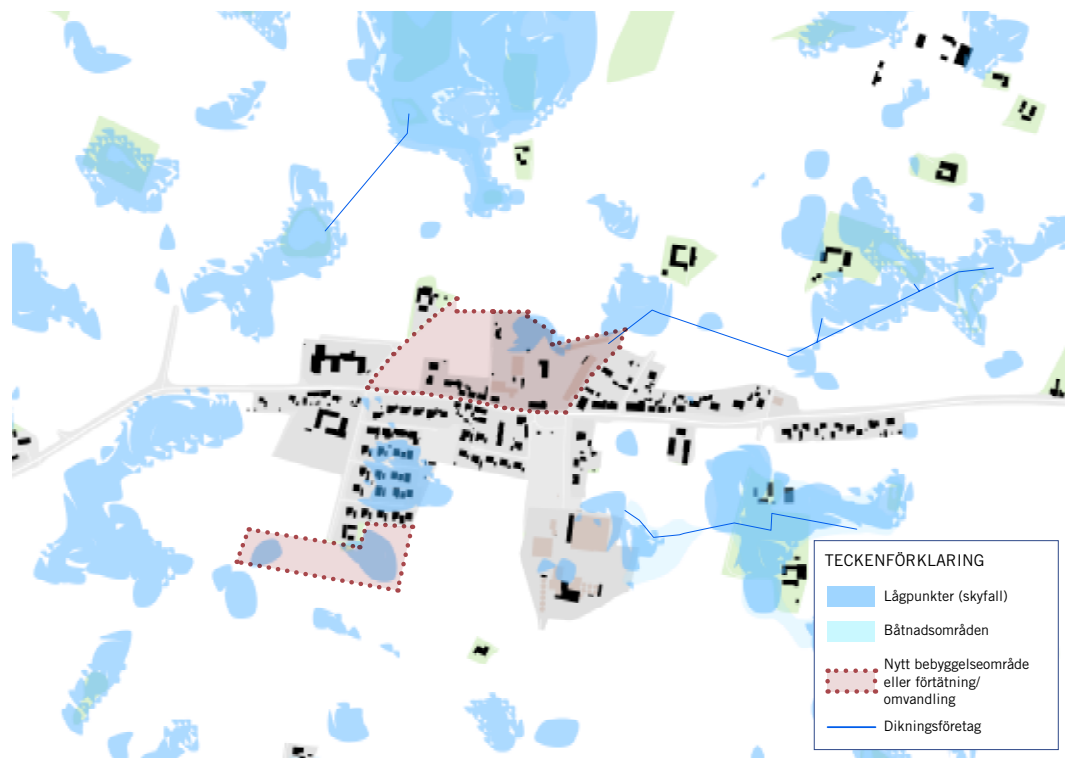
Simremarken

I Simremarken finns 15 byggrätter i detaljplaner som inte helt utbyggda.

Större delen av bebyggelsen i Simremarken ligger dock under +3 meter över havet. Hela norra delen av orten består även av båtnads- och lågpunktsområden. Inga nya utbyggnadsområden föreslås därför i Simremarken.

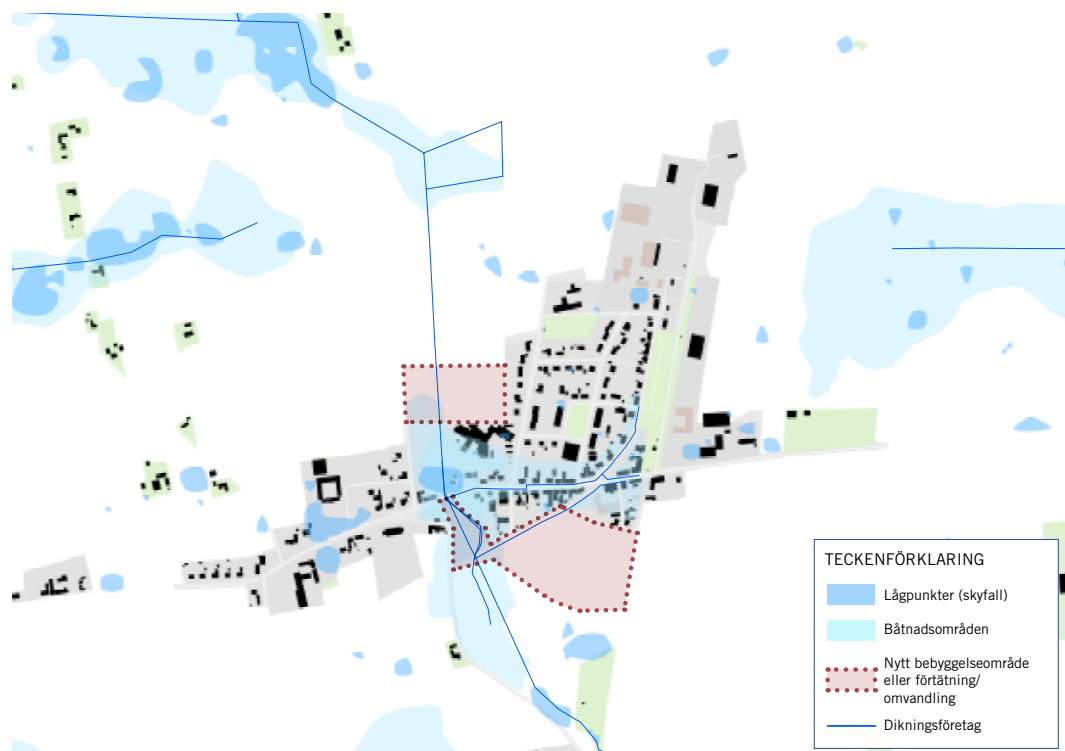
Alstad

Inom utpekad utbyggnadsområde i södra Alstad finns två mindre områden med lågpunkter. Vid framtida detaljplanering behöver dessa aspekter beaktas.

Klagstorp

Inom utpekad utbyggnadsområde finns båtnadsområde, och dikningsföretag. Vid framtida detaljplanering behöver dessa aspekter beaktas.

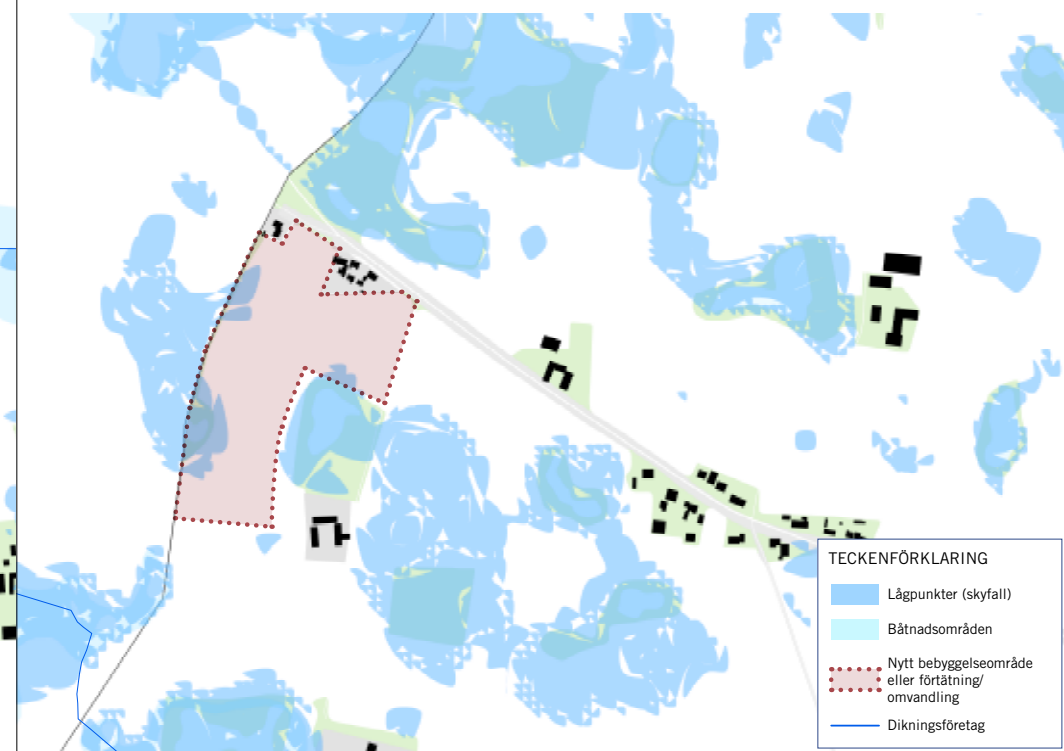
Västra Tommarp

Strax norr om utpekad förtätningsområde finns båtnadsområden samt lågpunkter.

Sydöstra Grevie

I föreslaget utbyggnadsområde finns inga båtnadsområden eller dikningsföretag. Det finns lågpunkter med två mindre vattensamlingar i området som föreslås bevaras och utvecklas till grönområde.

VATTEN OCH AVLOPP

LÄS ÄVEN!

- VA Strategi för Trelleborgs kommun.
- Trelleborgs VA-plan 2014-2018.

Vatten och avlopp

Den väntade befolkningsökningen i samband med klimatförändringar såsom skyfall, havsnivåhöjningar och marköversvämningar i kommunen innebär ökade/förändrade behov av vatten- och avloppstjänsterna - dricksvatten, avloppsvattenrening samt dagvattenhantering.

För att möta det ökade behovet pågår en tillståndsansökan för att bygga ut avloppsreningsverket i Smygehamn. Denna utbyggnad beräknas vara färdig 2020. Fram till 2025 kommer även åtgärder för att förstärka Trelleborgs avloppsreningsverk att krävas. De mindre reningsverken i kommunen håller på att avvecklas och spillvattnet leds till de större anläggningarna. Detta beroende på att en storskalig drift är att föredra ur kostnads- och miljöskäl.

Vattenverken i Trelleborgs kommun beräknas ha nått sitt kapacitetstak under 2025 vilket föranleder att Trelleborgs kommun senast under 2018 måste ha fattat beslut om framtida alternativ till vattenförsörjning. Alternativen som finns är fortsatt egen produktion via grundvatten, en anslutning till Sydvatten samt ett alternativ med både eget vatten och Sydvatten. Redundans och sårbarhet är viktiga parametrar i beslutet.

Vatten

Vattentillgångarna i Trelleborgs kommun, Sydvästska kalkstenar, är rikliga och grundvattennivåerna är stabila vilket de även förväntas vara i framtiden. Rikligheten på vatten innebär att det inte finns några konfliktsituationer mellan de olika behoven inom kommunen.

Dagvatten

Vid detaljplanläggning ska områdets geotekniska och hydrologiska förhållanden vara vägledande vid val av enskild eller kommunal dagvattenhantering. I de fall det inte är lämpligt att omhän-

derta dagvattnet på privat fastighet ska kommunen inrätta verksamhetsområde.

I detaljplanläggning ska markanvändning regleras så att risken minimeras för att byggnader och andra översvämningsskänsliga anläggningar skadas i samband med skyfall.

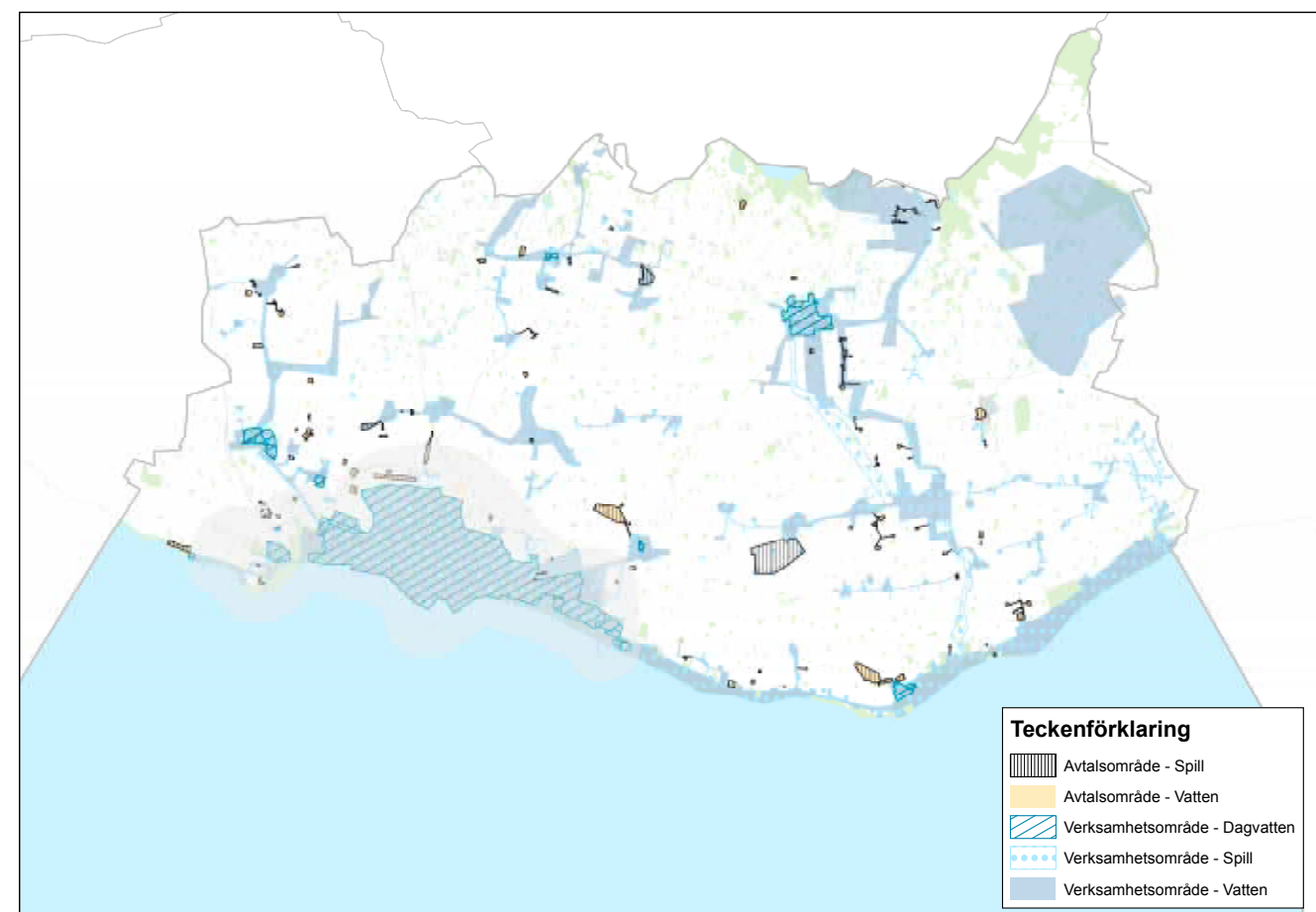
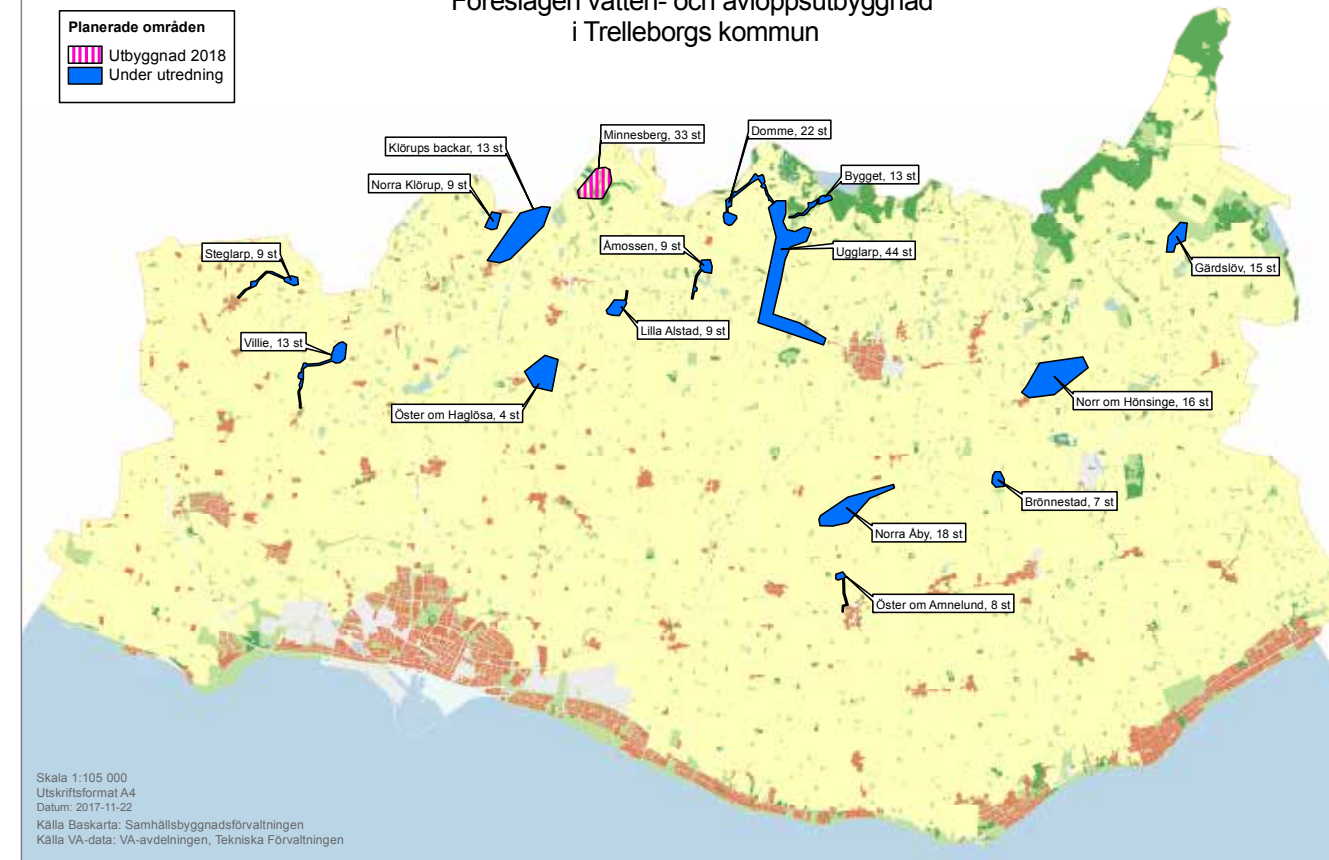
Spillvatten

Nedläggningen av de mindre kommunala avloppsreningsverken och övergång till en mer storskalig rening kommer att medföra att närsaltsutsläppen till åarna i kommunen kommer att minska samt att de totala utsläppen minskar då en storskalig rening är mer effektiv.

Utveckling

Trelleborgs kommuns arbetar kontinuerligt med att se över och utreda verksamhetsområdenas storlek och geografiska utbredning i enlighet med §6 i lagen om allmänna vattentjänster. Utöver detta arbete pågår även framtagande av en dagvattenstrategi som ska syfta till att framtida och till viss del befintlig bebyggelse utförs på ett långsiktigt hållbart sätt ur ett dagvattenperspektiv med syfte att motverka vattenskador på mark och byggnader.

Föreslagen vatten- och avloppsutbyggnad i Trelleborgs kommun

An aerial photograph of a golf course. In the center-left, there is a clubhouse complex with several buildings, including a prominent white one with a red roof. The clubhouse is surrounded by a dense forest of trees. To the right of the clubhouse, a road curves through the landscape. The foreground and middle ground are dominated by the golf course's green fairways, which are interspersed with several large, irregularly shaped ponds. Some of these ponds are bordered by tall, dry reeds or grasses. In the background, beyond the forest, there is a large, flat, open area that appears to be under construction or development, with some industrial buildings and parking lots visible in the far distance. The overall scene is a mix of natural beauty and human-made structures.

KONSEKVENSBESKRIVNING

HÄR BESKRIVS VILKA KONSEKVENSER ÖVERSIKTSPLANEN KAN LEDA TILL

KONSEKVENSBESKRIVNING

I detta kapitel beskrivs vilka konsekvenser översiktsplanen kan leda till. Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska översiktsplanens konsekvenser tydligt kunna utläsas. Enligt miljöbalken (MB) 6 kap 11§ ska översiktsplanen även miljöbedömas. Syftet är att tidigt integrera miljöaspekter i planeringen så att en hållbar utveckling kan uppnås. I denna konsekvensbeskrivning bedöms konsekvenserna samlat enligt både kraven i PBL och MB och redovisar därför såväl miljömässiga som sociala och samhällsekonomiska konsekvenser. Inledningsvis har olika alternativa utvecklingsscenarier diskuterats och några av dessa jämförs med planförslaget.

Därefter görs en beskrivning av den betydande miljöpåverkan planen kan antas ge upphov till med avseende på miljöaspekter. Denna del regleras i MB. De frågor som i detta sammanhang har bedömts riskera ge upphov till bety-

dande miljöpåverkan är jordbruksmark, riksintressen, miljö kvalitetsnormer för vatten samt översvämningar och klimaförändringar. För dessa frågor redovisas åtgärder som planeras för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan. Under rubriken Konsekvenser beskrivs de övergripande sociala, miljömässiga och ekonomiska konsekvenserna samlat som planerad markanvändning kan leda till. Beskrivningen görs med utgångspunkt i de viktigaste strukturella ställningstaganden som görs i översiktsplanen. De frågor som framförallt påverkas av översiktsplanens markanvändning har avgränsats utifrån översiktsplanens tre målbilder Samverkande omland, Livskraftiga orter och Stadsnära landsbygd.

En hållbar utveckling bygger på samspillet mellan miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter. Miljömässig hållbarhet handlar bl a om biologisk mångfald, klimatpåverkan, kulturhisto-

riska värden, goda bebyggda miljöer och hushållning med naturresurser. Social hållbarhet handlar om att främja en god livsmiljö. En god livsmiljö handlar dels om en god fysisk miljö med exempelvis goda boendemiljöer med tillgång till grönområden, kultur, service och kollektivtrafik dels om andra sociala faktorer som trygghet, gemenskap och delaktighet.

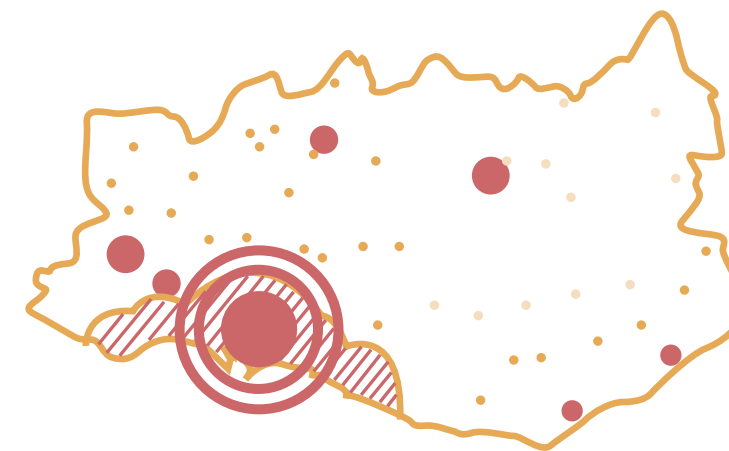
Även en god samhällsekonomi är en av förutsättningarna för en hållbar utveckling. Ekonomisk hållbarhet handlar bland annat om sysselsättningsgrad, en rättvis fördelning av levnadsstandard, regional balans och ekonomisk tillväxt.

Konsekvensbeskrivningen innefattar även en bedömning av hur planen påverkar miljö kvalitetsmål och folkhälsomål. Fokus ligger här på de lokala nedbrytningarna av de nationella och regionala målen.

ALTERNATIVA UTVECKLINGS- STRATEGIER

Jämförelsealternativen till översiktsplanen ska vara rimliga och relevanta. Ett antal alternativ har under arbetets gång studerats översiktligt för att avgränsa vilka som är relevanta att använda. Exempelvis har gällande öp inte bedömts vara ett rimligt alternativ då utvecklingen idag inte sker i enlighet med den utan i en något annan riktning. En större tyngdpunkt på utveckling i kustzonen har också diskuterats men har valts bort som alternativ utveckling då trycket på ny bebyggelse i Trelleborg utanför staden inte är särskilt stort, förmodligen på grund av att de kustnära orterna ligger relativt långt österut och den största tillväxten och efterfrågan i dag finns i de västra delarna av kommunen.

NOLLALTERNATIV

Nollalternativet innebär en framskrivning av rådande trender samt påverkan av omvärldsfaktorer. För orterna innebär detta att framförallt Skegrie fortsätter att utvecklas där störst utveckling skett hittills. Även i Anderslöv sker utveckling. På landsbygden fortsätter byarna i västra delen samt i kustnära lägen utvecklas mer än övriga delar av landsbygden. Huvuddelen av kommunens nya bostäder byggs i Trelleborgs stad, i enlighet med den fördjupade översiktsplanen för staden.

Samverkande omland

Utvecklingen i kommunen sker med tyngdpunkt på Trelleborgs stad och i Skegrie och Anderslöv. Inga medvetna satsningar görs för att stärka kopplingarna till omgivande städer eller de värden som kan vara en tillgång i kommunen. Kommunens attraktivitet som pendlingsort är oförändrad i nordväst och i Trelleborgs stad men övriga delar av kommunen tappar i konkurrenskraft som bostadsort för pendlare.

Livskraftiga orter

Skegrie fortsätter att växa kraftigt och utveckling sker även i Anderslöv. Övriga orter är oförändrade eller krymper och kan få svårt att behålla underlag för kommunal och kommersiell service.

Stadsnära landsbygd

Sporadiska förfrågningar om bebyggelse på landsbygden kommer att behandlas men det saknas en samlad strategi och stöd att bedöma förfrågningar om ny bebyggelse på landsbygden utanför orterna på ett enhetligt sätt.

Befolkningsutveckling

Den befolkningsökning som sker beror främst på utvecklingen i Trelleborgs stad, Skegrie och Anderslöv. Färre bostäder tillkommer i övriga orter och på landsbygden.

Jordbruksmark

Utan tydlig strategi för bebyggelse på landsbygden finns risk för fragmentering av jordbruksmarken. Dock har hittills lite bebyggelse utanför byarna tillkommit, just med hänsyn till jordbrukets värden.

Riksintressen kultur, natur, kustzon

Riksintressena riskerar att påverkas negativt då spridd bebyggelse kan tillkomma som enstaka förhandsbesked på olämpliga platser. Risk finns för att orterna växer oreglerat så att riksintressets kärnvärden påverkas negativt.

MKN vatten

Jordbruket i kommunen fortgår i stor utsträckning och fortsätter att vara en stor utsläppskälla.

Översvämningar och klimaförändringar

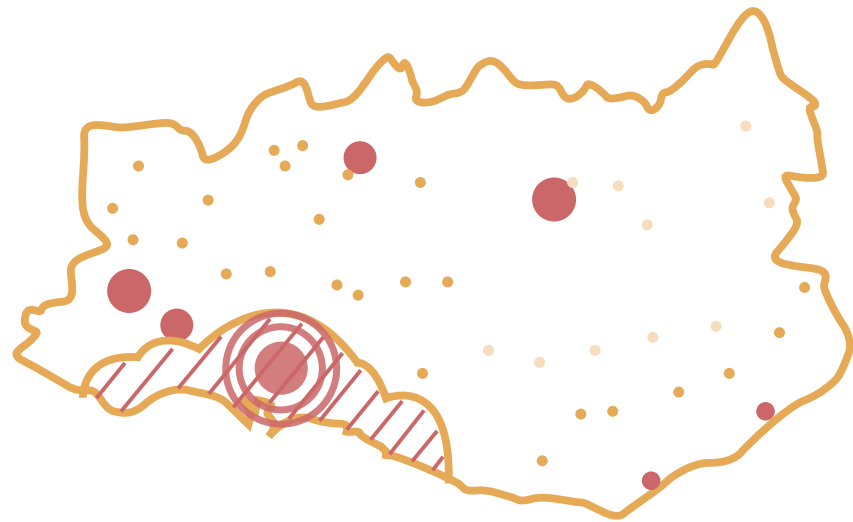
Nollalternativet medför en större risk för att bostäder kan komma att tillkomma på mark som är mindre lämplig ur översvämning- och klimatsynpunkt eftersom något samlat ställningstagande sannolikt inte kommer att göras. Risken för negativa konsekvenser pga stranderosion är stor om åtgärdsprogram inte kommer till stånd. Arbetet ska påbörjas med strategi för hantering av kusterosion.

Hav

Det finns ett antal intresseområden i havet inom Trelleborgs kommun. Inga nya skyddsområden tillkommer i nollalternativet.

ALTERNATIV UTVECKLING

Utvecklingen av landsbygden och orterna hänger nära samman med stadens utveckling. FÖP Trelleborg förutsätter att 75% av befolkningsutvecklingen sker i staden och 25% i övriga orter och på landsbygd. I detta jämförelsealternativ utvecklas staden i en långsammare takt och endast 60%-70% av kommunens totala utveckling beräknas då komma till stånd inom planperioden. Förhållandet mellan stad och landsbygd är desamma. Detta medför att kommunen inte utvecklas i önskad takt och Trelleborgs roll som regional kärna försvagas då staden inte växer som planerat och dess attraktivitet minskar.

Samverkande omland

Balansen mellan Trelleborgs stad och omlandet förändras. Skegrie och ev även landsbygden i nordväst fortsätter att utvecklas med fokus mot Malmö delvis på bekostnad av huvudorten. De områden som blir mest attraktiva att bebygga är utmed kollektivtrafikstråken. Stadens roll som regional kärna försvagas. Detta får konsekvenser för kommunens utveckling och attraktivitet i sin helhet och även regionala konsekvenser då Trelleborgs funktion som dragkraft för utvecklingen i denna del av Skåne minskar.

Livskraftiga orter

Skegrie växer i viss utsträckning men troligtvis i långsammare takt. Övriga orter som främst har Trelleborg som huvudort påverkas negativt och utbudet kommer allt längre bort. De tendenser som syns i nollalternativet med risk för minskad attraktivitet i boendeorterna i öster förstärks.

Stadsnära landsbygd

I nordvästra delen av kommunen utvecklas främst boende på landsbygden

som bygger på pendling till annan ort. Strategi för satsningar på utveckling av näringar på landsbygden saknas. Bebyggelse tillkommer i relativt stor utsträckning i anslutning till Östra Greve men inte som sammanhållen bebyggelse utan som enstaka förfrågningar.

Befolkningsutveckling

Befolkningsutvecklingen går långsammare då Trelleborg inte har lika tydlig funktion som dragkraft för utvecklingen. Risk finns för att kommunen som helhet inte kommer att växa lika mycket som i planförslaget eller nollalternativet. Denna befolkningsökning kommer i stället att ske i närliggande städer.

Jordbruksmark

Jordbruksmark i nordväst kan komma att tas i anspråk för bebyggelse men i övriga delar av kommunen kommer trycket inte att vara lika stort. Risk för fragmentering av jordbruksmarken i nordväst.

Riksintressen kultur, natur, kustzon

Riksintressena för kulturmiljö och naturmiljö riskerar påverkas negativt

i den nordvästra delen av kommunen då den utveckling som sker i kommunen fokuseras hit. Risken för påverkan på riksintressen i övriga delar är sannolikt liten.

MKN vatten

Jordbruket i kommunen fortgår i stor utsträckning och fortsätter att vara en stor utsläppskälla.

Översvämningar och klimatiförändringar

Viss risk finns att enstaka bostäder kan tillkomma på mark som är mindre lämplig ur översvännings- och klimatsynpunkt eftersom något samlat ställningstagande sannolikt inte kommer att göras. Risken bedöms dock mindre än i nollalternativet. Risken för stranderosion är stor om åtgärdsprogram inte kommer till stånd.

Hav

Det finns ett antal intresseområden i havet inom Trelleborgs kommun. Inga nya skyddsområden tillkommer i alternativ utveckling.

PLANFÖRSLAG

Planförslaget bygger på att 75% av befolkningsutvecklingen sker i Trelleborgs stad, enligt FÖP Trelleborg. Resterande utbyggnad sker i första hand i Anderslöv och Skegrie samt Alstad och Östra Greve. En helt ny kollektivtrafiknära bebyggelsegrupp tillkommer nära Östra Greve station. I Klagstorp, Smygehamn, Beddingestrand och Västra Tommarp görs mindre kompletteringar med ny bebyggelse. I Simredden föreslås ingen ny bebyggelse utöver befintliga planer.

Samverkande omland

Utvecklingen fokuseras till orterna med god kollektivtrafik och pendlingsmöjligheter både mot Trelleborgs stad och mot grannkommunerna i öst, norr och väst. Stråk för kollektivtrafik stärks, en ny linje mot Svedala tillkommer och turtäthet ökas. Även nya cykelstråk knyter kommunen närmare omgivande kommuner.

Livskraftiga orter

Orterna utvecklas genom förtätning och omvandling men i de flesta orter även genom utvidgning. Några orter får en mer uttalad roll där störst potential för utvecklad service finns. Varje ort utvecklas utifrån sin respektive karaktär. I direkt anslutning till Östra Greve utvecklas en samlad bebyggelsegrupp.

Stadsnära landsbygd

Bebyggelseutvecklingen på landsbygden sker med tyngdpunkt i västra delen av kommunen och med hänsyn till landskapets känslighet. Utvecklingen på landsbygden fokuseras i första hand till byarna snarare än som enstaka byggnader på landsbygden. Bebyggelse utanför byarna kan tillkomma i kollektivtrafiknära lägen. Cykelmöjligheter kopplade till besöksnäringar på landsbygden stärks.

Befolkningsutveckling

Huvuddelen av kommunens nya bostäder byggs i Trelleborgs stad, i enlighet med den fördjupade översiktspla-

nen för staden. I övrigt koncentreras nya bostäder till orterna, främst Skegrie och Anderslöv.

Jordbruksmark

En del jordbruksmark i anslutning till utvecklingsorterna tas i anspråk för bebyggelse, men samtidigt skyddas stora delar av marken genom att utvecklingen fokuseras till vissa orter. Utbyggnad på landsbygden sker restriktivt och jordbruksproduktionens långsiktiga intressen prioriteras.

Riksintressen kultur, natur, kustzon

Påverkan på riksintressena för kulturmiljö minimeras genom att bebyggelseutvecklingen fokuseras till orterna och bebyggelse på landsbygden sker utifrån tydliga strategier. Inom riksintresset för natur och kustzonen sker mycket få förändringar.

MKN vatten

Endast Albäcken påverkas i någon större utsträckning av bebyggelse i planförslaget i anslutning till Skegrie. Det finns dock tillräckligt med ytor för att rymma dagvattenhantering så att påverkan på MKN kan minimeras.

Översvämningar och klimatiförändringar

Mycket lite bebyggelse föreslås i områden som löper risk för påverkan av översvämningar och klimatiförändringar då huvuddelen av bostadsutvecklingen sker i orter utanför kustzonen

eller närheten av vattendrag. Risken för stranderosion är stor om åtgärdsprogram inte kommer till stånd. ÖP:n förtydligar att inga nya byggrätter under nivån +3,0 m ska tillkomma.

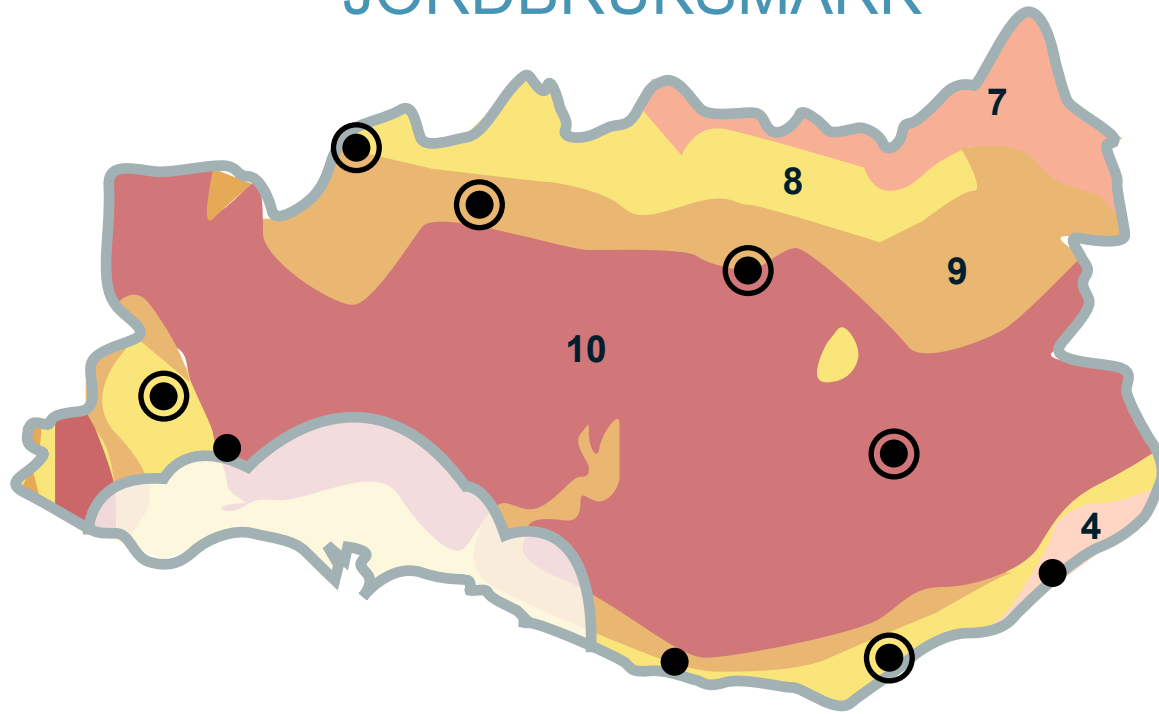
Hav

Det finns ett antal intresseområden i havet inom Trelleborgs kommun. Inga nya skyddsområden tillkommer i alternativ utveckling.

SUMMERING

Planförslaget ger en mer balanserad utveckling med fokus på vissa orter och där det är möjligt delvis genom förtätning och omvandling. Övriga orter utvecklas i mindre omfattning men för att stödja orternas utveckling och stärka dess respektive karaktärer. Landsbygdens värden och utvecklingspotential beskrivs tydligare och utgör utgångspunkt för de mindre byarnas och landsbygdens utveckling. Ev kan planförslaget underlätta för bebyggelse på landsbygden jämfört med övriga alternativ, men då riktlinjerna är tydligare är det mer sannolikt att utvecklingen sker på de mest lämpliga platserna och med hänsyn till jordbrukets intressen, landskapsbild och natur- och kulturvärden. Genom stärkt kollektivtrafik och cykelkopplingar stärks såväl de regionala kopplingarna samt orterna och landsbygden

BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN - JORDBRUKSMARK

Beskrivning

Enligt 3 kap. 4 § miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Olika undersökningar visar att exploateringsstakten på jordbruksmark ökar i landet. Skåne län är det län som exploaterar mest jordbruksmark, vilket kan förklaras av både expansiva städer och stor andel högvärdig jordbruksmark.

82 % av kommunens yta är jordbruksmark varav huvuddelen utgörs av de högsta klasserna klass 8-10. 2010 fanns det ca 350 lantbruksföretag i Trelleborgs kommun. Jordbruket i kommunen är fokuserat på växtodling, framför allt av spannmål som vete och korn, sockerbetor och rapsodling. Denna typ av odling kräver ofta stora sammanhängande åkerarealer.

Flera av kommunens större orter

ligger omgivna av jordbruksmark men flertalet ligger på gränsen mellan olika landskapstyper. Det finns ett tydligt samband mellan orterna och byarna och jordbrukslandskapet. Klagstorp ligger helt omgiven av jordbruksmark av klass 10 och Anderstorp och V Tommarp ligger på gränsen till.

Konsekvenser

Större delen (75%) av befolkningsutvecklingen fram till 2028 sker i staden Trelleborg, 25% (1500 inv) utanför staden och majoriteten av dessa i orterna. En sådan koncentration av stora delar av bebyggelsen är positiv då mindre jordbruksmark tas i anspråk. Även sekundära effekter som att mark inte kan brukas p.g.a. för små åkerarealer eller skyddsavstånd minimeras då bebyggelsen koncentreras. Totalt tas ca 37 ha jordbruksmark i anspråk för ny bebyggelse som nya utbyggnadsområden i planförslaget. Det innebär att ca 0,11 % av kommunens totala åkerareal föreslås byggas under planperioden fram till 2028. Bostadsbehovet under planperioden har beräknats till ca 675 nya bostäder, varav ca 250 redan rym

i befintliga detaljplaner som beräknas byggas ut fram till 2028. Utpekade nya områden för bostäder medger ca dubbel kapacitet i byggbara ytor jämfört med behovet, vilket motiveras med att markägförhållanden, service och markens lämplighet kan vara faktorer som påverkar utbyggnaden samt att kommunen önskar en valmöjlighet mellan olika bebyggelseområden.

Eftersom inga inbördes prioriteringar görs mellan möjliga utbyggnadsområden blir det svårt att förutsäga hur stor del som kommer att ske på jordbruksmark och hur stora konsekvenserna blir. Vid ianspråktagande av nya områden är det viktigt att påbörja planläggning i de delar som gränsar till befintlig bebyggelse, för att minimera påverkan på och fragmenteringen av jordbruksmarken.

Efterföljande arbeten med prioriteringar mellan olika utbyggnadsområden med hänsyn till bland annat jordbruksmarkens värden blir därför viktig.

Jordbruksmark kommer att tas i anspråk i anslutning till flera av orterna

i jordbrukslandskapet. När jordbruksmark tas i anspråk kan det innebära minskade arealer för jordbruket totalt, mindre åkrar som är svårare att bruka rationellt, skyddsavstånd till bebyggelse och fragmentering av markerna. Jordbruksmarken är viktig även som yta för översvämning, dagvattenhantering, infiltration, biologisk mångfald, vilket kan påverkas negativt.

Utanför orterna är utbyggnaden begränsad och knappt ett hundratal nya bostäder planeras tillkomma på landsbygden. I första hand planeras ny bebyggelse tillkomma i anslutning till befintliga byar som komplettering av befintlig bebyggelse och på sätt som tillvaratar befintliga strukturer. I de mest kollektivtrafiknära lägena i västra delen av kommunen kan bebyggelse även tillåtas mellan byarna, exempelvis i anslutning till sammanhållen bebyggelse.

Bebyggelse på landsbygden kan beroende på syftet innebära positiva effekter på jordbruket som näring eller på näringar med koppling till jordbruket. Därför kan det vara viktigt att syftet framgår vid bygglovsansökningar. Vid bedömning av bebyggelse mellan byarna enges i planförslaget att jordbrukets långsiktiga intressen ska prioriteras vilket är positivt ur jordbrukssynpunkt.

Planförslaget innebär att orterna växer och/eller förtätas. I flera fall förtätas orterna genom att luckor mellan bebyggelsegrupper bebyggs. Utöver förtätningen så tillkommer också i några orter ny bebyggelse i anslutning till den befintliga som kommer att ta jordbruksmark i anspråk. Strategin att koncentrera bebyggelsen till utvecklingsorterna är positivt ur markhushållningssynpunkt då de större arealerna lämnas opåverkade av bebyggelse. Motiv för att jordbruksmarken behöver tas i anspråk är oftast att orterna behöver kompletteras med ny bebyggelse för att öka underlag för befintlig eller ny service, tillföra fler boendeformer för

större variation. Detta är viktigt för att möjliggöra kvarboende i orterna vid förändrade livsförhållanden, få en mer blandad befolkningssammansättning och underlätta att kunna sköta sitt vardagsliv nära hemmet. I anslutning till Östra Grevie tillförs ny bebyggelse som utnyttjar det goda kollektivtrafikläget vid Östra Grevie station.

Förslag till åtgärder

Areal jordbruksmark som tas i anspråk redovisas i samband med detaljplanläggning, de betydande värden som motiverar utbyggnaden redovisas samt en yteffektiv utbyggnad prioriteras.

När jordbruksmark tas i anspråk ska det göras på ett sådant sätt att ökad fragmentering undviks.

Där det är möjligt prioriteras förtätning och omvandling i redan ianspråktagna områden framför ianspråktagande av nya områden.

Vid efterföljande prioriteringar av utbyggnadsområden ska hänsynstagande till jordbruksmarkens värden vara en viktig aspekt.

Översiktsplanens riktlinjer för bebyggelse ska följas upp och tillämpas vid bygglov/förhandsbesked på landsbygden. Risk för spridd bebyggelse och fragmentering av landskapet kan annars kvarstå.

BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN - RIKSINTRESSEN

Beskrivning

En landskaps- och kulturmiljöanalys har tagits fram inför arbetet med översiktsplanen. I denna har riksintressenas kärnvärden analyserats djupare. I kommunen finns riksintresseområden för kulturmiljövården och för naturvård samt riksintresset högeexploaterad kust. De riksintressen för kulturmiljön som är relevanta i denna ÖP är Fuglie - Mellan-Grevie - Skåre (M136), Fru Alstad (M138), Gylle - Dalköpinge (M139), Östra Torp - Smygehamn (M141), Äspö (M142), Östra Vemmenhög - Västra Vemmenhög - Tullstorp Dybäck (M144). Ett riksintresse för naturmiljö: Backlandskapet söder om Romeleåsen (N87) samt riksintresset för kustzonen. I analysen har områdena delats in i en tregradig skala efter känslighet:

- Mycket känsliga områden. Här bör ett mycket restriktivt förhållningssätt råda vad det gäller ny bebyggelse.

- Känsliga områden. Inom dessa områden krävs en varsam placering och platsanpassad gestaltning för ny bebyggelse.
- Mindre känsliga områden. Ny bebyggelse kan tillkomma som samspelar med riksintressets avsikt.

Riksintresse för kulturmiljö

Flera av riksintresseområdena är relativt stora och omfattar flera byar. I de flesta fall är de mycket känsliga områdena avgränsade till kyrkbyar och byar med ett mindre omland runt. I några fall är det större områden som omfattar flera byar, t.ex. Fuglie - Steglarp eller Hammarlöv - V Vemmerlöv. I dessa områden är det förutom byarna i sig också landskapselement som alléer, pilevallar, jordvallar, gravhögar och gravar m.m. som är viktiga och relationerna sinsemellan. Större delen av landskapet inom riksintresseområdena är klassade som känsliga områden. Inom dessa områden finns uttryck och sammanhang som är viktiga att bevara.

Generellt är det viktigt att kompletteringar och tillkommande bebyggelse bygger vidare på befintliga strukturer och har anpassad gestaltning. De mindre känsliga områdena är områden som i någon utsträckning är påverkade av infrastruktur, större anläggningar eller närheten till Trelleborgs stad.

Riksintresse för naturvården

Backlandskapet söder om Romeleåsen är ett riksintresse som sträcker sig över flera kommuner och sträcker sig som ett band över den norra delen av kommunen. En kombination av geologiska förutsättningar och kulturhistorisk kontinuitet har skapat höga naturvärden i stora delar av området. Området är i sin helhet bedömt som känsligt och påverkas negativt av storskaligt jord- och skogsbruk, bebyggelse och infrastruktur. Befintlig bebyggelse kan kompletteras varsamt. Flera områden, bl.a. kring Sörbyholm och Gröna Lund, Gabeljung upp till Kulltorp, Grönby, Gärdslöv och Tärnö samt kring Böringsjön är mycket känsliga.

Riksintresse kustzonen

Kommunens hela kuststräcka är av riksintresse och ska skyddas från exploatering och andra ingrepp som kan skada områdets bevarandevärde. Mer än hälften av sträckan genom kommunen är bebyggd och kusten är därmed en av Skånes mest exploaterade. Från Trelleborgs stad i väster till Simremarken i öster är i princip hela sträckan bebyggd.

Området mellan Fredshög till Fågelsängar är ett öppet landskap som är mycket känsligt och bör i sin helhet undantas för ny bebyggelse. Även runt Skåre och sträckan mellan Böste och Smygehamn är bedömt som mycket känsligt, liksom naturmiljöer som Dalköpinge ångar, Beddinge strandhedar och Fårabackarna. Kuststräckan mellan Gislöv och Skateholm är hårt exploaterad och bedöms som känslig. Dock kan ny bebyggelse tillkomma så länge den visuella kontakten mellan Söderslätt, kustvägen och havet bevaras.

Konsekvenser

Flertalet av orterna ligger inom eller i närheten av något eller flera av riksintresseområdena för natur, kultur eller kustzon.

Utbyggnadsområdena föreslås inom riksintresse för naturvård i Alstad och Anderslöv. Utbyggnaden i Alstad är i huvudsak i ortens södra delar men även norrut och bygger igen luckor i strukturen och utvidgar orten söder- respektive norrut. Utbyggnaden är av karaktären komplettering och påverkar inte några värdekärnor negativt och bedöms vara förenligt med riksintresset för naturvården. Även utbyggnaden i Anderslövs norra delar sker som en naturlig utvidgning av orten och bedöms vara förenligt med riksintresset. Övrig utbyggnad av Anderslöv sker söderut, bort från riksintressets utbredning.

Utbyggnadsområden eller förtättnings-/omvandlingsområden föreslås inom rik-

sintresse för kulturmiljövård i Skegrie, Västra Tommarp, Beddingestrand och Smygehamn. I Skegrie hålls ett område kring värdekärnan i kyrkbyn fritt från ny bebyggelse. Inom de områden som bedöms som mycket känsliga föreslås endast förtätning och omvandling i befintligt område i nordväst. Detta bör vara förenligt med riksintressets värden men vid byggnation här är det viktigt att säkerställa att det inte innebär negativ påverkan. Flera utbyggnadsområden föreslås som innebär en utvidgning av Skegrie inom de delar av riksintresset som klassats som känsligt. En fortsatt utbyggnad av Skegrie kan komma att påverka riksintresset negativt lokalt men riksintresseområdets värde som helhet bedöms inte påverkas i någon större utsträckning.

Utbyggnadsområdet i Västra Tommarp ligger på gränsen mellan område som är klassat som mindre känsligt och känsligt. Utbyggnaden utgör en mindre och naturlig förlängning av bebyggelsen längs vägen men det är viktigt att bebyggelsekompletteringar bygger vidare på befintliga strukturer.

I Beddingestrand föreslås ett mindre område för förtätning/omvandling i nordöstra delen som ligger inom riksintresseområde för kulturmiljön. Området utgörs idag av en stugby och med tydlig avgränsning mot omgivande jordbrukslandskap varför påverkan bedöms som liten. Det är dock av stor vikt att man vid förändringar är hänsynsfull i övergången till riksintresset och dess odlingslandskap vad gäller volymer, skala och utformning.

I Smygehamn föreslås i nordvästra delen ett utbyggnadsområde inom riksintresse för kulturmiljö. Det ligger på gränsen mellan område som klassats som mycket känsligt och känsligt. I denna del av riksintresseområdet är det främst miljön kring kyrka samt industrimiljön kring kalkugnar och täkt och dess koppling till hamnen i Smygehuk som utgör värdet. Dessa miljöer bedöms inte påverkas negativt av

utbyggnadsområdets placering. Även slättlandskapet med byar, friliggande gårdar och det lokala vägnätet har bedömts som känsligt. Föreslaget utbyggnadsområde kan komma att påverka dessa värden negativt. För att minimera påverkan krävs att kompletteringar bygger vidare på befintliga bebyggelsestrukturer.

Utbyggnadsområdet nära Östra Greve station, Sydöstra Greve, ligger på gränsen mellan riksintresse för kulturmiljö och natur. Platsen för föreslagen bebyggelse är klassad som mindre känsligt och redan påverkat av närheten av landsvägen samt utgör en utvidgning av den befintliga orten Östra Greve. Utbyggnaden bedöms vara förenlig med riksintressena.

Smygehamn, Beddingestrand och Simremarken ligger inom riksintresse för kustzonen. I Simremarken föreslås inga nya utbyggnadsområden. Kompletteringarna som föreslås i Smygehamn och Beddingestrand är i liten skala och i nära anslutning till befintlig bebyggelse. De bedöms inte påverka avsikten med riksintresset för kustzon och ligger inom område för tätortsutveckling. I fiskelägena ska ny bebyggelse endast ske i undantagsfall. De delar av kusten som inte utgörs av område för tätortsutveckling lämnas fria från bebyggelse.

Den bebyggelse som kan tillkomma på landsbygden bör vara förenlig med riksintressena så länge som tillkommande bebyggelse anpassas till områdets värden och avsikter. Rekommendationer om detta är infört i översiktsplanen. Bland annat framgår att bebyggelse i första hand ska ske som kompletteringar i befintliga byar. Mellanrummen mellan byarna ska hållas. Ny bebyggelse utanför byarna prioriteras till sammanhållen bebyggelse i kollektivtrafiknära läge. Ny bebyggelse anpassas till landskapskaraktärer. Med dessa riktlinjer och den lilla volym av ny bebyggelse som planeras tillkomma bedöms den samlade påverkan vara liten.

Rekommendationer för placering av vindkraftverk finns införda i översiktsplanen. Rekommendationerna medför att lokalisering av vindkraftverk undviks i de mest känsliga landskapstyperna.

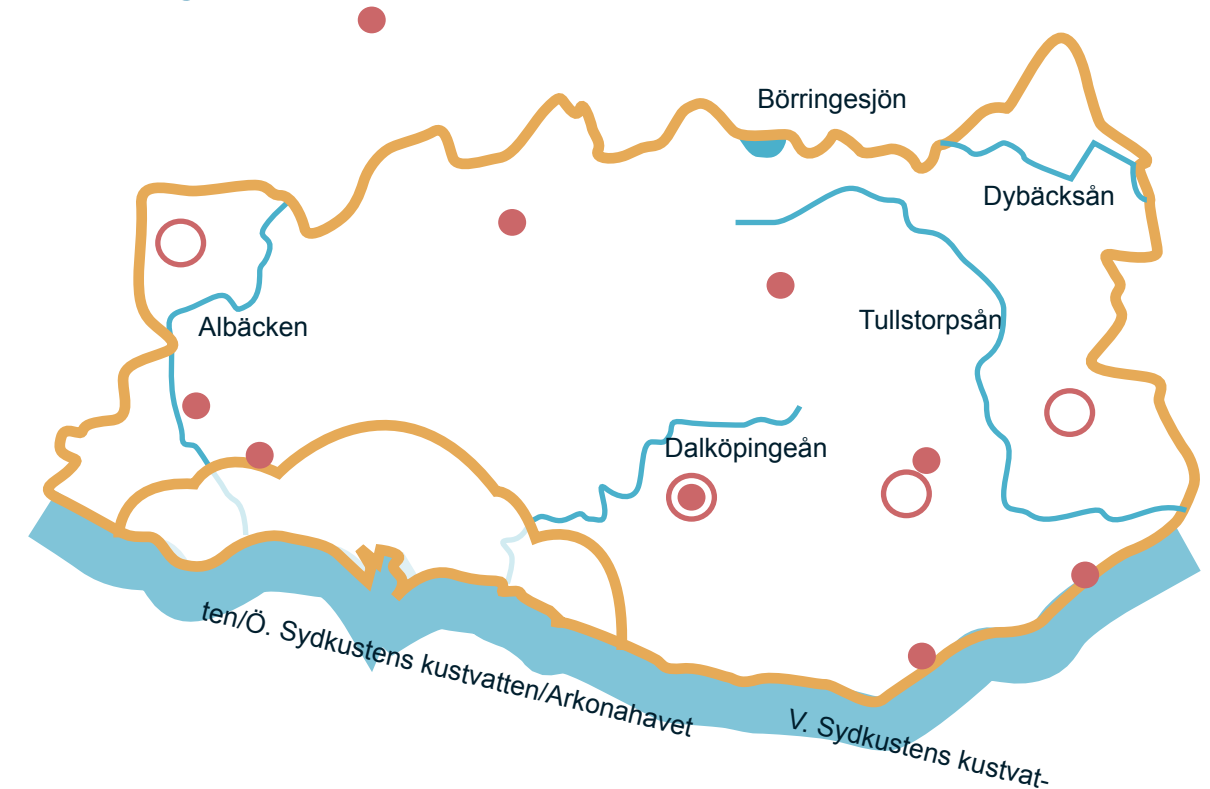
Förslag till åtgärder

Vid förtätning i byar inom riksintresse för kulturmiljö, särskilt de som klassats som mycket känsliga, studeras hur ny bebyggelse kan förhålla sig till omgivande bebyggelse och landskap samt dess kulturhistoriska värden.

I samband med planläggning av nya områden inom riksintresse för kulturmiljö (framförallt i Skegrie och Smygehamn) ska påverkan på kulturmiljövärden utredas och vara vägledande för placering och utformning av bebyggelse för att minimera negativ påverkan.

Riktlinjerna för bebyggelse på landsbygden ska följas i efterföljande bygglov och förhandsbesked och riksintressenas värden vara vägledande.

BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN - miljökvalitetsnormer för vatten & luft

Beskrivning

Miljökvalitetsnormer för vatten är ett antal kvalitetskrav för yt- och grundvattenförekomster. I Trelleborgs kommun omfattas ytvattenförekomsterna Albäcken, Dalköpingeån, Tullstorpsån, Dybäcksån, Börringesjön och Västra och Östra Syd kustens kustvatten/Arkonahavet. Grundvattenförekomster som omfattas är Sjörup, Alnarpströmmen och SV Skånes kalkstenar. För MKN vatten är kvalitetskraven formulerade som mål som ska uppnås vid en viss tidpunkt. Ursprungligen var målet att alla vattenförekomster ska uppnå god status 2015. Samtliga vattendrag i kommunen har fått förlängd tidsfrist till 2027.

Inget vattendrag i kommunen uppnår idag klassningen god kemisk status enligt Vatteninformationssystem Sverige (VISS). Den ekologiska statusen bedöms som god eller måttlig för flertalet vattendrag. Albäcken är klassad som dålig ekologisk status. Börringesjön har dålig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. Kustvat-

tnet uppnår ej god kemisk status samt endast måttlig ekologisk.

Generellt för både vattendragen och kustvattnet är att övergödning på grund av belastning av näringsämnen och miljögifter är de största orsakerna till att god kemisk status ej kan uppnås. Påverkanskällorna för detta är ofta utsläpp från jordbruk och enskilda avlopp men även atmosfärisk deposition och fysiska förändringar av sjöar och vattendrag.

De tre grundvattentäkterna är alla klassade som god kemisk status och god kvantitativ status. De största riskerna för att MKN inte kommer att uppnås för grundvattentäkter är övergödning, bebyggelse och utsläpp av miljögifter.

Kommunen har stora verksamhetsområden för VA. Vatten och spillvatten är utbyggt i alla orterna liksom stora delar av de mindre byarna på landsbygden. I Skegrie, Tommarp, Alstad, Anderslöv och Smygehamn finns också dagvatten utbyggt. Kvalitetsproblem är mer vanligt i enskilda vattentäkter än i de kommunala.

Konsekvenser

Av utvecklingsorterna i planförslaget är det bara Skegrie, som Albäcken går igenom, som ligger i direkt närhet till något av vattendragen som omfattas av MKN.

I Skegrie föreslås utbyggnadsområde för bostäder i anslutning till Albäcken. I detta område kan även finnas utrymme för lokal dagvattenhantering. Om lokal dagvattenhantering genomförs i området bör vattenkvaliteten bli något bättre än utgångsläget. Ytorna närmast än planläggs som natur.

Smygehamn, Beddingestrand och Simremarken gränsar alla till Östra Syd kustens kustvatten. Det samlade tillskottet av bostäder i dessa orter är ca 30-40 nya bostäder i översiktsplanen samt upp till 145 i gällande detaljplaner. Då delar av orterna ligger under +3,0 m finns det risk för att negativa konsekvenser kan uppstå om anläggningar för lokalt omhändertagande av dagvatten översvämmas med läckage till havet som följd. Sådana läckage skulle medföra negativ påverkan på MKN.

Det är därför viktigt att ta ställning till om LOD är lämpligt vid enskilda projekt i orterna eller om det är mer lämpligt att avleda även dagvattnet till reningsverk.

Tillståndsprövsprocess för att bygga ut VA-verket i Smygehamn pågår och beräknas vara utbyggt inom planperioden. Även VA-verket i Trelleborg kommer att byggas ut. En ny- och utbyggnad till mer storskaliga medför positiva konsekvenser för MKN, då större anläggningar oftast har bättre reningsgrad. Utbyggnaden är viktig både med hänsyn till de föreslagna utbyggnadsområdena men också i förhållande till befintliga bostäder i stora delar av kommunen.

I de övriga orterna är det mindre bebyggelsegrupper som förväntas tillkomma i anslutning till befintlig bebyggelse. Dessa småskaliga tillägg bedöms inte ge någon nämnvärd effekt på MKN. Det är dock viktigt att hitta en lösning för dagvattenhanteringen även på dessa platser.

Majoriteten av de tillkommande bostäderna ligger inte i anslutning till känsliga vattendrag och ligger i områden som ingår eller kommer att ingå i verksamhetsområde för VA inom planperioden. Risken för att MKN ska påverkas negativt av dessa utbyggnader bedöms vara liten.

Beroende på förutsättningarna kan både LOD och en utbyggnad av verksamhetsområdena för dagvatten vara rimliga möjligheter. En strategi bör i första hand omfatta de tre orterna utmed kusten; Beddingestrand, Smygehamn och Simremarken, samt Skegrie där risken för att MKN överskrids är som störst. En utbyggnad av verksamhetsområdet för VA är angelägen för att lösa bebyggelsens påverkan på MKN.

Om enstaka bebyggelse på landsbygden tillkommer på lågpunkter och/eller svämningsområden finns risk för att vattenkvaliteten i recipienten försämrats vilket också ger negativa konsekvenser för MKN. Bebyggelse på landsbygden

föreslås dock i begränsad omfattning
varför påverkan torde bli minimal.

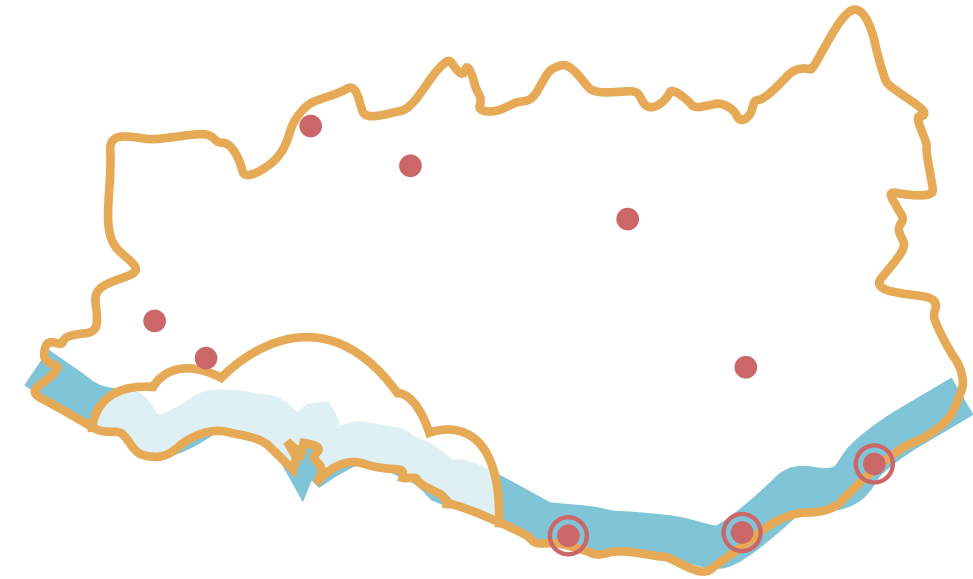
Luftkvaliteten i Trelleborgs kommun är god och inga överskridande av MKN har skett de senaste åren. Planförslaget anger att andelen resor som idag sker med bil i intervallet 0-5 km ska minska i planperioden till förmån för gång och cykel. Detta bör ge en liten positiv påverkan på MKN luft i närområdet, men inga större effekter på luftkvaliteten i regionen i stort.

Planförslaget föreslår också en utveckling av busslinjerna i flera orter. Detta i kombination med möjligheten att resa till Malmö med tåg är sannolikt de mest effektiva åtgärderna inom Trelleborgs kommun för att minska belastningen på de platser i Malmö där MKN luft överskrids. Även om det vanligaste färdssättet för pendlingsresor Trelleborg - Malmö även fortsättningsvis är bil så utgör andelen bilar från Trelleborg en mycket liten del av den totala trafiken på de vägvavnsnitt i Malmö där MKN överskrids.

Förslag till åtgärder

Innan förhandsbesked ges för bebyggelse på landsbygden bör det kontrolleras om platsen ligger inom avrinningsområde mot ett känsligt vattendrag och om platsen ingår i verksamhetsområde för VA. Man bör vara restriktiv med förhandsbesked för bebyggelse i låglänta områden utanför VA-områden vid känsliga vattendrag.

BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN - översvämningar & klimatförändringar

Beskrivning

Vattenståndet i havet är den faktor som klimatförändringar kan medföra som kommer att ha störst betydelse för Trelleborgs kommun, och även Skåne som helhet. Både permanent och tillfälligt höga vattenstånd såväl som kusterosion kommer att påverka utsatta områden. Länsstyrelsen i Skåne har karterat riskområden längs Skånes kust utifrån faktorerna jordart och nivå över havet. I denna kartering redovisas marknivåer lägre än 1 m respektive 3 m över havet samt jordarterna jord och sand. Platser under 3 m över havet anser Länsstyrelsen vara olämpliga för bebyggelse.

För Trelleborgs del är delar av kuststräckan vid Skåre, Simremarken, Beddingestrand och Smygehamn inom riskområdet. I de två sistnämnda är den största delen av riskområdet begränsat av kustvägen. Vid Skåre och Simremarken riskerar dock även områden längre in mot land att översvämmas.

Stora delar av kuststräckan Trelleborgs kommun kommer att kräva olika former av skyddsåtgärder mot stranderosion.

Det pågår arbete med att uppdatera Trelleborgs klimatanpassningsplan. I planen pekas olika åtgärder ut för att skydda kusten mot havsnivåhöjning, till exempel genom förstärkning av sanddynor och stränder med sand.

Kommunfullmäktige har beslutat om att påbörja ett projekt som skall resultera i en strategi för hanteringen av kustersion.

Det finns även en kartering av båt-nadsområden i kommunen. Båtnad-sområden är områden som har fått nyttas av ett dikningsföretag och är ofta låglänta områden. Det finns också en lågpunktskartering över kommunen där platser som riskerar att bli vat-tenfyllda vid t.ex. stora regnmängder pekas ut. För det tidsperspektiv som en översiktsplan gäller är det ofta relevant att studera 10- och 100-årsregn. Ett hundraårsregn är ett regn som förvän-tas återkomma 1 gång vart hundra-de år och är det extrema regnväder som planeringen vanligen utgår från. Låg-punktsområden är de områden som bedöms översvämmas först.

Konsekvenser

I planförslaget föreslås inga nya bostäder i Smygehamn, Beddingestränd och Simremarken under + 3 m över havet, som är de tre orter som ligger inom den zon som framförallt riskerar att översvämmas. Längs med kusten finns ett stort antal bostäder som ligger under + 3 m. I Simremarken ligger t.ex. i stort sett hela orten under denna nivå. Hur dessa befintliga bostäder ska skyddas mot framtida översvämnningar framgår inte av planförslaget utan denna fråga kommer att arbetas vidare med i kommande projekt.

Längs kusten finns även en del redan planlagda områden som ligger i översvämningskänsliga områden. Inga nya byggrätter i form av förhandsbesked kommer dock att tillåtas under + 3 m.

Riskerna förknippade med stranderosion är spridda över en större del av kommunen även om de också sammanfaller med bebyggelseområdena med grundläggningsnivåer under +3,0 m. Om skyddsåtgärder mot stranderosion enligt kommande klimatan-

-splanen inte kommer till stånd kan mycket stora konsekvenser uppstå, t.ex. i form av bostäder som måste utrymmas p.g.a. rasrisk. Det är angeläget att klimatanpassningsplanen och strategidokumentet för hantering av kusterosion färdigställs och att åtgärder genomförs för att riskerna ska kunna betraktas som acceptabla. I översikt-splanen pekas områden ut där behov av åtgärder är störst samt där behov finns på sikt. Planen ger inga riktlinjer för typer av åtgärder utan lämnar detta till efterföljande arbete med strategi för hantering av kusterosion.

Av utvecklingsorterna som inte ligger utmed kusten är det bara Skegrie som ligger nära ett vattendrag som riskerar att svämma över, Albäcken. Däremot visar lågpunktskarteringen och karteringen av båtnadsområden att delar av utbyggnadsområdena i samtliga orter ligger inom båtnads- och eller lågpunktsområden. Särskilt utsatt är föreslaget utbyggnadsområde i Smygehamn. Vid detaljplaneringen ska hänsyn tas till förutsättningarna. Risk finns för översvämningar i de nya områden som föreslås vid kraftiga regn. I de flesta fall är det möjligt att hantera dessa regn genom god planering så att tillräckliga ytor avsätts för fördröjning och infiltration. Riskerna förknippade med dessa områden bedöms i de flesta fall därför vara acceptabla.

Förslag till åtgärder

Kommunen saknar i dagsläget en strategi för hur befintliga fastigheter som ligger under nivån + 3m ska behandlas. Det är angeläget att en sådan strategi tas fram för att på ett medvetet sätt hantera de förfrågningar som byggnation som kan komma.

Inför detaljplanering av utbyggnadsområden i orterna bör en dagvattenutredning tas fram där områden som riskerar

att översvämmas identifieras mer detaljerat. Dagvattenutredningen bör också föreslå åtgärder för att hantera de flöden som kan uppstå.

Vid förhandsbesked för enstaka bebyggelse bör den föreslagna platsen kontrolleras mot båtnadsområden och lågpunktskarteringen. Lovgivning inom de områden som redovisas i översikt-splanen bör ske restriktivt. Om platsen riskerar att svämma över bör inte förhandsbesked/bygglov ges alternativt ska lämpliga åtgärder vidtas.

I översvämningsskänliga områden ska tillräckliga ytor avsättas för dagvattenhantering.

KONSEKVENSER

Nedan redovisas de övergripande konsekvenser som översiktsplanens förslag till markanvändning bedöms leda till. Redovisningen görs utifrån de övergripande målbilderna och strukturerna som utgör grund till planförslaget. Såväl sociala som miljömässiga och ekonomiska konsekvenser beskrivs integrerat under dessa rubriker.

Inledningsvis (kursiverad text) ges en kort sammanfattning av planens ställningstaganden för varje rubrik.

Samverkande omland

Med översiktsplanen vill kommunen förstärka samverkan mellan kommunen och dess omland. På så sätt ges trelleborgarna tillgång till ett större utbud av arbetsplatser, kultur, boende och handel medan Trelleborg erbjuder unika miljöer, boende och jordbruk som omgivningen nyttjar. Utbytet med omlandet är avgörande för kommunens framtida attraktivitet och utveckling. I översiktsplanen vill Trelleborg fördjupa samspelet med omlandet genom att visa på och förstärka orternas, landsbygdens och byarnas roll i ett större perspektiv. I ett samverkande omland är goda kommunikationer avgörande.

Översiktsplanen strävar mot att stärka kommunens attraktivitet i regionen både med Trelleborgs stad som regional kärna och för kommunen som helhet med goda bostads- och serviceorter. Genom att fokusera utvecklingen till flera orter i kommunen samtidigt som den stadsnära landsbygden utvecklas bildas en flerkärnighet inom kommunen. Detta gör att det blir möjligt att utveckla flera olika typer av boenden inom kommunen samtidigt som det säkerställs att offentlig och privat service blir livskraftig i hela kommunen. Att utvecklingen fokuseras till orterna är positivt ur kulturmiljösynpunkt då stora delar av de omfattande riksintresseområdena kan lämnas relativt opåverk-

ade. Kustens karaktär med tätt mellan orterna och natur mellan värnas genom att orterna i första hand kompletteras genom förtätning.

Genom att bostadsutvecklingen fokuseras till orterna ges bättre underlag för kollektivtrafik och möjligheterna att pendla till arbetsplatser och andra målpunkter i kommunen och i grannkommunerna förbättras. Ur ett regionalt perspektiv medför detta också att ett större utbud av bostäder blir tillgängliga inom ett rimligt pendelavstånd.

Översiktsplanen föreslår att platser för rekreation och sammanbindande rekreatiionsstråk utvecklas i flera orter. I t.ex. Smygehuk sammanfaller detta med att utveckla orten som turistmål med utvecklad badplats.

Den diversitet av näringsliv som har uppkommit på landsbygden genom gårdsbutiker och andra näringsverksamheter som vänder sig till privatpersoner uppmuntras och ska stödjas.

Olika delar av kommunen vänder sig mot olika arbetsmarknader. Trelleborgs stad är en stor målpunkt för arbetsplatser men en stor del av befolkningen i orterna Skegrie, Alstad, Anderslöv och Västra Tommarp arbetar i en annan kommun. En stor del av utpendlingen sker till Malmö. Däremot har orterna utmed kusten och Anderslöv en förhållandevis stor egen arbetsmarknad. Detta ger en komplex bild där goda res- och pendlingsmöjligheter utmed de stora stråken blir viktiga. Översikt-splanen stödjer denna struktur genom att värna orternas karaktärer samtidigt som tillräcklig utveckling föreslås för att orterna ska vara långsiktigt livskraftiga.

Då utpendlingen från kommunen är relativt stor är det positivt att åtgärder föreslås som kan öka andelen kollektivtrafik och minska andelen resor med bil.

Sydöstra Greve föreslås utvecklas som bostadsort på grund av dess goda läge ur kollektivtrafiksynpunkt. Denna utbyggnad kräver samplanering med Vellinge kommun och kan medföra positiva effekter ur boende- och pendlingssynpunkt. Även Skegrie, Anderslöv och Alstad har goda bussförbindelser till arbetsplatser och andra målpunkter. Översiktsplanen föreslår även förbättrade cykelvägar, främst genom kompletteringar av överfarter inom orterna, samt ny cykelväg utmed väg 101. Även detta stödjer möjligheterna till pendling genom att kollektivtrafiknoderna blir lättare att nå.

I översiktsplanen betonas även kopplingarna till Svedala, Skurup och Ystad. För kommuninvånarna är städerna naturliga målpunkter men kollektivtrafiken är starkt inriktad på pendling mot Malmö. Översiktsplanen föreslår att kollektivtrafiken ska utvecklas mot Skurup, via Skateholm, Beddinge och Klagstorp. Vidare föreslås också ökad turtäthet från flera av orterna, bl.a. på linje 146 från Skegrie till Malmö via Vellinge.

Genom att de regionala kopplingarna förstärks uppstår positiva sociala konsekvenser genom en större möjlighet till rörelse och valfrihet för t.ex. arbete, utbildning, boende och service.

Kommunens viktiga regionala trafik-kopplingar i form av väg E6 och järnvägen omfattas av riksintressen. Under förutsättning att erforderliga skyddsavstånd hålls bedöms inte planen innebära någon påverkan på dessa riksintressen.

Livskraftiga orter

Med översiktsplanen vill kommunen stärka orternas särskilda karaktärer och med attraktiva boendemiljöer, kommunikationer, rekreation, service, näringsliv, handel och kultur. Orterna kompletterar Trelleborgs stad och varandra. Genom att visa på och förstärka varje orts särdrag kan varje ort utvecklas efter sina specifika förutsättningar.

Orterna är indelade i tre typer: småstad, serviceort och boendeort. Anderslöv är den enda småstaden i kommunen. Smygehamn, Beddingestränd, Alstad, Klagstorp och Skegrie är serviceorter och Västra Tommarp, Simremarken och Sydöstra Greve är boendeorter. De åtgärder som föreslås i planförslaget syftar till att förstärka respektive orts karaktär men liknar varandra i flera fall.

I flertalet orter förväntas nya bostäder tillkomma under planperioden. I flera av orterna finns outnyttjade byggrätter i antagna detaljplaner. I de orter där efterfrågan har varit låg som Simremarken och Västra Tommarp föreslås inga eller ett begränsat antal ytterligare byggrätter medges, som med de befintliga byggrätterna bedöms vara tillräckliga för att uppnå tillräcklig befolkningstillväxt vilket får ses som god hushållning med marken. I framförallt Anderslöv och Skegrie har efterfrågan på byggrätter varit stor och här föreslås också relativt många nya byggrätter planeras under planperioden. I Anderslöv är det angeläget att byggrätterna tillkommer för att orten ska kunna behålla sitt goda serviceutbud. I Skegrie är det istället de goda pendlingsmöjligheterna som är drivkraften för utbyggnad.

I övriga orter föreslås ca 15-40 ytterligare bostäder utöver gällande detaljplaner. I samtliga fall stödjer den föreslagna bebyggelsen orternas utveckling och livskraft genom att ge ett ökat befolkningsunderlag till den

service och sociala sammanhållning i form av mötesplatser m.m. som finns på orten. Den nya bebyggelsen föreslås vara småskalig och ansluta till respektive orts karaktär för att bevara och utveckla de typiska karaktärsdragen i respektive ort. Avsikten att utgå från respektive orts särdrag är positivt ur kulturmiljösynpunkt och det är viktigt att säkerställa att siktlinjer och respektavstånd till t.ex. kyrkor och andra landmärken bibehålls vid förtätningar. Orterna föreslås kompletteras med boendeformer som saknas vilket underlättar att bo kvar vid förändrade livssituationer.

I de flesta fall utgör utvecklingen kompletteringar och fyller luckor mellan befintliga bebyggelsegrupper. Ur markhushållningsperspektiv bedöms konsekvenserna generellt sett därför att bli små. I Anderslöv och Skegrie föreslås större bebyggelsegrupper och en del jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse. Marken ligger i samtliga fall i direkt anslutning till befintlig bebyggelse.

I samtliga orter föreslås kompletteringar i cykelnätet i form av bättre korsningspunkter och komplettering av länkar som saknas. Förslagen gynnar alla mjuka trafikanter och ger förutsättning för mer hållbara transporter lokalt. På det lokala planet ger det förutsättning för en bättre social sammanhållning i orterna men det är också bättre ur folkhälsosynpunkt då fler kan röra sig säkert till fots eller på cykel. I flera orter går landsvägen rakt igenom och delar orten i två delar vilket fler och bättre överfarter motverkar. Kompletteringen av gång- och cykelnätet gör det också lättare att röra sig till busshållplatser och kan på så sätt underlätta ett hållbart resande. Det är särskilt viktigt med trafiksäkerhetshöjande åtgärder i de orter där det finns skola, vilket lyfts fram. Kommunen är inte huvudman för genomfartsvägarna i alla orter vilket kan påverka möjligheterna att genomföra de åtgärder kommunen önskar.

Kollektivtrafikutbudet varierar mellan orterna. Samtliga orter har tillgång till kollektivtrafik och i framförallt Skegrie och Anderslöv är turtätheten god. Utanför kommunen har Östra Greve god kollektivtrafik med pågatågsstation. Klagstorp är den ort som har sämst kollektivtrafik vilket föreslås åtgärdas genom ny busslinje som knyter ihop orten med Skurup och Skateholm/Beddingestrand. Genom förbättrade cykelmöjligheter från Klagstorp mot kusten ökar möjligheten också att ta sig till den kollektivtrafik som finns där. Det är små avstånd i orterna och de fysiska förutsättningarna för en ökad andel hållbart resande finns. De kompletteringar av bebyggelse som föreslås är positiva för att stärka underlaget för serviceutbudet. Ett stärkt serviceutbud ger i sin tur förutsättningar för färre resor. Ambitionen att utveckla kollektivtrafiken och stärka turtätheten är positiv vad gäller hållbarhet, orternas attraktivitet och erbjuda mötesplatser och service i centrala lägen som underlättar de boendes vardagsliv. Beteendeförändringar är dock en viktig faktor när det gäller kollektivtrafik som inte ryms inom fysisk planering.

I flera orter föreslås också kompletteringar i park- och grönsstrukturen både genom nya grönområden i och rekreatiionsstråk kring orterna. Genom att förbättra grönsstrukturen ges bättre möjligheter till rekreation vilket är positivt ur folkhälsosynpunkt men också sett till orternas attraktivitet ur boendesynpunkt. Både kompletteringarna i gång- och cykelnätet och grönsstrukturen är positiva för barn och ungas möjligheter att röra sig självständigt inom orterna.

För flera av orterna föreslås förbättringar av orternas centrumpunkter/centrumstråk, vilket kan innebära positiva effekter på orternas attraktivitet och erbjuda mötesplatser och service i centrala lägen som underlättar de boendes vardagsliv. Platser för nya eller utökade skolområden pekas också ut i flera orter.

Stadsnära landsbygd

Med översiktsplanen vill kommunen lyfta fram den stadsnära landsbygden och dess attraktivitet och stärka möjligheterna att bo och verka på landsbygden och samtidigt ha tillgång till omlandets och städernas serviceutbud.

I översiktsplanen ges rekommendationer för bebyggelse på landsbygden. Rekommendationerna tar utgångspunkt i landskapstypernas olika nyckelkaraktärer och bärande kvaliteter har identifierats som kräver särskild hänsyn vid exploatering. Genom att tillämpa rekommendationerna vid bedömning av enstaka bebyggelse på landsbygden värnas kultur- och naturvärdena i landskapet. Vidare ska ny bebyggelse också ta hänsyn till den fördjupade analysen av riksintresseområdena. Att hänsyn ska tas till värdena i miljön samt att det är en liten andel av de nya bostäderna som förväntas tillkomma utanför orterna är också positivt ur kultur- och naturmiljösynpunkt för att undvika att landskapet byggs igen.

Den lilla andelen bebyggelse på landet är också positivt ur markhushållningssynpunkt eftersom risken för fragmentering av jordbrukslandskapet blir mindre då inte så mycket bebyggelse tillkommer. Detta stärks också av rekommendationen att i första hand komplettera befintliga bebyggelsegrupper samt att jordbruksproduktionens långsiktiga intressen ska prioriteras. Kommunens ambition att se över områdesbestämmelser i de byar som har det och eventuellt komplettera med fler byar är också positivt då möjligheterna att följa upp riktlinjerna förenklas.

Beroende på var ny bebyggelse på landsbygden kommer till så kommer också dess möjligheter till att utnyttja kollektivtrafik och hållbart resande att variera. I de fall ny bebyggelse tillkommer utanför byarna ska den prioriteras till redan sammanhållen

bebyggelse i kollektivtrafiknära zoner i de västra delarna av kommunen. Här finns relativt goda möjligheter att nyttja kollektivtrafik vilket är positivt. Invånare som bor mer än 2 km från en busshållplats är berättigade till anropsstyrd närtrafik, vilket omfattar en stor del av kommunen. Kommunen vill utveckla närtrafiken, i synnerhet i de västra kommundelarna, vilket är positivt ur hållbart resandesynpunkt. Planerad fortsatt utbyggnad av bredband på landsbygden kan bidra till att fler också kan arbeta hemifrån vilket ger större valfrihet vid val av boende och minskar behovet av resor.

Även utvecklingen av cykelnätet, främst inom utredningsområdet kring Skegrie, Håslöv och Östra Greve samt utredningsområdet mellan Klagstorp och kusten, men också utmed väg 101 och väg 9, är positivt för att möjliggöra bättre förbindelser mellan bostäder på landet och målpunkter i orterna.

Ur näringslivssynpunkt är det positivt att ge möjligheter till mindre verksamheter på landsbygden som gårdsbutiker och liknande. De tre kluster av gårdsbutiker som finns är viktiga besöksmål för kommunen. Genom att utveckla cykelförbindelserna till dessa blir de tillgängliga för fler vilket är positivt både ur näringslivssynpunkt och ur hållbart resandesynpunkt. Det är också positivt för den sociala sammanhållningen i närområdet då nya mötesplatser kan skapas. Nya målpunkter är också positivt ur turism-synpunkt genom att ett större utbud tillförs kommunen.

Kommunen ser positivt på utveckling av hästgårdar så länge som planer och lovkrav följs. Detta kan ytterligare stärka den stadsnära landsbygdens attraktivitet och ge en långsiktig befolkningsutveckling.

När det gäller vindkraft har de skyddszoner som pekades ut i ÖP 2010 kompletterats med rekommendationer för nyetableringar. Rekommendationerna tar sin utgångspunkt i en

känslighetsbedömning av landskapet i kommunen. Kusten, delar av skogslandskapet och vissa kulturhistoriskt viktiga områden klassas som mycket känsliga och som bör undantas från vindkraftsetableringar, med undantag för mindre gårdsverk i anslutning till befintlig jordbruks- eller industribebyggelse.

I känsliga områden kan gårdsverk och enstaka medelstora verk rymmas. Känsliga miljöer är områden med variationsrika, småskaliga backlandskap och stora ekologiska och kulturhistoriska värden.

De mindre känsliga området sträcker sig genom hela kommunen i öst-västlig riktning och är det storskaliga odlingslandskapet med stora gårdar och ekonomibyggnader. I mindre känsliga områden kan gårdsverk och mindre grupper av medelstora verk etableras.

De rekommendationer som anges ger kommunen verktyg för att skydda de mest känsliga områdena från vindkraftsetableringar. Trots det så finns risk för negativ påverkan på känsliga områden både med hänsyn till landskapsbild och kulturmiljö på grund av att verken kan komma att synas över stora avstånd.

MÅLUPPFYLLELSE

Miljökvalitetsmål

Det övergripande målet för miljöarbetet i Sverige är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta och utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. Riksdagen har därför antagit 16 nationella miljökvalitetsmål för att nå en hållbar utveckling av samhället.

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Giffri miljö
5. Skyddande ozonskikt
6. Säker strålmiljö
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård
11. Myllrande våtmarker
12. Levande skogar
13. Ett rikt odlingslandskap
14. Storslagen fjällmiljö
15. God bebyggd miljö
16. Ett rikt växt- och djurliv

På regional nivå för Skåne har fem utmaningar valts ut som särskilt viktiga för miljöarbetet i Skåne:

- Hållbara transporter i Skåne
- Hänsyn till Skånes hav, sjöar och vattendrag
- Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser
- Skydd av Skånes natur- och kulturvärden
- Hållbar konsumtion i Skåne
- I arbetet med de nationella och region-

ala miljökvalitetsmålen har kommunen tagit fram lokala miljömål. Dessa har grupperats i fem olika ämneskategorier. Beskrivningen av miljökvalitetsmålen nedan följer denna indelning. För God Bebyggd miljö är arbetet med de lokala miljökvalitetsmålen ej klart, varför beskrivningen för detta mål istället görs utifrån det regionala åtgärdsprogrammet för miljökvalitetsmålen. I konsekvensbeskrivningen fokuseras på de miljömål och frågor som är möjliga att påverka genom åtgärder på översiktplanenivå.

Hav och inlandsvatten i balans

Berör miljökvalitetsmålen Hav i balans och en levande kust, Ingen övergödning, Myllrande våtmarker, Levande sjöar och vattendrag.

Faktorer som i ett översiktsplanesammanhang kan påverka dessa miljömål kan bl a vara hållbar utveckling av hela kustzonen (integrerad kustzonsförvaltning), skydd av marina natur- och kulturvärden, tillgänglighet och rekreativa kvaliteter i kustzonen, anläggande av våtmarker som minskar utsläpp av näringsämnen från jordbruk, tar hänsyn till natur- och kulturvärden och är tillgängliga för friluftsliv och rekreation, enskilda avlopp, miljömässiga transporter, miljökvalitetsnormer för vatten, skydd av natur- och kulturmiljöer, rekreationsmöjligheter längs sjöar och vattendrag tillgängliga för alla.

Konsekvenser: Inga nya bebyggelseområden tillförs i kustzonen mellan orterna och hänsyn tas till de kvaliteter och värden som finns längs kusten. Ny bebyggelse tillkommer i orterna längs med kusten samt i Skegrie i anslutning till vattendrag vilket kan komma att innebära viss påverkan på MKN för vatten. I övrigt sker ingen utbyggnad i anslutning till vatten som omfattas av MKN. Sammantaget bedöms påverkan som liten. Planen anger att vid detaljplanläggning ska områdets geotekniska och hydrologiska förhållanden vara vägledande vid val av enskild eller kommunal dagvattenhantering.

I närheten av vattenförekomster med dålig status är lokalt omhändertagande av dagvatten särskilt viktigt. Lokalt omhändertagande av dagvatten är också viktigt i samband med förtätning i orterna då fler ytor hårdgörs. I orterna föreslås nya grönområden vilket gör att det finns goda förutsättningar att lösa dagvattenhanteringen. Planen fokuserar på utveckling av orter med god kollektivtrafik samt föreslår förbättringar av kollektivtrafik och cykelnätet vilket ökar möjligheterna att resa hållbart. Erfarenheten från Trelleborg är att enskilda avlopp inte ger någon betydande negativ miljöpåverkan.

Översiktsplanen bidrar till att målen kan nås genom att riskzoner undantas från bebyggelse.

Natur och landsbygd i levande mångfald

Berör miljökvalitetsmålen Rikt odlingslandskap, Rikt växt- och djurliv, Levande skogar.

Faktorer som i ett översiktsplanesammanhang kan påverka dessa miljömål kan bl a vara hushållning med naturresurser, utveckling och skydd av värdefulla kulturmiljöer, skydd av värdefulla naturområden och tätortsnära naturområden, natur-, kultur- och rekreationsvärden i värdefulla skogsområden

Konsekvenser: Viss jordbruksmark tas i anspråk i anslutning till flera av orterna. Marken hushålles med genom att bebyggelse koncentreras till orterna och på landsbygden till byarna. För orterna föreslås sammanhängande gröonstråk och en förstärkt gröonstruktur utvecklas. Planen pekar ut områden som är särskilt värdefulla ur natur- och kulturhänsyn kopplade till riksintressen.

Översiktsplanen bidrar till viss del att målen kan uppnås genom att fragmentering av odlingslandskapet undviks med koncentrerade förtätningar i och utvidgningar av orterna samt att bebyggelse på landsbygden koncentreras till framförallt befintliga byar.

Giffri och god livsmiljö

Berör miljökvalitetsmålen Giffri miljö, Grundvatten av god kvalitet, Frisk luft, Bara naturlig försurning, Säker strålmiljö.

Faktorer som i ett översiktsplanesammanhang kan påverka dessa miljömål kan bl a vara förorenad mark, grundvatten, miljökvalitetsnormer för vatten och luft.

Konsekvenser: Planen innebär att ny bebyggelse fokuseras till orterna med god kollektivtrafik vilket är positivt för luftkvaliteten. Även förbättringar av kollektivtrafik och cykelförbindelser kan innebära positiv påverkan. Luftkvaliteten i kommunen är generellt god och MKN luft bedöms inte vara någon avgörande fråga vid förtätning. Planen föreslår ny bebyggelse i orter med stor utpendling, t.ex. Skegrie. Dock är tillgången till kollektivtrafik god och föreslås förbättras ytterligare. Vid förtätning och omvandling behöver säkerställas att marken inte innehåller markföroreningar. Skegrie ligger intill känsligt vattendrag, dock avsätts ytor för hantering av dagvatten. Ingen av övriga orter ligger intill känsliga vattendrag och därmed minskas risken för påverkan på yt- och grundvatten.

Globalt ansvarstagande

Berör miljökvalitetsmålen Begränsad klimatpåverkan, Skyddande ozonskikt. Även Etiskt och ekologiskt handlande ingår i kommunens miljömålsprogram men återfinns ej bland miljömålen.

Faktorer som i ett översiktsplanesammanhang kan påverka dessa miljömål kan bl a vara hållbara resor och transporter, klimatanpassning.

Konsekvenser: Planen föreslår en bebyggelsestruktur där ny bebyggelse koncentreras till goda kollektivtrafiklägen vilket ger förutsättningar

för ett hållbart resande. En stor del av invånarna i kommunen pendlar till sitt arbete varför tillgång till god kollektivtrafik är av stor vikt. För de orter som inte har egen service finns goda kopplingar med cykel och kollektivtrafik till närliggande orter/stad med service.

Ingen bebyggelse föreslås under nivån 3 + möh på platser som är mest utsatta på grund av klimatförändringar.

God bebyggd miljö

Berör miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö.

Faktorer som i ett översiktsplanesammanhang kan påverka dessa miljömål kan bl a vara hållbar samhällsplanering, natur- och grönområden, kulturvärden i bebyggd miljö, god vardagsmiljö, hälsa och säkerhet, hushållning med energi och naturresurser, hållbar bebyggelsestruktur, infrastruktur, kollektivtrafik, gång och cykel.

Konsekvenser: Orterna utvecklas utifrån sina särskilda kvaliteter, grönsstrukturer utvecklas och hänsyn tas till natur- och kulturmiljöer i orter och på landsbygd. Ny bebyggelse planeras där tillgång till god kollektivtrafik finns. Cykel- kopplingar förstärks. Förutsättningarna för ökad fysisk aktivitet stärks genom ökad tillgång till grönsstruktur, cykelstråk.

FOLKHÄLSOMÅL

Det övergripande målet för de nationella folkhälsomålen är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Det är särskilt angeläget att folkhälsan förbättras för de grupper i befolkningen som är mest utsatta för ohälsa. Det nationella folkhälsoarbetet är uppbyggt kring elva målområden:

1. Delaktighet och inflytande i samhället
2. Ekonomiska och sociala förutsättningar
3. Barns och ungas uppväxtvillkor
4. Hälsa i arbetslivet
5. Miljöer och produkter
6. Hälsofrämjande hälso- och sjukvård
7. Skydd mot smittspridning
8. Sexualitet och reproduktiv hälsa
9. Fysisk aktivitet
10. Matvanor och livsmedel
11. Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel

De regionala folkhälsomålen för Skåne beskrivs i "Ett socialt hållbart Skåne 2030 - Handlingsplan för Region Skånes folkhälsoarbete 2015-2018". På regional nivå ligger fokus på följande frågor:

- En god hälsa och livskvalitet för alla skåningar.
- En mer jämlik och socialt hållbar samhällsutveckling.
- En bra start i livet för barn och unga.

I det lokala folkhälsoarbetet för Trelleborg har tre strategiska områden valts ut som är särskilt angelägna för Trelleborg:

- Livskvalitet och hälsa
- Goda levnadsvanor
- Delaktighet och gemenskap

Beskrivningen av folkhälsomålen nedan följer denna indelning på lokal nivå. I konsekvensbeskrivningen ligger

fokus på de frågor kopplade till folkhälsa som är möjliga att påverka genom åtgärder på översiktsplanenivå.

Livskvalitet och hälsa

Faktorer som i ett översiktsplanesammanhang kan påverka livskvalitet och hälsa kan bl a vara säkra och trygga miljöer för alla kommuninvånarna, ett allsidigt utbud av bra bostäder som matchar befolkningens behov, närhet till rekreation och grönområde, ekonomisk och social trygghet genom utbildning och arbete åt fler, trygga uppväxtmiljöer.

Konsekvenser: Orterna utvecklas och stärks utifrån sin respektive karaktär och för att komplettera varandra vilket kan bidra till den lokala förankringen. I de större orterna föreslås ny bebyggelse som tillför boendetyper som saknas i dag, exempelvis för äldre, och blandade upplåtelseformer eftersträvas vilket ökar förutsättningarna för en blandad befolkningsstruktur och bostäder för olika behov och livssituationer. I övriga orter kommer sannolikt ny bebyggelse till största del vara av liknande typ som befintlig vilket kan göra att man behöver flytta till en närliggande ort vid ändrade livssituationer samt att befolkningssammanfattningen blir relativt homogen.

Förbättrade möjligheter för fotgängare och cyklister genom stråk som binds samman, nya gc-kopplingar och säkra övergångar underlättar vardagslivet och ger en ökad säkerhet och trygghet. Även förstärkta mötes- och centrumpunkter i orterna kan innebära en ökad trygghet.

Planens fokus på att stärka de regionala kopplingarna och öka samverkan med omlandet kan ge förbättrade möjligheter för fler att ta del av utbildning och arbetsmarknad även utanför kommunen.

Goda levnadsvanor

Faktorer som i ett översiktsplanesammanhang kan påverka goda levnadsva-

nor kan bl a vara tillgängliga och säkra gång- och cykelvägar, föreningar och anläggningar för idrott och motion som används av alla, närhet till rekreation och grönområden. För en jämlik hälsa är det viktigt att miljöerna anpassas så att de är tillgängliga. Det krävs att man tänker på att människor har olika förutsättningar på grund av skillnader i ålder, kön, kultur- och språk, funktion och intressen och hittar olika vägar att nå olika grupper.

Konsekvenser: Säkra överfarter för fotgängare och cyklister till viktiga målpunkter som skolor, idrottsplatser och rekreationsområden samt nya cykelvägar på viktiga sträckor främjar fysisk aktivitet i vardagen och minskar bilberoende. Det kan även öka möjligheten för inte minst barn och unga att röra sig själva och för fler att ta del av exempelvis fritidsaktiviteter.

Närhet mellan bostad och rekreationsområden samt ökad tillgänglighet ger ökade förutsättningar för fysiska aktiviteter.

Delaktighet och gemenskap

Faktorer som i ett översiktsplanesammanhang kan påverka delaktighet och gemenskap kan bl a vara meningsfull sysselsättning med särskilt fokus på barn, ungdomar och unga vuxna, att främja hälsa och lärande i alla åldrar, att barnrättsperspektivet beaktas, öka och förbättra tillgängligheten för kommuninvånare till kultur, idrott och friluftsliv, öka och beakta jämställdheten.

Konsekvenser: Genom att aktivt arbeta med att förstärka orternas identitet ges förutsättningar att öka upplevelsen av tillhörighet och stolthet över sin närmiljö.

Planen fokuserar på vissa frågor som kan innebära positiv påverkan på flera av de frågor barnkonventionens artiklar behandlar. Barnrättsperspektivet beaktas bl a genom ökad tillgång till

sådant som är särskilt viktigt för barn som exempelvis grönområden, skolor och fritidsområden nära hemmet samt säkrare trafikmiljöer och förbättrade möjligheter att cykla för att lättare kunna ta sig till dessa målpunkter. I samband med planarbetet arbetar kommunen även med medborgarnas delaktighet i planprocessen och med särskilt fokus på barn och unga.

Ny bebyggelse koncentreras framförallt till ställen med god tillgång till kollektivtrafik samt förbättringar av kollektivtrafiken föreslås, vilket ger fler möjlighet att resa utan bil.

Skolor kan vara viktiga mötesplatser i orterna och nya eller utökade skolområden pekas ut i några av orterna.

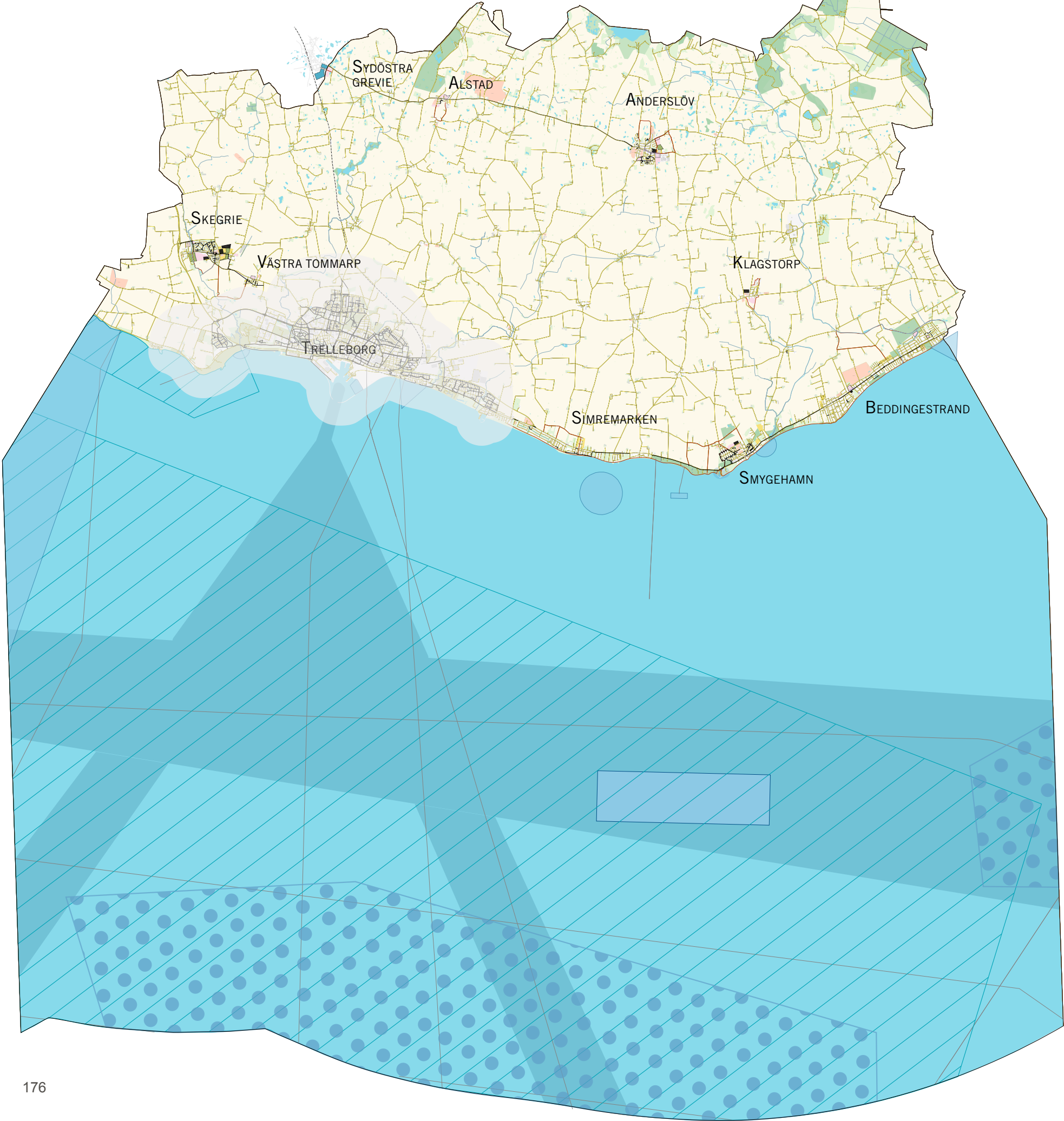
Förbättringar av de gröna strukturerna i och kring orterna och till omgivande målpunkter förslås vilket ökar möjligheterna till rekreation och fysisk aktivitet.

LÄS ÄVEN!
- Folkhälsopolicy Trelleborg
2017 - 2020.

MARKANVÄNDNINGSKARTA

TECKENFÖRKLARING

- BEFINTLIGT BEBYGGELSEOMRÅDE (med möjlighet till förtätning)
- BEFINTLIGT SKOL- OCH FRITIDSOMRÅDE OCH SÄRSKILDA FRITIDSOMRÅDEN SOM BEGRAVNINGSPLATSER OCH GOLFBANOR
- NYTT BEBYGGELSEOMRÅDE
- FÖRTÄTNINGSOMRÅDE/OMVANDLING
- NYTT SKOL- OCH FRITIDSOMRÅDE
- BEFINTLIG CYKELVÄG
- NY CYKELVÄG
- BEVARANDEVÄRD NATUR (Natur- och kulturmiljöplan 2010)
- NYTT PARKOMRÅDE
- ODLAD MARK
- VATTENOMRÅDE
- POTENTIELLT REKREATIONSSTRÅK
- FÖP TRELLEBORGS STAD
- PLANLAGT EJ UTBYGGT
- CENTRUM
- INDUSTRIOMRÅDE
- YRKESFISKE
- NATURVÅRD TILL HAVS
- UNDERVATTENSKABLAR
- FARLED
- RESTRIKTIONSOMRÅDE
- NYTT BEBYGGELSEOMRÅDE, UTPEKAT I VELLINGE ÖP 2010

TRELLEBORGS KOMMUN

Framtagna utredningar till översiktsplanen

- Landskaps- och kulturmiljöanalys för Trelleborgs kommun, Tyréns.
- Byar och sammanhållen bebyggelse i Trelleborgs kommun, Tyréns.
- Ortsanalyser för Anderslöv, Skegrie, Alstad, Klagstorp, Beddingestrand, Smygehamn och Västra Tommarp, Fojab.
- Kollektivtrafikutredning för Trelleborgs kommun, Trivector.
- Handelsutredning för landsbygden, Reteam.

Övrigt material

- Bostadsförsörjningsprogram för Trelleborgs kommun, samrådshandling.
- Översiktsplan 2010 Trelleborgs kommun.
- Fördjupad översiktsplan för Trelleborgs stad 2025.
- Natur- och kulturmiljöplan 2010 Trelleborgs kommun.
- VA Strategi för Trelleborgs kommun.
- Trelleborgs VA-plan 2014-2018.
- Klimatanpassningsplan för Trelleborgs kommun 2013.
- Cykelstrategi Trelleborgs kommun 2016-2020.
- Cykelplan för Trelleborgs kommun 2016-2020.
- Folkhälsopolicy Trelleborg 2017-2020.

REGIONALA UNDERLAG

- Strukturplan Malmö-Lundregionen.
- Strategier för det flerkärniga Skåne.
- Näringsliv och arbetsmarknad i Skånes kommuner.
- Trafikförsörjningsprogram för Skåne.
- Cykelvägsplan för Skåne 2014-2025.
- Bredbandsstrategi för Skåne.

ÖVRIGA

- Vellinge översiktsplan 2010.
- Underlagsmaterial från arbetet med KOMPIS, ett gemensamt planeringsunderlag för havet framtaget tillsammans med Vellinge, Ystad och Skurup.

STATISTISKT UNDERLAG

- Underlag från Skånedatabasen och SCB behandlat av Trelleborgs kommun.

TRELLEBORGS
KOMMUN

www.trelleborg.se/op2028